

Εγχειρίδιο για την ιατρική πιστοποίηση αιτιών θανάτου στην Ευρώπη

Μετάφραση
από τη Μονάδα Παρακολούθησης Υγείας
ΤΟΥ
Υπουργείου Υγείας

Κύπρος

Λευκωσία, Φεβρουάριος 2007

Italian National Institute of Statistics
Central Directorate on
Social Institutions Surveys
Health & Care Service
Causes of Death Unit

Project “Preparation of an EU training package on certification of causes of Death”

EUROSTAT - ISTAT Contract N° 200235100007

Manual on certification of causes of death in Europe

FINAL

Rome, December 2003

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ ΟΙ ΠΙΟ ΚΑΤΩ:

Συντονισμός, προσαρμογή για την Κύπρο, επιμέλεια και υπευθυνότητα μετάφρασης:

Δρ. Παύλος Παύλου

Μετάφραση εισαγωγικού μέρους:

Ελισάβετ Κοντογιώργη, Γεωργία Αρέστη Πέτρου.

Μετάφραση ιατρικών κειμένων:

Δρ. Παύλος Παύλου, Ειρήνη Ιωάννου, Χρυστάλλα Δεσπότη, Δέσποινα Στυλιανού, Άντρη Γεωργαλλίδου.

Συνέβαλαν επίσης οι πιο κάτω λειτουργοί της Μονάδας Παρακολούθησης Υγείας:

Αντώνης Μούσκος, Ξένιος Αναστασιάδης, Ανδριάννα Ευριπίδου, Άντρη Φοινικαρίδου, Γιάννα Δημητρίου, Νίκος Λάμπρου, Άντρη Κωνσταντίνου και Τατιάνα Σοφοκλέους.

COORDINATING TEAM AT ISTAT (Italian National Institute of Statistics)

Project leader: Monica Pace.

Researchers: Silvia Bruzzone, Luisa Frova, Stefano Marchetti.

Assistant researchers: Simona Cinque, Gennaro Di Fraia, Francesco Grippo, Marilena Pappagallo, Simona Pennazza, Silvana Sola.

Responsible for the administrative secretary and organization of meetings and events: Antonella Ciccarese.

CORRESPONDENT NETWORK OF EUROPEAN EXPERTS

The Steering Board (SB): HUNGARY: Monika Bene; UNITED KINGDOM: Lois Cook; IRELAND: Mary Heanue; FRANCE: Gerard Pavillon; NETHERLANDS: Jacques Bonte (Expert privé); MALTA: Renzo Pace Hasciak; ITALY: Monica Pace, Silvia Bruzzone, Luisa Frova, Stefano Marchetti.

Other experts involved: SWEDEN: Lars Age Johansson.

ACKNOWLEDGEMENTS

All the Steering Board members, for their invaluable assistance and capability in transferring each one's professional experience into an effective set of useful suggestions and comments to all documents.

- Ms. Monika Bene, Hungarian Central Statistical Office, Population, Health and Welfare Statistics Department; for providing the Περιστατικό. 13.
- Mrs. Lois Cook, Office for National Statistics; for providing documents on certification practices in England and Wales.
- Dr. Davide Ferrari, Servizio Prevenzione e Sicurezza Ambienti di Lavoro, DiPartimento di Sanità Pubblica, Azienda USL di Modena, Italy; for providing the case histories N. 32, 33.
- Dr. Carlo Alberto Goldoni, Responsabile Servizio Epidemiologia DiPartimento di Sanità Pubblica Azienda USL di Modena, Italy; for providing documents on certification practices in Italy and for providing the case histories N. 32, 33.
- Mrs. Mary Heanue, Central Statistics Office, Vital Statistics; for providing documents on certification practices in Ireland.
- Graham Jackson, General Register Statistical Office; for providing documents on certification practices in Scotland.
- Christof Junker, Bureau Fédéral de la Statistique; for providing documents on certification practices in Switzerland.
- Mrs. Alessia Merolli for the linguistic revision of the English version of this manual and for the French translation.
- Dr. Renzo Pace Asciak Department of Health Information Malta; for his careful text evaluation and precious comments on case histories.
- Mr. Gerard Pavillon, INSERM, Centre d'épidémiologie sur le causes médicales de décès; for providing the case histories N. 6, 27, 31, 35, 38, 41, 47 and documents on certification practices in France.
- All the Participants to the "Mortality Forum" for general discussion and for providing the case history N 37.
- Other experts who contributed to this manual with their comments or documents:
Gleb Denissov, Estonia; Lars Age Johansson, Sweden; Eric Jouglu, France; Liuda Kasparaviciene, Lithuania; Helena Korpi, Finland; Barbara Leitner, Austria; Antti Penttila, Finland; Jozica Selb, Slovenia.

THIS MANUAL:

Edited by Monica Pace.

Chapters 1,2,3 written by Monica Pace.

Chapters 4 on “Case histories” and “Glossary”: collected, organized, edited and presented by Francesco Grippo, supervised by Monica Pace.

Chapter 5 on “Imprecise causes and how to add specificity”: collected, organized, edited and presented by Simona Cinque, supervised by Monica Pace.

Paragraph 1.2 “Purpose of mortality data” written by Monica Pace and Simona Cinque.

Paragraph 2.8 “Identities and other demographic information” written by Silvia Bruzzone.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Εισαγωγή.....	19
1.1	Το εγχειρίδιο: σχέδιο ανάπτυξης, περιεχόμενο και σκοπός χρήσης.....	19
1.2	Σκοπός των δεδομένων θνησιμότητας.....	19
	Σχήμα 1 - Γενικό σχεδιάγραμμα διαδικασιών από το θάνατο μέχρι τα στατιστικά δεδομένα.....	21
	Πλαίσιο 1 - Σκοποί των δεδομένων θνησιμότητας.....	22
1.3	Στατιστικές θνησιμότητας: ο κεντρικός ρόλος του ιατρού σε ένα πολύπλοκο σενάριο.....	22
	Πλαίσιο 2 - Ο αρμόδιος λειτουργός που πιστοποιεί το θάνατο πρέπει:.....	23
2	Ορισμοί και ορθές πρακτικές.....	25
2.1	Ορισμοί της ΠΟΥ και το διεθνές πιστοποιητικό θανάτου.....	25
	Πλαίσιο 3. - Μερικοί σημαντικοί ορισμοί.....	25
	Σχήμα 2 - Διεθνές Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Θανάτου.....	26
2.2	Συστάσεις της EUROSTAT.....	26
2.3	Προτεινόμενο Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Θανάτου Κύπρου.....	26
2.4	Εμπιστευτικότητα.....	26
2.5	Πως να συμπληρώνετε το ιατρικό μέρος του πιστοποιητικού.....	28
2.5.1	Καλογραμμένα πιστοποιητικά και αποφυγή ακρωνυμίων.....	28
	Πλαίσιο 4 - Το ορθά συμπληρωμένο Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Θανάτου.....	28
2.5.2	Μέρος I - Ακολουθία των νοσηρών καταστάσεων που οδήγησαν στο θάνατο.....	29
	i) Μέρος I, Γραμμή (α) - Νόσος ή νοσηρή κατάσταση που απευθείας οδήγησε στο θάνατο.....	29
	ii) Μέρος I, Γραμμές (β), (γ) και (δ) - Προηγηθείσες αιτίες.....	29
2.5.3	Μέρος II - Άλλες σημαντικές καταστάσεις.....	30
	Πλαίσιο 5 - Τι πρέπει να δηλώνεται και πού;.....	30
2.5.4	Χρονικό διάστημα.....	30
2.5.5	Όταν η αιτία δεν μπορεί να καθοριστεί.....	31
2.6	Άλλες σημαντικές οδηγίες.....	31
2.6.1	Ατυχήματα κατά τη διάρκεια εγχειρήσεων και ιατρικών πράξεων.....	31
2.6.2	Αποφεύγετε τους μηχανισμούς.....	31
2.6.3	Πώς να βελτιώσετε την ακρίβεια της δήλωσης.....	31
	Πλαίσιο 6 - Κατάλογος αναγκαίων στοιχείων για τα νεοπλάσματα.....	32
2.6.4	Βρεφικοί Θάνατοι: πώς να βελτιώσετε την ακρίβεια.....	32
	Πίνακας 1 - Καταστάσεις που χρήζουν περαιτέρω διευκρίνισης αναφορικά με την αιτιολογία.....	33
2.6.5	Η σημασία της δήλωσης πολλαπλών αιτιών θανάτου.....	33
2.6.6	Λόγοι και σκοπός των διευκρινιστικών ερωτημάτων.....	34
2.7	Επιπρόσθετες πληροφορίες.....	34
	Σχήμα 3 - Πλαίσιο Επιπρόσθετων πληροφοριών.....	34
2.7.1	Ημερομηνία θανάτου.....	35
2.7.2	Τρόπος θανάτου.....	35
2.7.3	Νεκροτομές.....	35
2.7.4	Τροποποιήσεις του πιστοποιητικού θανάτου.....	36
2.7.5	Τόπος θανάτου.....	36
2.7.6	Για περιπτώσεις γυναικών.....	37
2.8	Ταυτοποίηση και άλλες δημογραφικές πληροφορίες.....	37
2.8.1	Ταυτοποίηση του πιστοποιούντος ιατρού και διεύθυνση.....	37
2.8.2	Ταυτοποίηση του θανόντος και δημογραφικές πληροφορίες.....	37
2.9	Προτεινόμενο Ιατρικό Πιστοποιητικό Περιγεννητικού Θανάτου.....	37
3	Εξωτερικές αιτίες θανάτου.....	39
3.1	Ποιος έχει την αρμοδιότητα να πιστοποιεί εξωτερικές αιτίες.....	39
3.2	Πως πρέπει να δηλώνονται οι τραυματισμοί.....	39

3.3	Επιπρόσθετες πληροφορίες	39
3.3.1	Τρόπος θανάτου	40
	Σχήμα 4 - Επιπρόσθετες πληροφορίες	40
3.3.2	Ημερομηνία τραυματισμού	40
3.3.3	Εργατικοί τραυματισμοί	41
3.3.4	Τόπος ατυχήματος/τραυματισμού	41
3.3.5	Περιστάσεις ατυχημάτων και τραυματισμών - πώς επήλθε το τραύμα	41
	Πλαίσιο 7 - Αναφορά μεταφορικών ατυχημάτων	42
	Πλαίσιο 8 - Αναφορά χειρουργικών επεμβάσεων και ιατρικών πράξεων	42
4	Παραδείγματα	43
4.1	Εισαγωγικό σημείωμα για τα παραδείγματα	43
4.2	Γενικές πτυχές	44
4.2.1	Παραδείγματα συμπλήρωσης του Μέρους I	44
	Περιστατικό 1 - Μια και μοναδική προηγηθείσα αιτία	44
	Περιστατικό 2 - Περισσότερες από μια προηγηθείσες αιτίες	45
	Περιστατικό 3 - Επιπρόσθετη γραμμή στο Μέρος I	46
4.2.2	Παραδείγματα συμπλήρωσης του Μέρους II	47
	Περιστατικό 4 - Μια σημαντική σοβαρή νόσος μπορεί να αποτελεί συντείνουσα κατάσταση	47
	Περιστατικό 5 - Καταστάσεις που δεν σχετίζονται με το θάνατο και «μηχανισμοί θανάτου»	48
	Περιστατικό 6 - Δήλωση καπνίσματος στο Μέρος II	49
4.2.3	Η σημασία του να δηλώνεται η καλύτερη δυνατή ιατρική γνώμη	50
	Περιστατικό 7 - Η ιατρική γνώμη επηρεάζει τις στατιστικές θνησιμότητας	50
4.3	Περιστατικά που αφορούν φυσικούς θανάτους	52
4.3.1	Λοιμώδη νοσήματα	52
	Περιστατικό 8 - Αυτονόητη αιτία θανάτου	52
	Περιστατικό 9 - Πώς πρέπει να δηλώνεται το AIDS	53
	Περιστατικό 10 - Πώς να δηλώνεται η σήψη	54
4.3.2	Νεοπλάσματα	55
	Περιστατικό 11 - Καθορισμός νεοπλάσματος	55
	Περιστατικό 12 - Αναφορά μεταστάσεων	56
	Περιστατικό 13 - Πρωτοπαθής καρκίνος που είχε αφαιρεθεί επιτυχώς	57
	Περιστατικό 14 - Άγνωστη εντόπιση πρωτοπαθούς νεοπλάσματος	58
	Περιστατικό 15 - Άγνωστη εντόπιση νεοπλάσματος	59
4.3.3	Ασθένειες του Κυκλοφορικού Συστήματος	60
	Περιστατικό 16 - Έμφραγμα μυοκαρδίου	60
	Περιστατικό 17 - Ακόμα ένα περιστατικό εμφράγματος μυοκαρδίου	61
	Περιστατικό 18 - Πώς να δηλώνεται η αρτηριοσκλήρωση	62
	Περιστατικό 19 - Η υπέρταση ως υποκείμενη αιτία θανάτου	63
	Περιστατικό 20 - Παλιός ρευματικός πυρετός	64
4.3.4	Νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος	65
	Περιστατικό 21 - Πώς να δηλώνετε την πνευμονία	65
	Περιστατικό 22 - Παράγοντες κινδύνου για ασθένειες του αναπνευστικού	66
4.3.5	Ασαφείς καταστάσεις και ακαθόριστες αιτίες θανάτου	67
	Περιστατικό 23 - Αιφνίδιος φυσικός θάνατος άγνωστης αιτίας	67
	Περιστατικό 24 - Όταν η αιτία και ο τρόπος θανάτου παραμένουν ακαθόριστα παρά τη νεκροτομή	68
4.3.6	Θάνατοι ηλικιωμένων	69
	Περιστατικό 25 - Αναφορά συγκεκριμένης υποκείμενης αιτίας θανάτου	69
	Περιστατικό 26 - Εναλλακτικές αιτίες θανάτου στους ηλικιωμένους	70
	Περιστατικό 27 - Επιπλοκές αγγειοεγκεφαλικών επεισοδίων στους ηλικιωμένους	71
	Περιστατικό 28 - Χρόνιες καρδιοπάθειες στους ηλικιωμένους	72
4.3.7	Μητρικοί θάνατοι	73

Περιστατικό 29 - Εκλαμψία	73
Περιστατικό 30 - Επιπλοκές εκτρώσεων	74
Περιστατικό 30 - Επιπλοκές εκτρώσεων	74
Περιστατικό 31 - Καρκίνος μαστού κατά τη διάρκεια κύησης.....	75
4.4 Διάφορα.....	76
4.4.1 Επαγγελματικές ασθένειες	76
Περιστατικό 32 - Πυρίτιση.....	76
Περιστατικό 33 - Μεσοθλιώμα	77
4.4.2 Εξάρτηση από ναρκωτικά, αλκοολισμός.....	78
Περιστατικό 34 - Συνήθεις επιπλοκές χρόνιας κατανάλωσης οινόπνευματος.....	78
Περιστατικό 35 - Υπερβολική δόση	79
4.4.3 Χειρουργικές επεμβάσεις	80
Περιστατικό 36 - Δήλωση της νοσηρής κατάστασης για την οποία έγινε χειρουργική επέμβαση	80
4.4.4 Ιατρικές και χειρουργικές επεμβατικές επιπλοκές	81
Περιστατικό 37 - Απροσδόκητη αντίδραση στο αναισθητικό	81
Περιστατικό 38 - Μετάγγιση αίματος και AIDS.....	82
4.4.5 Σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου νηπίων	83
Περιστατικό 39 - Σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου νηπίων	83
4.4.6 Τροποποίηση μετά τα αποτελέσματα περαιτέρω εξετάσεων - φυσικοί θάνατοι.....	84
Περιστατικό 40 - Τροποποίηση των αιτιών θανάτου	84
4.5 Περιστατικά εξωτερικών αιτιών θανάτου.....	86
4.5.1 Μεταφορικά και άλλα ατυχήματα	86
Περιστατικό 41 - Τυχαίο τραυματισμοί και κατάθλιψη.....	86
Περιστατικό 42 - Τραυματισμός σε εργατικό ατύχημα	87
Περιστατικό 43 - Οδηγός οχήματος σε τροχαίο ατύχημα.....	88
Περιστατικό 44 - Χρήση αλκοόλ και μεταφορικό ατύχημα	89
Περιστατικό 45 - Πεζός που κτυπήθηκε από αυτοκίνητο.....	90
4.5.2 Αυτοκτονίες	91
Περιστατικό 46 - Η νεκροτομή επιβεβαίωσε εκούσιο αυτοτραυματισμό με πυροβόλο όπλο	91
Περιστατικό 47 - Αυτοκτονία και κατάθλιψη.....	92
4.5.3 Ανθρωποκτονίες	93
Περιστατικό 48 - Επίθεση	93
4.5.4 Πτώσεις ηλικιωμένων	94
Περιστατικό 49 - Πτώσεις και γεροντική άνοια.....	94
Περιστατικό 50 - Πτώσεις λόγω γήρατος.....	95
4.5.5 Δηλητηριάσεις	96
Περιστατικό 51 - Οξεία αλκοολική δηλητηρίαση	96
Περιστατικό 52 - Τυχαία δηλητηρίαση από φάρμακα	97
Περιστατικό 53 - Αυτοκτονία με εκούσια αυτό-δηλητηρίαση.....	98
4.5.6 Τροποποιήσεις μετά από περαιτέρω αποτελέσματα αναλύσεων - εξωτερικές αιτίες.....	99
Περιστατικό 54 - Τροποποίηση του τρόπου θανάτου και της εξωτερικής αιτίας.....	99
5 Κατάλογος ασαφών αιτιών και εισηγήσεις για περισσότερη ακρίβεια.....	101
5.1 Εισαγωγή	101
I ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ.....	101
II ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ	103
III ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ.....	104
IV ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΕΣ, ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ.....	105
V ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	106
VI ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	106
IX ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟΥ.....	107
X ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ.....	110
XI ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΠΤΙΚΟΥ.....	112

XIII	ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ	113
XIV	ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΟΥΡΟΠΟΙΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ	114
XV	ΘΑΝΑΤΟΙ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΗΣΗ, ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟ ΚΑΙ ΤΗ ΛΟΧΕΙΑ.....	115
XVII	ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ	116
XVIII	ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ, ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΑΦΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ.....	116
XIX	ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ, ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ, ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΑΙΤΙΕΣ	118
XX	ΕΞΩΤΡΙΚΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	119
6	Γλωσσάριο	121
7	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	129

Sources

- Australian Bureau of Statistics. Cause of death certification: ICD-10 Version. Australian Bureau of Statistics, Australia, 2001.
- CDC, NCHS web site: <http://www.cdc.gov/nchs/about/major/dvs/mortdata.htm>
- Centre d'Epidémiologie sur les Causes Médicales de Décès. Comparability and quality improvement of European causes of death statistics. CépiDc, INSERM, France 2001.
- Centro Mexicano para la Clasificación de Enfermedades. Guía de autoaprendizaje para el llenado correcto del certificado de defunción. CEMECE, Mexico, 2001.
- Italian National Institute of Statistics. Preparation of an EU training package on certification of causes of death - Technical report. ISTAT, Italy 2003.
- Myers KA, Farquhar DR. Improving the accuracy of death certification. CMAJ, 158(10): 1317 – 1323, 1998.
- New Zealand Health Information Service. A guide to certifying causes of death. NZHIS. New Zealand 2001.
- Nova Scotia Vital Statistics. Medical certification of death and stillbirth: A handbook for physicians and medical examiners. Service Nova Scotia and Municipal Relations Registry and Information Management Services Vital Statistics, Halifax, Canada, 2002.
- Office for National Statistics, Death certification training pack. ONS, London, UK, 1997.
- Organisation Mondiale de la Santé. Le certificat médical de la cause de décès. Quatrième édition, OMS, Genève, Suisse, 1980.
- Texas Department of Health (TDH), USA. Medical certification of cause and manner of death, Web Site: http://www.tdh.state.tx.us/phpep/cme/cme_dc/default.html.
- U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Health Statistics. Medical examiners' and coroners' handbook on death registration and fetal death reporting. CDC, NCHS, Hyattsville, Maryland, 2003.
- U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Health Statistics. The autopsy, medicine and mortality statistics. NCHS, CDC, Hyattsville, Maryland, USA, Vital and Health Statistics Series 3, N° 32, October 2001.
- U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Health Statistics. Instruction manual, Part 2a-Instructions for classifying the underlying cause-of-death, ICD-10, NCHS January 2003.
- U.S. Department of Health and Human Services, Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Health Statistics. Physicians' handbook on medical certification of death. NCHS, CDC Hyattsville, Maryland, 2003.
- Ufficio Federale di Statistica, Statistiche Svizzere delle Cause di Morte. Direttive per la compilazione del certificato medico delle cause di morte. Berna, Switzerland, 1996.
- WHO, UNFPA, UNHCR. Reproductive health in refugee situations, an inter-agency field manual, 1999.
- World Health Organization. International statistical classification of diseases and related health problems - Tenth revision (ICD10). Vol. 1, 2, WHO, Geneva, 1992-93.

1 Εισαγωγή

1.1 Το εγχειρίδιο: σχέδιο ανάπτυξης, περιεχόμενο και σκοπός χρήσης

Το εγχειρίδιο αυτό δημιουργήθηκε, για την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τη Μονάδα Mortality per Causa του Ιταλικού Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (ISTAT) σύμφωνα με τους όρους συμβολαίου που υπογράφηκε με την EUROSTAT. Σκοπός του είναι η βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων θνησιμότητας και η παροχή ενός κοινού, πρότυπου εκπαιδευτικού εργαλείου για τις πληροφορίες που πρέπει να καταγράφονται στα πιστοποιητικά θανάτου των κρατών μελών, των κρατών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας Ελεύθερου Εμπορίου, των υπό ένταξη χωρών και των υποψήφιων χωρών μελών. Αποτελεί μέρος ενός εκπαιδευτικού πακέτου για την ιατρική πιστοποίηση των αιτιών θανάτου, το οποίο περιλαμβάνει επίσης ένα εκπαιδευτικό διαδικτυακό λογισμικό και ένα τρίπτυχο φυλλάδιο για γρήγορη αναφορά.

Αναφορικά με τη μορφή του πιστοποιητικού θανάτου και τις πληροφορίες που πρέπει να καταγράφονται, το εγχειρίδιο αυτό βασίζεται στις οδηγίες της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και τις συστάσεις της EUROSTAT. Αποτελεί ένα γενικό εργαλείο, γραμμένο με τρόπο που να επιτρέπει τις εθνικές προσαρμογές σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες και τις νομικές απαιτήσεις της κάθε χώρας.

Προτρέπονται όλοι οι ιατροί να αποκτήσουν κάποια, έστω και στοιχειώδη, γνώση της Διεθνούς Στατιστικής Ταξινόμησης Ασθενειών και Συναφών Προβλημάτων Υγείας (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems - ICD) που χρησιμοποιείται στη χώρα τους. Η βασική αυτή γνώση θα βελτιώσει την ποιότητα της πιστοποίησης και θα ελαττώσει τον όγκο των πληροφοριών που τυγχάνουν επεξεργασίας κατά τα στάδια της κωδικοποίησης, της παραγωγής και της διάδοσης των πληροφοριών.

Σκοπός του εγχειρίδιου είναι, να διευκολύνει τους ιατρούς, ώστε να παρέχουν ποιοτική πληροφόρηση, σε θέματα που παρουσιάζουν κοινά προβλήματα. Παρέχει οδηγίες και παραπομπές, ούτως ώστε, το ιατρικό πιστοποιητικό θανάτου, να συμπληρώνεται ορθά.

Η εφαρμογή των οδηγιών του εγχειριδίου αυτού αναμένεται ότι θα επιταχύνει την επεξεργασία των πιστοποιητικών και τη συγκέντρωση των απαιτούμενων δεδομένων για τις αιτίες θανάτου. Θα ελαχιστοποιήσει επίσης, τον χρόνο που διατίθεται από τον ιατρό για απάντηση διευκρινιστικών ερωτημάτων, στις χώρες όπου η πρακτική αυτή εφαρμόζεται.¹

1.2 Σκοπός των δεδομένων θνησιμότητας

Το Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Θανάτου, είναι η πηγή των στατιστικών θνησιμότητας. Οι στατιστικές αυτές αποτελούν τη βάση του παλαιότερου και αρτιότερου συστήματος παρακολούθησης της δημόσιας υγείας.²

Τα ιατρικά πιστοποιητικά θανάτου παρέχουν πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά των αποβιωσάντων και για τις αιτίες θανάτου. Οι αιτίες θανάτου είναι το σημαντικότερο στατιστικό ερευνητικό στοιχείο του πιστοποιητικού. Αυτές χρησιμοποιούνται για την περιγραφή της παρούσας κατάστασης και των τάσεων της δημόσιας υγείας και της θνησιμότητας. Αποτελούν τη βάση για επιδημιολογικές μελέτες που εστιάζονται στις κυριότερες αιτίες θανάτου σε συνάρτηση με την

¹ βλ. παρ. 2.6.6 για την πρακτική των διευκρινιστικών ερωτημάτων

² βλ. σχήμα 1 για ένα γενικό σχεδιάγραμμα της παραγωγής στατιστικών θνησιμότητας.

ηλικία, το φύλο και άλλες δημογραφικές μεταβλητές. Επιπρόσθετα, παρέχουν τη δυνατότητα για έρευνες με σκοπό τον καθορισμό της αιτιολογίας των ασθενειών και την αξιολόγηση διαγνωστικών μεθόδων. Τέτοιες μελέτες συμβάλλουν στη βελτίωση της παρεχόμενης ιατρικής φροντίδας.

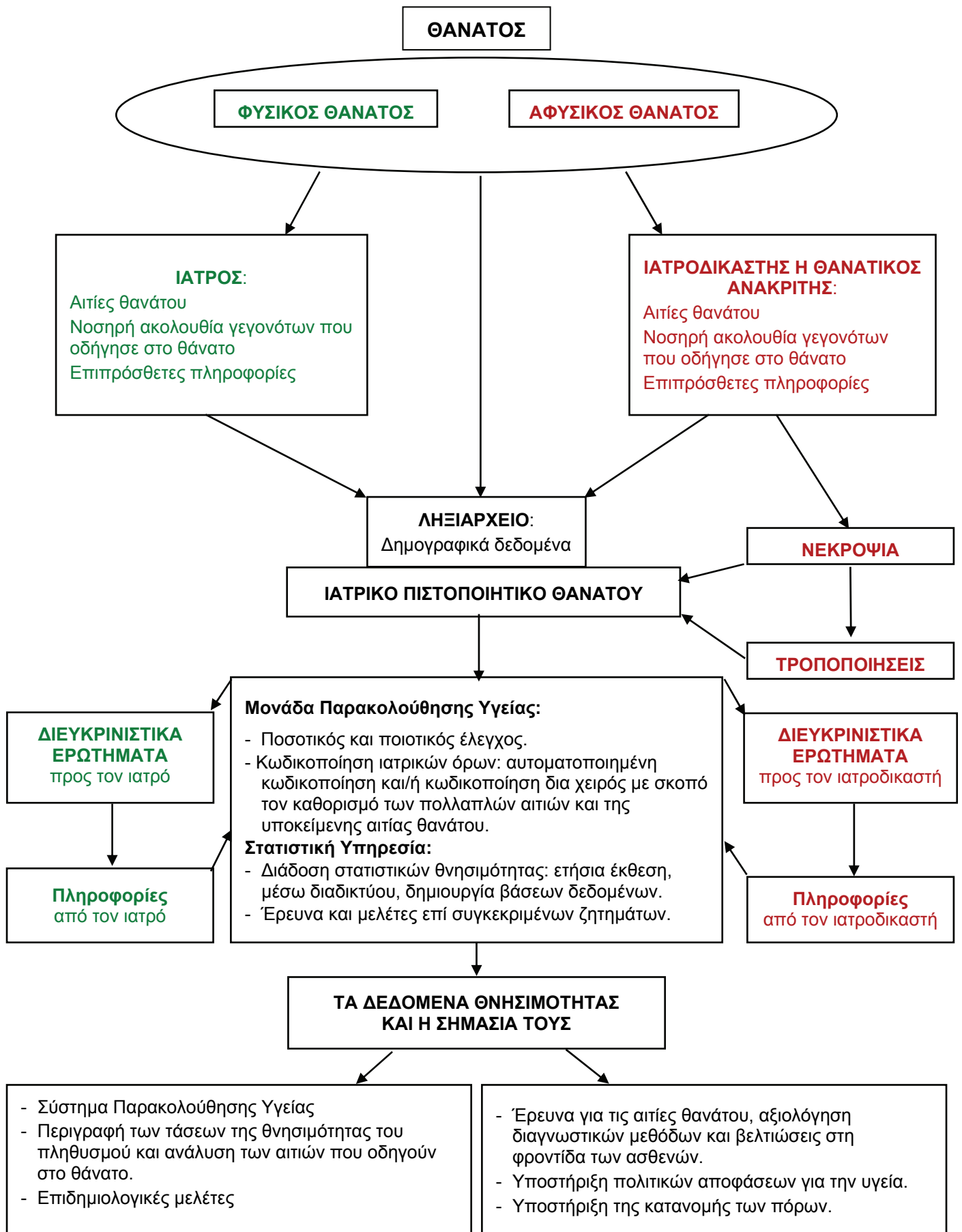
Η ακρίβεια των στατιστικών θνησιμότητας εξαρτάται σχεδόν εξ ολοκλήρου, από την ακρίβεια των πληροφοριών που καταγράφονται στο πιστοποιητικό. Επομένως, είναι πολύ σημαντικό, όλοι όσοι ασχολούνται με την καταχώρηση αιτιών θανάτου να παρέχουν ακριβείς, πλήρεις, αξιόπιστες και έγκαιρες πληροφορίες.

Οι στατιστικές θνησιμότητας εστιάζονται στην **υποκείμενη αιτία θανάτου**. Αυτή είναι η κατάσταση ή ασθένεια που προκάλεσε την έναρξη της ακολουθίας των γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο (παρ. 2.1). Η εστίαση στην υποκείμενη αιτία γίνεται για ιστορικούς λόγους, αλλά και επειδή οι παρεμβάσεις στη δημόσια υγεία αποσκοπούν στο να ανακόψουν, όσο το δυνατό νωρίτερα, την ακολουθία των νοσηρών καταστάσεων που οδηγούν στο θάνατο.

Οι στατιστικές αυτές χρησιμοποιούνται από εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις για τον καθορισμό πολιτικών και στόχων στη δημόσια υγεία. Χρησιμοποιούνται από ερευνητές και ιατρούς, από εκπαιδευτικά ιδρύματα και από πολλούς άλλους για διάφορους λόγους.³ Τα δεδομένα θνησιμότητας αποτελούν τον πιο σημαντικό δείκτη μέτρησης και σύγκρισης της κατάστασης της υγείας σε τοπικά, εθνικά και διεθνή επίπεδα διότι αυτά συλλέγονται μεθοδικά και σε τακτικά χρονικά διαστήματα σε όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες και στις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες.

³ βλ. Παράρτημα 1: Στοιχεία για τη ροή, επεξεργασία, διάχυση και χρήση των στατιστικών θνησιμότητας.

Σχήμα 1 - Γενικό σχεδιάγραμμα διαδικασιών από το θάνατο μέχρι τα στατιστικά δεδομένα.

Πλαίσιο 1 - Σκοποί των δεδομένων θνησιμότητας

- Υπολογισμός της θνησιμότητας του πληθυσμού και περιγραφή των μεταβολών αυτής σε συνάρτηση με το χρόνο.
- Εντοπισμός διαφορών μεταξύ των ποσοστών θνησιμότητας σε διάφορες περιοχές και διερεύνηση των λόγων για τις διαφορές αυτές.
- Παρακολούθηση των μεταβολών σε δείκτες δημόσιας υγείας π.χ. ποσοστά βρεφικής θνησιμότητας, μητρικής θνησιμότητας, λοιμωδών νοσημάτων, ατυχημάτων και αυτοκτονιών.
- Εντοπισμός των κινδύνων που απειλούν την υγεία, στο γενικό και εργασιακό περιβάλλον και στον τρόπο ζωής.
- Καθορισμός προτεραιοτήτων για έρευνα στον τομέα της δημόσιας υγείας και ορθολογιστική κατανομή των πόρων.
- Σχεδιασμός παροχής διευκολύνσεων και υπηρεσιών υγείας και του ανθρώπινου δυναμικού
- Σχεδιασμός προγραμμάτων πρόληψης ασθενειών, προληπτικού πληθυσμιακού ελέγχου και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων αυτών.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων προαγωγής της υγείας και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

1.3 Στατιστικές θνησιμότητας: ο κεντρικός ρόλος του ιατρού σε ένα πολύπλοκο σενάριο

Η αξιοπιστία και διαχρονική συνέπεια των στατιστικών θνησιμότητας βασίζονται κυρίως στην ποιότητα των δεδομένων που παρέχουν οι πιστοποιούντες ιατροί. Η παραγωγή ποιοτικών στατιστικών είναι δυνατή, μόνο όταν οι επιστήμονες που εμπλέκονται στην πιστοποίηση των αιτιών θανάτου παρέχουν ακριβείς και πλήρεις διαγνώσεις, ακριβείς περιγραφές των περιστάσεων των εξωτερικών αιτιών και λογικές ακολουθίες των γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο.

Είναι γεγονός ότι, χωρίς ειδική εκπαίδευση, οι ιατροί, δεν είναι δυνατό, να γνωρίζουν το είδος των λεπτομερειών που απαιτούνται για σκοπούς ορθής κωδικοποίησης. Το τι αναμένεται από τους ιατρούς είναι, να ενημερώνονται για το πώς πρέπει να συμπληρώνουν το πιστοποιητικό και να καταγράφουν την **ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΔΥΝΑΤΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΤΟΥΣ ΓΝΩΜΗ**, αναφορικά με την ακολουθία των γεγονότων που οδήγησαν στον θάνατο. Για σκοπούς πρόληψης, στόχος είναι η όσο το δυνατό ενωρίτερη παρέμβαση στην ακολουθία των γεγονότων που οδηγούν στον θάνατο.

Σε γενικές γραμμές, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει τις εθνικές στατιστικές θνησιμότητας, η συμπλήρωση και υπογραφή του ιατρικού πιστοποιητικού θανάτου αποτελεί νομική υποχρέωση του ιατρού που παρακολούθησε τον αποβιώσαντα κατά την διάρκεια της τελευταίας του ασθένειας ή του ιατροδικαστή.

Για σκοπούς στατιστικής και έρευνας είναι σημαντικό, οι αιτίες θανάτου, και ιδίως η υποκείμενη αιτία, να καταγράφονται με τη μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια και ακρίβεια. Στην πράξη, η προσεκτική δήλωση της καλύτερης δυνατής ιατρικής γνώμης, έχει ως αποτέλεσμα την αυξημένη ποιότητα των στατιστικών θνησιμότητας αναφορικά με τις **πολλαπλές** και τις **υποκείμενες αιτίες θανάτου**. Ο όρος «πολλαπλές αιτίες» περιλαμβάνει όλες τις νοσηρές καταστάσεις που καταγράφονται στο πιστοποιητικό θανάτου (Πλαίσιο 3 και Γλωσσάριο).⁴

⁴ Η Στατιστική ανάλυση πολλαπλών αιτιών θανάτου είναι πολύ πιο δύσκολη σε σύγκριση με τη στατιστική ανάλυση που βασίζεται στις υποκείμενες αιτίες θανάτου. Εν τούτοις, η αξία των πληροφοριών που περιέχονται στις πολλαπλές αιτίες, είναι για σκοπούς επιδημιολογικών ερευνών, πολύ μεγαλύτερη.

Πλαίσιο 2 - Ο αρμόδιος λειτουργός που πιστοποιεί το θάνατο πρέπει:

- Να γνωρίζει τους νόμους που διέπουν την πιστοποίηση αιτιών θανάτου και να σέβεται την εμπιστευτικότητα των δεδομένων (Παράρτημα 2).
- Να γνωρίζει τον ορθό τρόπο συμπλήρωσης του Ιατρικού Πιστοποιητικού Θανάτου, σύμφωνα με τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (WHO) και να ακολουθεί τις οδηγίες του παρόντος εγχειριδίου.
- Να διασφαλίζει ότι τα συμπληρωμένα και υπογραμμένα πιστοποιητικά θανάτου παρέχονται έγκαιρα, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου.
- Να χρησιμοποιεί όλες τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του κατά την συμπλήρωση του πιστοποιητικού.
- Να δηλώνει σαφώς κατά πόσο ευρίσκεται σε εξέλιξη οποιαδήποτε ειδική μεταθανάτια έρευνα.
- Να υποβάλλει αναθεωρημένο πιστοποιητικό θανάτου στον αρμόδιο φορέα σε περίπτωση που η νεκροτομή ή άλλες επιπρόσθετες εξετάσεις αποδείξουν ότι τα αίτια θανάτου είναι διαφορετικά από εκείνα που αρχικά είχαν δηλωθεί.

Τα πιστοποιητικά θανάτου ελέγχονται και κωδικοποιούνται από εξειδικευμένους κωδικοποιητές ή νοσολόγους. Όταν υπάρχει κάποιο πρόβλημα (π.χ. ασαφής δήλωση, μη αποδεκτή ακολουθία αιτιών ή ελλιπές πιστοποιητικό θανάτου) ζητούνται διευκρινίσεις από τον ιατρό που το συμπλήρωσε. Επομένως, αν ο ιατρός δεν έχει στη διάθεσή του τις αναγκαίες πληροφορίες για τον καθορισμό των αιτιών θανάτου, το γεγονός αυτό πρέπει να καταγράφεται σαφώς στο πιστοποιητικό ούτως ώστε να μην αναζητούνται διευκρινίσεις που δεν υπάρχουν.

Πολλές στατιστικές αρχές έχουν καθορίσει διαδικασία υποβολής διευκρινιστικών ερωτημάτων για ελλιπείς ή ασαφείς διαγνώσεις. Σε περίπτωση που οι διευκρινίσεις αυτές μπορούν να εξασφαλιστούν, αξιοποιούνται. Όταν είναι αδύνατο να εξασφαλιστούν περαιτέρω διευκρινίσεις, η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας παρέχει, στα πλαίσια του ICD-10, ένα σύνολο από διεθνείς κανόνες κωδικοποίησης προκειμένου να υπάρχει διεθνής ομοιομορφία. Οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται από τους κωδικοποιητές για να καθοριστεί η **υποκείμενη αιτία θανάτου**. Οι κανόνες λαμβάνουν υπόψη και αξιοποιούν όλες τις πληροφορίες που παρέχονται από τον ιατρό.

2 Ορισμοί και ορθές πρακτικές

2.1 Ορισμοί της ΠΟΥ και το διεθνές πιστοποιητικό θανάτου

Η σημαντικότερη έννοια στην ταξινόμηση των αιτιών θανάτου είναι η **Υποκείμενη Αιτία Θανάτου**. Αυτή ορίζεται ως: **A) η ασθένεια ή τραύμα που προκάλεσε την έναρξη της ακολουθίας των νοσηρών γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο, ή B) οι περιστάσεις του ατυχήματος ή βίας που προκάλεσαν το θανατηφόρο τραύμα.**

Εντούτοις, οι πληροφορίες για τις άλλες ασθένειες ή συνθήκες που οδήγησαν στο θάνατο καθώς και οι άλλες αξιολογικές καταστάσεις που συνέτειναν στο θάνατο είναι εξίσου σημαντικές. Το τμήμα του πιστοποιητικού θανάτου στο οποίο αναγράφονται οι αιτίες θανάτου είναι σχεδιασμένο με τρόπο ώστε να μπορούν να καταγραφούν όλες οι σημαντικές ασθένειες ή καταστάσεις, ασχέτως αν αντιπροσωπεύουν την υποκείμενη αιτία θανάτου ή όχι.

Πλαίσιο 3. - Μερικοί σημαντικοί ορισμοί

- **Άμεση αιτία θανάτου (ή τελική αιτία θανάτου)** είναι η νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο.
- **Προηγούμενη αιτία** είναι η κατάσταση που οδήγησε στην άμεση αιτία θανάτου ή σε άλλη κατάσταση, που με τη σειρά της, οδήγησε στην άμεση αιτία θανάτου.
- **Υποκείμενη αιτία** είναι: A) η ασθένεια ή τραύμα που προκάλεσε την έναρξη της ακολουθίας των νοσηρών γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο ή B) οι περιστάσεις του ατυχήματος ή βίας που προκάλεσαν το θανατηφόρο τραύμα.
- **Συντείνουσες αιτίες** είναι οι ασθένειες ή καταστάσεις που δεν είχαν άμεση σχέση με την αλυσίδα γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο, αλλά κατά τη γνώμη του πιστοποιούντα ιατρού συνέτειναν στο θάνατο.
- **Πολλαπλές αιτίες θανάτου** είναι το σύνολο των ασθενειών ή καταστάσεων που αναφέρονται στο πιστοποιητικό θανάτου (Παράγραφος 2.6.5).

Το Ιατρικό Πιστοποιητικό Θανάτου συστήνεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας για διεθνή χρήση (Σχήμα 2). Το γενικό αυτό πρότυπο χρησιμοποιείται ευρέως στην Ευρώπη παρόλο που υπάρχουν ορισμένες τοπικές διαφοροποιήσεις.

Η αξία των ερευνών που βασίζονται στις στατιστικές θνησιμότητας αυξάνεται σημαντικά όταν όλες οι λεπτομέρειες που καταγράφονται στον ιατρικό φάκελο του αποβιώσαντος σχετικά με την ακριβή διάγνωση των καταστάσεων που οδήγησαν στο θάνατο, συμπεριλαμβάνονται και στο Ιατρικό Πιστοποιητικό. Η ανάλυση της κάθε κατάστασης που αναφέρεται στο ιατρικό πιστοποιητικό είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη μελέτη των **πολλαπλών αιτιών θανάτου**, όπως στις περιπτώσεις όπου κάποιες ασθένειες ή καταστάσεις δεν αποτελούν την υποκείμενη αιτία θανάτου, αλλά συνέτειναν στο θάνατο (Παράγραφος 2.6.5).

Για άλλους σημαντικούς ορισμούς, βλέπετε το γλωσσάριο. Για μια πιο λεπτομερή παρουσίαση των μεθόδων πιστοποίησης στην Ευρώπη βλέπετε την «Τεχνική Έκθεση» της ISTAT που ετοιμάστηκε στα πλαίσια αυτού του έργου. (Sources σελ. 17).

Σχήμα 2 - Διεθνές Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Θανάτου

Αιτίες θανάτου	Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I	
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο* α)	
λόγω	
Προηγούμενες αιτίες β)	
Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή. γ)	
λόγω	
δ)	
Μέρος II	
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.	

2.2 Συστάσεις της EUROSTAT

Ως αποτέλεσμα της μελέτης EU-DG SANCO - EUROSTAT «Comparability και quality improvement of European causes of death statistics», που αναπτύχθηκε και υιοθετήθηκε από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και EFTA, έχουν γίνει 39 συστάσεις αναφορικά με τα διάφορα στάδια πιστοποίησης των αιτιών θανάτου. Οι συστάσεις αυτές περιλαμβάνουν επιστημονικές οδηγίες που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας και συγκρισιμότητας των στατιστικών θνησιμότητας στην Ευρώπη. Μεταξύ των οκτώ στοιχείων, τα τέσσερα είναι ιδιαίτερα σχετικά με το θέμα αυτό: εμπιστευτικότητα, πιστοποίηση βρεφικών αιτιών θανάτου, πιστοποίηση γενικών αιτιών θανάτου, εκπαιδευτικές πρακτικές (Παράρτημα 2).

2.3 Προτεινόμενο Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Θανάτου Κύπρου

Το προτεινόμενο για την Κύπρο προσχέδιο Ιατρικού Πιστοποιητικού Θανάτου που φαίνεται πιο κάτω βασίζεται στις συστάσεις της WHO και της EUROSTAT.

2.4 Εμπιστευτικότητα

Η κατάλληλη πρόσβαση στα δεδομένα θνησιμότητας και ο σεβασμός της προστασίας προσωπικών δεδομένων είναι σημαντικά θέματα. Τα ευαίσθητα στοιχεία των πιστοποιητικών θανάτου συλλέγονται για σκοπούς κοινωνικής, δημογραφικής και ιατρικής πληροφόρησης. Για το λόγο αυτό τα προσωπικά δεδομένα που είναι σχετικά με τους δύο πιο πάνω παράγοντες προστατεύονται από την εθνική νομοθεσία ώστε να αποφεύγεται η αδικαιολόγητη ή αδιάκριτη αποκάλυψή τους. Οι πιστοποιούντες ιατροί καθώς και οι στατιστικολόγοι ή άλλοι αναλυτές δεδομένων είναι υπόχρεοι να συμμορφώνονται με τη σχετική εθνική νομοθεσία.

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ

Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Θανάτου

Υπουργείο Υγείας – [Τύπος – Μέρος –]

Άρθρα 20, 23, 24, 25, και 26 του Νόμου 141(I)2002

Αρ. 99999999

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΠΟΒΙΩΣΑΝΤΟΣ _____

Φύλο: Άρρεν Θήλυ

Αρ. Αρχ. Πληθ. : _____

Χώρα γέννησης: _____

Υπηκοότητα: _____

Ημερομ. Γέννησης: _____

Ηλικία: _____

ΕΤΩΝ (Να μη συμπληρώνεται αν η ημερομ. γέννησης έχει δοθεί. Για βρέφη κάτω του ενός έτους, βλέπε πιο κάτω)

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΟΝΙΜΗ ΔΙΑΜΟΝΗ

Χώρα: _____

Διέμενε σε ίδρυμα; Ναι Όχι

Αν διέμενε μόνιμα στην Κύπρο:

Επαρχία: _____

Πόλη ή Δήμος ή Χωριό: _____

Ενορία: _____

Οδός: _____

Αρ.: _____

Ταχυδρ. Κώδικας: _____

ΑΙΤΙΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

Μέρος I

ΔΗΛΩΣΤΕ την ακολουθία των σημαντικών νοσηρών καταστάσεων, τραυματών ή επιπλοκών που προκάλεσαν το θάνατο.

ΜΗ ΔΗΛΩΝΕΤΕ τους τελικούς μηχανισμούς θανάτου όπως, "καρδιακή ανακοπή", "αναπνευστική ανακοπή", "κοιλιακή μαρμαρυγή".

ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ακρωνύμια ή συντομογραφίες. Γράφετε ευανάγνωστα, με μελάνι. Δηλώνετε μόνο ΜΙΑ αιτία στην κάθε γραμμή.

ΠΑΝΤΟΤΕ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΕ τη γραμμή (α). Συμπληρώστε τις άλλες γραμμές (αν χρειάζεται) με τη σωστή ακολουθία

ΟΥΔΕΠΟΤΕ να καταγράφεται η αρχική προηγηθείσα αιτία του Μέρους I στο Μέρος II λόγω έλλειψης χώρου.

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ νεογνικού θανάτου, δηλώστε και τη μητρική κατάσταση που προκάλεσε ή συνέβαλε στο θάνατο.

Κατά προσέγγιση

διάστημα:

(από την έναρξη της νόσου ή κατάστασης μέχρι το θάνατο)

Άμεση (τελική) αιτία

(α)

που προκλήθηκε από _____

Προηγηθείσες αιτίες.

Καταγράψτε στα β), γ) και δ)

την **ακολουθία** των νοσηρών

καταστάσεων (αν υπήρξαν)

που προκάλεσαν την πιο

πάνω, άμεση αιτία.

Η **αρχική προηγηθείσα αιτία**

να δηλώνεται στην τελευταία

χρησιμοποιούμενη γραμμή

του Μέρους I.

(β)

που προκλήθηκε από _____

(γ)

που προκλήθηκε από _____

(δ)

Μέρος II

Άλλες σημαντικές καταστάσεις

που συνέτειναν στο θάνατο αλλά δεν

ήταν μέρος της ακολουθίας που

δηλώθηκε στο Μέρος I.

Ημερομην. Θανάτου: _____

Ώρα θανάτου: _____

ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

 Φυσικός Ανθρωποκτονία Ατύχημα Γίνεται έρευνα Αυτοκτονία Ανεξιχνίαστος

ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

 Κατοικία Κρατικό Νοσοκομείο Ίδρυμα μόνιμης διαμονής Κλινική / άλλο νοσηλευτήριο Άλλο (καθορίστε) _____

ΝΕΚΡΟΤΟΜΗ

Έγινε νεκροτομή; Ναι ΌχιΈγιναν άλλες μεταθανάτιες εξετάσεις; Ναι ΌχιΓια τις αιτίες θανάτου λήφθηκαν υπόψη τα ευρήματα των πιο πάνω; Ναι ΌχιΑναμένονται να ληφθούν και άλλες πληροφορίες; Ναι Όχι

Για ΓΥΝΑΙΚΕΣ, δηλώστε αν ο θάνατος συνέβη:

 Κατά τη διάρκεια κύησης Από 0 μέχρι και 42 ημέρες μετά το τέλος της κύησης Από 43 μέχρι και 364 ημέρες μετά το τέλος της κύησης

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Ημερομηνία ατυχήματος: _____

Ώρα ατυχήματος: _____

Εργατικό ατύχημα; Ναι Όχι

Τόπος τραυματισμού: (π.χ. οικία του θανόντος, νοσοκομείο, κλινική, γηροκομείο, αυτοκινητόδρομος, παραλία, εσπιατόριο, δάσος, εργοστάσιο, αυτοκινητόδρομος κτλ)

Πώς συνέβη ο τραυματισμός; (σύντομη περιγραφή): _____

Για Μεταφορικό ατύχημα: Οδηγός/χειριστής Επιβάτης Πεζός Άλλο (καθορίστε) _____

ΝΗΠΙΑ (κάτω του ενός έτους)

Ηλικία: _____ μηνών / εβδομάδων / ημερών / ωρών / λεπτών (επιλέξτε ένα)

Ώρα Γέννησης: _____

Διάρκεια κύησης (συμπληρ. εβδομάδες) _____ Βάρος γέννησης (g) _____ Αριθμός εμβρύων _____ Σειρά γέννησης _____ Αρραγ 5 λεπτών _____

Ως ιατρός, εγγεγραμμένος στο Μητρώο Ιατρών Κύπρου, πιστοποιώ ότι έχω επαγγελματική γνώση του ιατρικού ιστορικού και των συνθηκών θανάτου του πιο πάνω αποβιώσαντος και απ' ό,τι καλύτερα γνωρίζω και πιστεύω, οι λεπτομέρειες και αιτίες θανάτου, όπως τις έχω δηλώσει πιο πάνω, είναι αληθινές.

Όνοματεπώνυμο Ιατρού / Ιατροδικαστή: _____

Τηλ. Εργασίας: _____

Διεύθυνση εργασίας: _____

Τηλ. Κινητό: _____

Αρ. Μητρώου Ιατρών Κύπρου: _____

Σφραγίδα / Υπογραφή: _____

Ημερομηνία: _____

2.5 Πως να συμπληρώνετε το ιατρικό μέρος του πιστοποιητικού

Το ιατρικό μέρος του πιστοποιητικού θανάτου βασίζεται σε προσωπική ιατρική γνώμη, η οποία μπορεί να διαφέρει μεταξύ ιατρών. Η ορθή συμπλήρωση του μέρους του πιστοποιητικού που περιέχει τις αιτίες θανάτου (Πλαίσιο 4) παρέχει μια αιτιολογική επεξήγηση αναφορικά με την ακολουθία, το είδος και τον συσχετισμό των γεγονότων που οδήγησαν στον θάνατο. Κατά την πιστοποίηση του θανάτου, όλες οι σημαντικές νόσοι, νοσηρές καταστάσεις, βλάβες, επιπλοκές, τραύματα ή δηλητηριάσεις πρέπει να δηλώνονται, νοουμένου, ότι ο ιατρός πιστεύει, ότι προκάλεσαν ή συνέτειναν στο θάνατο.

Αν ο ιατρός πιστεύει, ότι η χρήση αλκοόλ ή άλλων ουσιών, το κάπνισμα, πρόσφατη εγκυμοσύνη ή εγχείρηση (Πλαίσιο 8), διάφοροι περιβαλλοντικοί παράγοντες, όπως έκθεση σε τοξικά αέρια, ιστορικό εργασίας σε μεταλλείο κ.α., είχαν συμβάλει στο θάνατο, οι παράγοντες αυτοί πρέπει να δηλώνονται (Παράγραφος 2.7 «Επιπρόσθετες Πληροφορίες»).

Η περιγραφή της διαδικασίας που οδήγησε στο θάνατο είναι μερικές φορές πολύπλοκη. Σε περιπτώσεις που υπάρχουν μόνο υποψίες, ότι ορισμένες αιτίες δυνατόν να εμπλέκονται, αυτές μπορούν να δηλωθούν με φράσεις όπως «πιθανή», «ενδεχόμενη», «ύποπτη», «πιθανολογούμενη», για να καταδειχθεί ότι ο ιατρός δεν είναι απόλυτα βέβαιος.

Λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τον τρόπο συμπλήρωσης του ιατρικού πιστοποιητικού θανάτου παρατίθενται στις επόμενες παραγράφους. Στο κεφάλαιο 4, δίνονται συγκεκριμένα παραδείγματα ορθά συμπληρωμένων πιστοποιητικών θανάτου που αφορούν χαρακτηριστικά περιστατικά. Αυτά υποδεικνύουν τον ορθό τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να δηλώνονται οι αιτίες θανάτου και πώς μπορούν να επιλύονται μερικά από τα συνήθη προβλήματα, που συχνά παρουσιάζουν δυσκολίες στον ιατρό.

2.5.1 Καλογραμμένα πιστοποιητικά και αποφυγή ακρωνυμίων

Είναι απαραίτητο, η κάθε πληροφορία που καταγράφεται στο πιστοποιητικό να μπορεί να διαβαστεί εύκολα. Αυτό μπορεί να γίνει με δακτυλογράφηση, αλλά αν αυτό δεν είναι πρακτικά δυνατό, οι πληροφορίες πρέπει να καταγράφονται καθαρά, με μελάνι και, κατά προτίμηση, με κεφαλαία γράμματα. Δεν πρέπει να γίνονται αλλαγές ή σβησίματα. **Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται ακρωνύμια ιατρικών όρων.** Αυτά μπορούν να ερμηνευθούν διαφορετικά από διαφορετικούς κωδικοποιητές.

Πλαίσιο 4 - Το ορθά συμπληρωμένο Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Θανάτου

- Είναι ευανάγνωστο (δακτυλογραφημένο ή συμπληρωμένο με κεφαλαία γράμματα και με μελάνι).
- Δεν περιέχει συντομογραφίες ή ακρωνύμια ιατρικών όρων.
- Η γραμμή (α) στο Μέρος I είναι πάντοτε συμπληρωμένη. Σ' αυτήν καταγράφεται η τελική νοσηρή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο και όχι ο μηχανισμός θανάτου.
- Απαριθμεί, στο Μέρος I, τις νοσηρές καταστάσεις που οδήγησαν στο θάνατο, ως μια λογική ακολουθία γεγονότων με σωστή χρονική και αιτιολογική σειρά.
- Πάντοτε περιέχει στο Μέρος I τη σημαντικότερη ακολουθία νοσηρών καταστάσεων, που οδήγησαν στο θάνατο.
- Ουδέποτε αναφέρεται η υποκείμενη αιτία στο Μέρος II.
- Πάντοτε περιλαμβάνει την, κατά προσέγγιση, διάρκεια της κάθε νοσηρής κατάστασης από την έναρξή της μέχρι το θάνατο.

2.5.2 Μέρος I - Ακολουθία των νοσηρών καταστάσεων που οδήγησαν στο θάνατο

i) Μέρος I, Γραμμή (α) - Νόσος ή νοσηρή κατάσταση που απευθείας οδήγησε στο θάνατο.

Στη γραμμή 1(α), δηλώστε την άμεση αιτία θανάτου. Αυτή είναι η ασθένεια ή επιπλοκή που απευθείας οδήγησε στο θάνατο. Είναι η τελική νόσος ή νοσηρή κατάσταση, που εμφανίστηκε αμέσως πριν το γεγονός του θανάτου.

Η γραμμή 1(α), πρέπει **πάντοτε** να συμπληρώνεται. Η κατάσταση που καταγράφεται στη γραμμή I(α) μπορεί, σε μερικές περιπτώσεις, να είναι και η μοναδική που καταγράφεται στο Μέρος I του πιστοποιητικού. Αυτό μπορεί να γίνει, μόνο στις περιπτώσεις, που ο θάνατος δεν οφειλόταν ή δεν προέκυψε ως αποτέλεσμα κάποιας άλλης προηγηθείσας ασθένειας ή τραυματισμού. Για παράδειγμα, «ιογενής μυοκαρδίτιδα» που εμφανίστηκε από μόνη της, χωρίς να είχε προηγηθεί κάποια άλλη ασθένεια ή νοσηρή κατάσταση.

Είναι πολύ σημαντικό, να **ΜΗΝ** αναγράφεται στο πιστοποιητικό ο **μηχανισμός θανάτου**. Παραδείγματα μηχανισμών θανάτου είναι: «καρδιακή ανακοπή», «αναπνευστική ανακοπή», «αναπνευστική ανεπάρκεια», «καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια», «γενική καταβολή», «πολυοργανική ανεπάρκεια», «κοιλιακή μαρμαρυγή», «κολποκοιλιακός αποκλεισμός» κ.α. Η δήλωση τέτοιων μηχανισμών δεν εξυπηρετεί κανένα χρήσιμο σκοπό. Δεν παρέχουν επαρκή πληροφόρηση για την πραγματική υποκείμενη αιτία θανάτου. (Παράγραφος 2.6.2).

Σε περίπτωση βίαιου ή αφύσικου θανάτου, το τραύμα που προέκυψε από τις εξωτερικές αιτίες είναι η άμεση αιτία θανάτου. Για το λόγο αυτό πρέπει να δηλώνεται στη γραμμή 1(α).⁵

ii) Μέρος I, Γραμμές (β), (γ) και (δ) - Προηγηθείσες αιτίες

Αν η άμεση αιτία θανάτου στη γραμμή 1(α) οφειλόταν ή προέκυψε ως συνέπεια άλλης ασθένειας, αυτή η άλλη ασθένεια πρέπει να δηλώνεται στη γραμμή 1(β). Αν η κατάσταση που αναγράφεται στη γραμμή 1(β) οφειλόταν και αυτή σε άλλη κατάσταση ή ασθένεια, αυτή η άλλη κατάσταση πρέπει να δηλώνεται στη γραμμή 1(γ). Παρομοίως, η κατάσταση που προηγήθηκε αυτής που αναγράφεται στη γραμμή 1(γ) πρέπει να δηλώνεται στη γραμμή 1(δ). Η τελευταία γραμμή που χρησιμοποιείται είναι αυτή που καταγράφει την υποκείμενη (δηλαδή την αρχική) αιτία θανάτου. Αν είναι απαραίτητο, μπορούν να προστεθούν επιπρόσθετες γραμμές.

Να θυμάστε, ότι η προηγηθείσα κατάσταση η οποία ήταν η αρχή της αλυσίδας γεγονότων που οδήγησαν στην άμεση αιτία θανάτου, δηλαδή η υποκείμενη αιτία θανάτου, πρέπει να αναγράφεται στην τελευταία χρησιμοποιούμενη γραμμή του Μέρους I. **Σε καμιά περίπτωση** δεν πρέπει ο ιατρός να καταγράφει την υποκείμενη αιτία θανάτου στο Μέρος II, είτε λόγω αβλεψίας ή λόγω έλλειψης χώρου στο Μέρος I. Κάτι τέτοιο θα αλλοίωνε ουσιαστικά το νόημα της δήλωσης για τις αιτίες θανάτου και θα επηρέαζε δυσμενώς την ποιότητα της πιστοποίησης θανάτου. Η νοσηρή κατάσταση που αναγράφεται στην τελευταία χρησιμοποιούμενη γραμμή του Μέρους I είναι εκείνη που χρησιμοποιείται, συνήθως, για τις επίσημες στατιστικές θνησιμότητας.

Μια κατάσταση πρέπει να θεωρείται ως προηγηθείσα όχι μόνο υπό την αιτιολογική ή την παθολογική της έννοια. Θεωρείται ως προηγηθείσα, και όταν η κατάσταση αυτή κρίνεται, ότι προετοίμασε το έδαφος για την άμεση αιτία θανάτου. Αυτό, για παράδειγμα, μπορεί να είχε γίνει με την καταστροφή ιστών ή τον επηρεασμό λειτουργιών, ακόμα και μετά από παρέλευση ενός μεγάλου χρονικού διαστήματος.

⁵ Συμβουλευτείτε την εθνική νομοθεσία αν πρόκειται να πιστοποιείτε εξωτερικές αιτίες θανάτου. βλ. επίσης το Κεφάλαιο 3 για την πιστοποίηση εξωτερικών αιτιών θανάτου.

Στην κάθε γραμμή του Μέρους I, πρέπει συνήθως, να αναγράφεται **ΜΟΝΟ ΜΙΑ** νόσος ή νοσηρή κατάσταση. Εντούτοις, σε μερικές περιπτώσεις, δύο ανεξάρτητες νοσηρές καταστάσεις μπορεί να θεωρούνται ότι είχαν συντείνει εξ ίσου στη θανατηφόρο διαδικασία. Σ' αυτές τις ασυνήθιστες περιπτώσεις δικαιολογείται να αναγράφονται δύο διαφορετικές νοσηρές καταστάσεις στην ίδια γραμμή.

Αν η άμεση αιτία θανάτου, που αναφέρεται στη γραμμή 1(α), οφειλόταν σε ατύχημα, δηλητηρίαση ή βία, πρέπει να καταγράφεται, στις πιο κάτω γραμμές του Μέρους I, και μια σύντομη περιγραφή της εξωτερικής αιτίας που οδήγησε στην άμεση αιτία θανάτου. Στις περιπτώσεις αυτές, η εξωτερική αυτή αιτία, αποτελεί προηγούμενη αιτία.⁶

2.5.3 Μέρος II - Άλλες σημαντικές καταστάσεις

Δηλώστε στο Μέρος II, με φθίνουσα σειρά σημαντικότητας, οποιαδήποτε άλλη σημαντική νόσο ή κατάσταση που συνέτεινε στο θάνατο ακόμα κι αν αυτές δεν ήταν μέρος της ακολουθίας που καταγράφηκε στο Μέρος I. (Περιστατικά 4-6).

Πλαίσιο 5 - Τι πρέπει να δηλώνεται και πού;

- Στο Μέρος I δηλώστε:
- Γραμμή α: «την άμεση αιτία θανάτου», λόγω ή ως συνέπεια της (β)
- Γραμμή β: «προηγούμενη αιτία», λόγω ή ως συνέπεια της (γ)
- Γραμμή γ: «προηγούμενη αιτία», λόγω ή ως συνέπεια της (δ)
- Γραμμή δ: «την υποκείμενη αιτία θανάτου»
- Στο Μέρος II δηλώστε:
- Οποιοσδήποτε άλλες σημαντικές νόσους ή νοσηρές καταστάσεις που συνέτειναν στο θάνατο, με φθίνουσα σειρά σημαντικότητας.

Σημείωση: έχετε υπόψη, ότι στο πιστοποιητικό, η χρήση των γραμμών (β), (γ) και (δ) είναι προαιρετική. Αν επιβάλλεται μπορεί να καταγραφεί στο Μέρος I και πέμπτη γραμμή (ε).

2.5.4 Χρονικό διάστημα

Δηλώστε, στην κατάλληλη στήλη, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την έναρξη της κάθε κατάστασης, που καταγράφηκε στο πιστοποιητικό, μέχρι την ημέρα του θανάτου. Αν το χρονικό διάστημα ή η ημερομηνία έναρξης δεν είναι γνωστά με ακρίβεια, δηλώστε τα κατά προσέγγιση. Σε όλες τις περιπτώσεις αναγράφετε τη μονάδα χρόνου (χρόνια, μήνες, μέρες, ώρες, λεπτά).

Είναι προτιμότερο να καταγράφεται ένα κατά προσέγγιση χρονικό διάστημα ή να καταγράφεται η λέξη «άγνωστο» παρά να μένει η στήλη αυτή κενή. Σε ένα ορθά συμπληρωμένο πιστοποιητικό, το χρονικό διάστημα που αναγράφεται στη γραμμή 1(α) ουδέποτε πρέπει να υπερβαίνει το χρονικό

⁶ Συμβουλευτείτε την εθνική νομοθεσία αν σκοπεύετε να πιστοποιείτε εξωτερικές αιτίες θανάτου βλ. επίσης το κεφάλαιο 3 για την πιστοποίηση εξωτερικών αιτιών θανάτου. βλ. περιστατικά 1-3.

διάστημα που αναγράφεται για την κατάσταση στη γραμμή I(β) ή I(γ) ή I(δ). Ούτε το χρονικό διάστημα μιας ενδιάμεσης αιτίας θανάτου που καταγράφηκε στη γραμμή 1(β) ή 1(γ) μπορεί να υπερβαίνει εκείνο της υποκείμενης αιτίας θανάτου που καταγράφηκε στη γραμμή 1(γ) ή 1(δ). Όλες οι πιο πάνω καταστάσεις καταγράφονται σύμφωνα με τη σωστή χρονολογική και αιτιολογική σειρά.

Αν ο θάνατος προήλθε από μεταγενέστερες συνέπειες προηγούμενου τραυματισμού, δηλώστε τις περιστάσεις του τραυματισμού, π.χ. «βρογχοπνευμονία, λόγω παραπληγίας, λόγω αυτοκινητικού δυστυχήματος 3 χρόνια προηγουμένως».

Τα χρονικά διαστήματα είναι χρήσιμα για την κωδικοποίηση ορισμένων ασθενειών και παρέχουν τη δυνατότητα για έλεγχο της ορθότητας της ακολουθίας των καταστάσεων που έχουν καταγραφεί.

2.5.5 Όταν η αιτία δεν μπορεί να καθοριστεί

Μερικές φορές, παρά τη διενέργεια ενδελεχούς νεκροτομής και εργαστηριακών (τοξικολογικών, ανοσολογικών, ιολογικών, βακτηριολογικών) εξετάσεων, η αιτία θανάτου παραμένει άγνωστη. Σε τέτοια περίπτωση, ο ιατρός δεν έχει άλλη επιλογή παρά να δηλώσει ότι η αιτία θανάτου «δεν ήταν δυνατό να καθοριστεί». Μία ικανοποιητική δήλωση για τέτοιες περιπτώσεις θα ήταν: «η αιτία θανάτου δεν ήταν δυνατό να καθοριστεί παρά τη νεκροτομή και τις τοξικολογικές εξετάσεις». Μια τέτοια δήλωση είναι σαφώς προτιμότερη από τη δήλωση «άγνωστη αιτία θανάτου», επειδή αναφέρει την έκταση της διερεύνησης που είχε γίνει. Αν αυτό ισχύει, σημειώστε το κατάλληλο τετραγωνάκι στο στοιχείο «τρόπος θανάτου» που φαίνεται στο πλαίσιο «επιπρόσθετες πληροφορίες» στην παράγραφο 2.7. (Περιστατικά 23-24).

2.6 Άλλες σημαντικές οδηγίες

2.6.1 Ατυχήματα κατά τη διάρκεια εγχειρήσεων και ιατρικών πράξεων

Δηλώστε, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, οποιοδήποτε ατύχημα συνέβη, κατά τη διάρκεια εγχειρήσεως ή ιατρικής πράξης, που αποτέλεσε μέρος της αλυσίδας γεγονότων που οδήγησε ή συνέτεινε στο θάνατο. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπετε το Πλαίσιο 8, σελ. 45.

2.6.2 Αποφεύγετε τους μηχανισμούς

Η άμεση αιτία θανάτου δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου ή το τελικό συμβάν όπως «καρδιακή ανακοπή» ή «αναπνευστική ανακοπή». Ο μηχανισμός δεν πρέπει να αναφέρεται ως άμεση αιτία θανάτου διότι αποτελεί μια απλή περιγραφή των τελικών στιγμών πριν τον θάνατο. Αυτός δεν σχετίζεται με την παθολογική διαδικασία που οδήγησε στο θάνατο και δεν παρέχει οποιαδήποτε χρήσιμη επιδημιολογική πληροφορία.

Αν δηλωθεί ως αιτία θανάτου η ανεπάρκεια λειτουργίας κάποιου οργάνου όπως «καρδιακή ανεπάρκεια», «ηπατική ανεπάρκεια», «νεφρική ανεπάρκεια» ή «αναπνευστική ανεπάρκεια», πρέπει πάντοτε να αναφέρεται και η αιτιολογία της. Για παράδειγμα «νεφρική ανεπάρκεια λόγω διαβήτη τύπου 1» ή «πολυοργανική ανεπάρκεια λόγω ηπατικού κώματος λόγω οξείας δηλητηρίασης από αλκοόλ».

2.6.3 Πώς να βελτιώσετε την ακρίβεια της δήλωσης

Η κάθε νοσηρή κατάσταση πρέπει να δηλώνεται με ακρίβεια, όσον αφορά με την εντόπιση, την αιτιολογία, τη διάρκεια και τις εκδηλώσεις της, ώστε να μπορεί να γίνει ορθή και ακριβής κωδικοποίηση από τον αρμόδιο φορέα για σκοπούς στατιστικής.

Το πιο σημαντικό παράδειγμα σχετικά με το εν λόγω θέμα είναι η πιστοποίηση των **νεοπλασμάτων** (βλ. Πλαίσιο 6), όπου οι πληροφορίες για την εντόπιση, τη μορφολογία, τη

συμπεριφορά, κατά πόσο πρόκειται για πρωτοπαθές ή δευτεροπαθές νεόπλασμα, τον τόπο προέλευσης κ.α. είναι αναγκαίες για να αποδίδονται οι ορθοί και ακριβείς κωδικοί και, ως αποτέλεσμα, να παράγονται αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία θνησιμότητας. Ένα άλλο σημαντικό παράδειγμα αφορά τα **φάρμακα**: Όταν ένα φάρμακο εμπλέκεται στην αιτία θανάτου, πρέπει να δηλώνεται το όνομα του φαρμάκου, κατά προτίμηση το φαρμακολογικό του όνομα και όχι το εμπορικό.

Το κεφάλαιο 5 παρέχει λεπτομερή παραδείγματα για το ποιες λεπτομέρειες πρέπει να δηλώνονται για την κάθε ασθένεια ή νοσηρή κατάσταση. Χρησιμοποιείστε τον κατάλογο αυτό για να βελτιώσετε την ποιότητα της πιστοποίησης και να ελαττώσετε τον αριθμό των διευκρινιστικών ερωτημάτων που δυνατόν να απευθυνθούν σε σας. Έτσι, θα επιταχυνθεί η επεξεργασία των στοιχείων και η δημοσίευση των στατιστικών αποτελεσμάτων (Κεφάλαιο 5)

Δώστε επιπρόσθετες πληροφορίες για την αιτιολογία για καταστάσεις όπως εκείνες που αναφέρονται στον Πίνακα 1. πιο κάτω. Αν ο ιατρός δεν μπορεί να καθορίσει επακριβώς την αιτιολογία της ακολουθίας των νοσηρών καταστάσεων, τότε η διαδικασία πρέπει να δηλώνεται ως «άγνωστη», «απροσδιόριστη», «πιθανή» ή «υποτιθέμενη» αιτιολογία.

Πλαίσιο 6 - Κατάλογος αναγκαίων στοιχείων για τα νεοπλάσματα

- Διευκρινίστε :
- Αν είναι καλόηθες, κακόηθες, ή αβέβαιης συμπεριφοράς.
- Την πρωτοπαθή εστία αν είναι γνωστή.
- Αν η πρωτοπαθής εστία είναι άγνωστη δηλώστε το ξεκάθαρα.
- Τον μορφολογικό τύπο, αν είναι γνωστός.
- Την εστία ή τις εστίες μετάστασης και την πρωτοπαθή εστία αν είναι γνωστά.
- Η φράση «μετάσταση από ...» καθορίζει πρωτοπαθή εστία
- Η φράση «μετάσταση στο ... » καθορίζει δευτεροπαθή εστία.
- Αποφεύγετε ασαφείς όρους όπως «καρκινομάτωση», «καρκίνος», «όγκος», «μάζα», κτλ.
- Για τη λευχαιμία προσδιορίστε αν είναι «οξεία», «υποξεία» ή «χρόνια», και καθορίστε τον κυτταρικό τύπο.

(Περιστατικά 11-15)

2.6.4 Βρεφικοί Θάνατοι: πώς να βελτιώσετε την ακρίβεια.

Για το θάνατο βρεφών πρέπει να υπάρχει μια ξεκάθαρη δήλωση για την ακολουθία των αιτιών που οδήγησαν στο θάνατο. Η «προωρότητα» δεν πρέπει να δηλώνεται από μόνη της, χωρίς να δηλώνεται η αιτία της. Ορισμένες μητρικές νοσηρές καταστάσεις δυνατόν να προκάλεσαν την έναρξη ή να επηρέασαν τη σειρά των γεγονότων που είχαν ως αποτέλεσμα το θάνατο του βρέφους. Τέτοιες καταστάσεις πρέπει να δηλώνονται παράλληλα με τη δήλωση των αιτιών που προέκυψαν από νοσηρές καταστάσεις του βρέφους. Για παράδειγμα: «υαλώδης μεμβράνη», λόγω «πρόωρου τοκετού στις 28 εβδομάδες», λόγω «αποκόλλησης του πλακούντα», λόγω «τραυματισμού της κοιλιακής χώρας της μητέρας με αιχμηρό αντικείμενο».

Όταν υπάρχουν υποψίες για «Σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου νηπίου», πρέπει να γίνεται πλήρης έρευνα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας. Σε περίπτωση που επιβεβαιώνεται το σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου νηπίου, πρέπει να δηλώνεται η πλήρης διάγνωση (όπως περιγράφεται πιο πάνω) ή το παγκόσμια αναγνωρισμένο ακρωνύμιο (SIDS). Δεν είναι αρκετό να καταγράφεται μόνο, «Αιφνίδιος θάνατος». (Περιστατικό 39 και Κατάλογος στο Κεφάλαιο 5).

Πίνακας 1 - Καταστάσεις που χρήζουν περαιτέρω διευκρίνισης αναφορικά με την αιτιολογία

(ο πίνακας δεν είναι εξαντλητικός)

A	Δ		
Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο	Διάρροια	Κάταγμα	Πρόπτωση αγκίστρου (Uncal herniation)
Αιμορραγία γαστρεντερικού	Διάχυτη ενδοαγγειακή πήξη	Κάταγμα ισχίου	Πρόπτωση εγκεφαλικού στελέχους
Αιφνίδιος θάνατος	Δυσρρυθμία	Κατάχρηση αλκοόλ / ναρκωτικών	Πρόπτωση παρεγκεφαλιδικής αμυγδαλής
Αναιμία		Κατακλίσεις	Πρωωρότητα
Αναπνευστική ανακοπή		Καταπληξία	P
Αναπνευστική ανεπάρκεια	E	Κίρρωση	Ρήξη χοληδόχου κύστης
Ανεπάρκεια πολλαπλών οργάνων	Εγκαύματα θερμικά / χημικά	Κλινήρης κατάσταση	Σ
Ανεπάρκεια σίτισης	Εγκεφαλική κάκωση	Κοιλιακή μαρμαρυγή	Σηπτική καταπληξία
Άνοια (χωρίς περαιτέρω προσδιορισμό)	Εγκεφαλικό οίδημα	Κοιλιακή ταχυκαρδία	Σήψη
Ανοικτή ανάταξη κατάγματος	Εγχείρηση / Επέμβαση	Κολπική μαρμαρυγή	Σπασμοί
Ανοξία	Εισρόφηση	Κυτταρίτιδα	Συμπιεστικό κάταγμα
Ανοξική εγκεφαλοπάθεια	Εμβολή		Συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια
Ανοσοκαταστολή	Έμφραγμα μυοκαρδίου	M	Συμφύσεις
Ανωμαλίες πηκτικότητας	Ενδοκρανιακή αιμορραγία	Μεταβολική εγκεφαλοπάθεια	Σύνδρομο αναπνευστικής δυσχέρειας ενηλίκων
Απόστημα	Ενδοκοιλιακή αιμορραγία	N	T
Απουσία σίτισης	Ενδοκρανιακή υπέρταση	Νεκρωτική επιμόλυνση μαλακών μορίων	Τελικό στάδιο ηπατικής ανεπάρκειας
Απόφραξη εντέρου	Επισκληρίδιο αιμάτωμα	Νεφρική ανεπάρκεια	Τελικό στάδιο νεφρικής ανεπάρκειας
Απόφραξη χοληφόρων		O	Y
Απώλεια όγκου αίματος	H	Ουρολοίμωξη	Υπαραχνοειδής αιμορραγία
Αρρυθμία	Ηπατική ανεπάρκεια		Υπεργλυκαιμία
Ασκίτης	Ηπατίτιδα	Π	Υπερδοσολογία αλκοόλ
Ασφυξία	Ηπατονεφρικό σύνδρομο	Παγκυτταροπενία	Υπερδοσολογία φαρμάκου
Αφαίμαξη		Παράλυση	Υπερθερμία
Αφυδάτωση	Θ	Περιτονίτιδα	Υπερκαλλιαμία
	Θρομβοκυτταροπενία	Πλευριτικό υγρό	Υποθερμία
B	K	Πνευμονία	Υπονατρίαμια
Βακτηριαίμια	Καθυστέρηση ανάπτυξης	Πνευμονική ανακοπή	Υπο-ογκαιμική καταπληξία
Βλωμός	Καρδιακή ανακοπή	Πνευμονική ανεπάρκεια	Υποσκληρίδιο αιμάτωμα
	Καρδιακή αρρυθμία	Πνευμονική εμβολή	Υπόταση
Γ	Καρδιοαναπνευστική ανεπάρκεια	Πνευμονικό οίδημα	X
Γάγγραινα	Καρδιομυοπάθεια	Πνιγμός	Χρόνια ακινησία και κατάκλιση
Γήρας ή γερατειά	Καρδιομυοπάθεια	Πολυοργανική ανεπάρκεια	Ψ
	Καρκινογένεση	Πτώση	Ψυχικές διαταραχές
	Καρκινομάτωση		
	Καρκίνος		

2.6.5 Η σημασία της δήλωσης πολλαπλών αιτιών θανάτου

Όλες οι αιτίες θανάτου που δηλώνονται στο πιστοποιητικό θανάτου είναι σημαντικές και μπορούν να αναλυθούν, ιδίως με τις σύγχρονες μεθόδους που προσφέρουν τα **αυτοματοποιημένα συστήματα κωδικοποίησης**.

Οι στατιστικές αναλύσεις πολλαπλών αιτιών λαμβάνουν υπόψη όλες τις καταστάσεις που αναφέρονται στο πιστοποιητικό θανάτου. Τέτοιες αναλύσεις είναι σημαντικές για μελέτη συγκεκριμένων ασθενειών και καταστάσεων και για τη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ ορισμένων νόσων ή καταστάσεων που δηλώνονται στο ίδιο πιστοποιητικό θανάτου. Για παράδειγμα, είδη θανατηφόρων τραυμάτων και συγκρούσεις μεταφορικών μέσων ή κατηγορίες καταστάσεων που δηλώνονται ως προηγηθείσες χρόνιων εκφυλιστικών νόσων σε ηλικιωμένα άτομα.

Ως εκ τούτου, ο ιατρός έχει την ευθύνη και την αρμοδιότητα να βελτιώσει τις στατιστικές θνησιμότητας έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν την καλύτερη δυνατή ιατρική γνώμη αναφορικά με την υποκείμενη αιτία και τις πολλαπλές αιτίες θανάτου.

2.6.6 Λόγοι και σκοπός των διευκρινιστικών ερωτημάτων

Σε μερικές περιπτώσεις, παρουσιάζεται ανάγκη, οι κωδικοποιητές, να επικοινωνήσουν με τον ιατρό για να επαληθεύσουν την πληροφορία που δηλώθηκε στο πιστοποιητικό ή να ζητήσουν επιπρόσθετες πληροφορίες για να διευκρινιστεί τι ακριβώς ήταν εκείνο που ο ιατρός εννοούσε. Η δηλωθείσες αιτίες θανάτου μπορεί, από ιατρικής άποψης, να είναι μεν ορθές αλλά να μην παρέχουν ικανοποιητικές πληροφορίες για τους σκοπούς της στατιστικής κωδικοποίησης.

Όταν οι οδηγίες του παρόντος εγχειριδίου ακολουθούνται πιστά, η συχνότητα της αναγκαίας επικοινωνίας με τον ιατρό θα ελαχιστοποιηθεί και θα αποφεύγεται η σπατάλη του πολύτιμου του χρόνου για να απαντά σε διευκρινιστικά ερωτήματα για κάποιο πιστοποιητικό που είχε γράψει πριν μήνες. Η αρμόδια στατιστική αρχή ελαχιστοποιεί επίσης τον φόρτο εργασίας για τα επιπρόσθετα διευκρινιστικά ερωτήματα. Το πνεύμα συνεργασίας των ιατρών για την έγκαιρη και ακριβή απάντηση τέτοιων ερωτημάτων είναι εξαιρετικής σημασίας και εκτιμάται ιδιαίτερα.

2.7 Επιπρόσθετες πληροφορίες

Το πλαίσιο επιπρόσθετων στοιχείων που παρατίθεται πιο κάτω (Σχήμα 3) **ΔΕΝ** είναι μέρος του διεθνούς ιατρικού πιστοποιητικού θανάτου που συστήνει η ΠΟΥ. Εντούτοις, η χρήση του αποσκοπεί στην παροχή και συλλογή σημαντικών πληροφοριών σύμφωνα με συστάσεις της ΠΟΥ και της EUROSTAT (Παράρτημα 2, Συστάσεις αρ. 15-19).

Με βάση τις εθνικές ανάγκες και τα ισχύοντα έντυπα ιατρικής πιστοποίησης θανάτου κάθε χώρα θα πρέπει, μέσα στα πλαίσια της εθνικής υλοποίησης του παρόντος εγχειριδίου, είτε να χρησιμοποιήσει το πιο κάτω πλαίσιο ή να το τροποποιήσει.

Σχήμα 3 - Πλαίσιο Επιπρόσθετων πληροφοριών

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες, ☐ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και 1 έτος από το τέλος κύησης				

2.7.1 Ημερομηνία θανάτου

Καταχωρήστε την ακριβή ημέρα, τον μήνα, και το έτος που επήλθε ο θάνατος. Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στην καταχώρηση της ημέρας, του μήνα και του έτους όταν ο θάνατος συνέβη γύρω στα μεσάνυχτα ή κατά το τέλος της 31^{ης} Δεκεμβρίου. Θάνατος που συνέβη κατά τα μεσάνυχτα πρέπει να θεωρείται ότι συνέβη στο τέλος της ημέρας και όχι στην αρχή της επόμενης.

Όταν η ακριβής ημερομηνία θανάτου είναι άγνωστη, κάτι που μπορεί να συμβεί σε περιπτώσεις που διερευνώνται από τον θανατικό ανακριτή, η ημερομηνία καθορίζεται, συνήθως, από τα συμπεράσματα της έρευνας. Αν η πραγματική ημερομηνία αποδειχθεί, στο μέλλον, ότι είναι διαφορετική από αυτή που δηλώθηκε, παρέχεται η δυνατότητα επίσημης διόρθωσης στο έντυπο καταχώρησης θανάτου.

Μερικές φορές είναι αδύνατο να καθορισθεί η ακριβής ημερομηνία θανάτου. Ένα παράδειγμα είναι η περίπτωση ανεύρεσης ανθρώπινων υπολειμμάτων μετά που παρήλθε αρκετός χρόνος από το θάνατο. Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να δηλώνεται μια υποθετική ημερομηνία, σύμφωνα με το κατά προσέγγιση διάστημα που υπολογίζεται ότι παρήλθε από την ημέρα του θανάτου. Αν υπάρχει εθνική νομοθεσία ή κανονισμοί, πρέπει να τηρούνται οι σχετικές διατάξεις (παράρτημα 3, σελ. 137).

2.7.2 Τρόπος θανάτου

Το μέρος αυτό πρέπει να συμπληρώνεται για όλους του θανάτους. Σημειώστε στο κατάλληλο τετραγωνάκι. Θάνατοι που δεν οφείλονται σε εξωτερικές αιτίες πρέπει να δηλώνονται ως «φυσικοί».

Ανάλογα με την εθνική νομοθεσία, οι ιατροί μπορεί να έχουν τη δυνατότητα να πιστοποιούν μη φυσικούς θανάτους. Συμβουλευθείτε την εθνική νομοθεσία για να εξακριβώσετε κατά πόσο μπορείτε να πιστοποιείτε εξωτερικές αιτίες θανάτου ή όχι (Παράρτημα 3, σελ. 137).

Οι άλλες επιλογές του στοιχείου αυτού περιγράφονται στην παράγραφο 3.3.1 των εξωτερικών αιτιών θανάτου.

2.7.3 Νεκροτομές

Τα στοιχεία του ιατρικού πιστοποιητικού που αναφέρονται στις νεκροτομές πρέπει πάντοτε να συμπληρώνονται. Η μη παροχή των πληροφοριών αυτών έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην ποιότητα των στατιστικών θνησιμότητας.

Αν έγινε νεκροτομή ή άλλου είδους μεταθανάτια εξέταση, ο καθορισμός της αιτίας θανάτου από τον ιατροδικαστή πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες που αυτές παρέχουν. Για θανάτους για τους οποίους αναμένονται ιστολογικές ή τοξικολογικές εξετάσεις η έκδοση πιστοποιητικού, με σαφείς αιτίες θανάτου, δεν πρέπει να καθυστερεί λόγω του ότι οι λεπτομέρειες αυτές δεν έχουν ακόμα ληφθεί. Όταν αυτές θα είναι διαθέσιμες, μπορούν να καταχωρηθούν στο πιστοποιητικό και, αν ενδείκνυται, η αιτία θανάτου μπορεί να αναθεωρηθεί με συμπληρωματική σημείωση (χωρίς να απαλείφεται πλήρως η προηγούμενη καταχώρηση).

Έγινε νεκροτομή, (ναι ή όχι);

Δηλώστε «ναι» αν έγινε μερική ή πλήρης νεκροτομή. Διαφορετικά δηλώστε «όχι».

Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη, (ναι ή όχι);

Δηλώστε «ναι» αν, για τον καθορισμό της αιτίας θανάτου, τα ευρήματα νεκροτομής ή άλλων μεταθανάτιων εξετάσεων ήταν διαθέσιμα και λήφθηκαν υπόψη. Διαφορετικά δηλώστε «όχι». Αν δεν έγινε νεκροτομή ή μεταθανάτιες εξετάσεις, αφήστε το στοιχείο αυτό κενό.

Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες. (ναι ή όχι):

Όταν νεκροτομή ή θανατική έρευνα βρίσκονται σε εξέλιξη και οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις αιτίες ή τον τρόπο θανάτου αναμένονται, δηλώστε «ναι». Διαφορετικά δηλώστε «όχι». (Παράγραφος 2.7.4 και Περιστατικά 18, 23, 24).

2.7.4 Τροποποιήσεις του πιστοποιητικού θανάτου

Συνήθως, το πιστοποιητικό θανάτου πρέπει να συμπληρώνεται και να αποστέλλεται εντός ενός καθορισμένου, λογικού χρονικού διαστήματος που να επιτρέπει στους συγγενείς να προχωρούν στις αναγκαίες διαδικασίες για έγκαιρη ταφή και αποφυγή περαιτέρω ταλαιπωριών.

Οι ιατροί, για να καθορίσουν την αιτία θανάτου, βασίζονται στην ιατρική τους εκπαίδευση, τη γνώση της ιατρικής, το διαθέσιμο ιατρικό ιστορικό, τα συμπτώματα και ευρήματα της κλινικής εξέτασης, τα αποτελέσματα των κλινικών διαγνωστικών εξετάσεων και, σε περίπτωση που αυτά είναι διαθέσιμα, τα αποτελέσματα της νεκροτομής και των μεταθανάτιων εξετάσεων.

Έστω και αν ακόμα αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες, όπως για παράδειγμα τα αποτελέσματα ιστολογικών ή τοξικολογικών εξετάσεων, ο ιατρός δεν πρέπει να καθυστερεί την έγκαιρη συμπλήρωση και έκδοση του πιστοποιητικού θανάτου. Το πιστοποιητικό εκδίδεται συνήθως λίγο μετά την επιβεβαίωση του θανάτου και την ανακοίνωση του γεγονότος στους συγγενείς ή μετά τη συμπλήρωση της νεκροτομής από τον ιατροδικαστή. Ο καθορισμός των αιτιών θανάτου βασίζεται στις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν κατά το χρόνο συμπλήρωσης του πιστοποιητικού.

Όταν, μετά την έκδοση του πιστοποιητικού, ληφθούν τα αποτελέσματα τυχόν μεταθανάτιων εξετάσεων, τότε ο ιατρός, υπό το φως των νέων πληροφοριών, εκδίδει συμπληρωματικό πιστοποιητικό θανάτου για τροποποίηση του αρχικού. Είναι αυτονόητο και πλήρως κατανοητό, ότι τα νέα αυτά στοιχεία, σε μερικές περιπτώσεις, μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα την αλλαγή της αιτίας θανάτου που είχε αρχικά δηλωθεί.

Η άρνηση για άμεση συμπλήρωση και έκδοση πιστοποιητικού θανάτου είναι κατανοητή όταν:

- υπάρχει πλήρης απουσία ή απουσία κλινικών πληροφοριών για να είναι ο ιατρός σε θέση να διαμορφώσει μια λογική γνωμάτευση για τις αιτίες θανάτου ή
- υπάρχουν εύλογες υποψίες για αφύσικο ή βίαιο θάνατο.

Και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις η υπόθεση παραπέμπεται στις τοπικές αστυνομικές αρχές και/ή στο θανατικό ανακριτή για διερεύνηση των αιτιών θανάτου.

Για τις περιπτώσεις που παραπέμπονται στον θανατικό ανακριτή, το πιστοποιητικό θανάτου εκδίδεται από τον ιατροδικαστή μετά από τη συμπλήρωση της αυτοψίας, νεκροψίας ή/και νεκροτομής. Σε περίπτωση που οι αστυνομικές αρχές ή ο θανατικός ανακριτής κρίνουν ότι δεν χρειάζεται αυτοψία, νεκροψία ή νεκροτομή, ο ιατρός μπορεί να συμπληρώσει το πιστοποιητικό θανάτου βασιζόμενος στις διαθέσιμες κλινικές πληροφορίες και εκφράζοντας τη δική του, καλύτερη δυνατή επιστημονική γνώμη (Περιστατικό 40 και Περιστατικό 54).

2.7.5 Τόπος θανάτου

Δηλώνεται ο τόπος όπου συνέβη ο θάνατος, π.χ. «οικία», «νοσοκομείο», «ίδρυμα», «βιομηχανική περιοχή», «αγρόκτημα», «θάλασσα», «φυλακή», «εθνική οδός», «ξενοδοχείο» «γήπεδο ποδοσφαίρου» κ.λ.π.

2.7.6 Για περιπτώσεις γυναικών

Σημειώστε στο κατάλληλο τετραγωνάκι αν ο θάνατος συνέβη :

- κατά τη διάρκεια κύησης
- εντός 42 ημερών από το τέλος της κύησης
- μεταξύ 43 ημερών και ενός έτους από το τέλος της κύησης.

Διαφορετικά, αφήστε το στοιχείο κενό (Περιστατικό 29 - 31).

2.8 Ταυτοποίηση και άλλες δημογραφικές πληροφορίες

2.8.1 Ταυτοποίηση του πιστοποιούντος ιατρού και διεύθυνση

Το πλήρες όνομα του πιστοποιούντος ιατρού που πιστοποιεί το θάνατο πρέπει να καταγράφεται καθαρά, με κεφαλαία γράμματα στον κατάλληλο χώρο που παρέχεται στο ιατρικό πιστοποιητικό.

Αν απαιτείται, καταγράφεται, και ο Αριθμός Μητρώου του Ιατρικού Συμβουλίου.

Για τους οικογενειακούς ιατρούς, η διεύθυνση του πιστοποιούντος ιατρού πρέπει να είναι η διεύθυνση κατοικίας ή του γραφείου. Για ιατρούς που εργάζονται σε νοσοκομείο ή άλλα ιδρύματα δώστε τη διεύθυνση του νοσοκομείου ή ιδρύματος.

Συνιστάται να χρησιμοποιείται η σφραγίδα του ιατρού με πλήρες όνομα, διεύθυνση και τηλέφωνα.

Η υπογραφή πρέπει να γίνεται με το χέρι και με μελάνι.

Όταν χρησιμοποιείται ηλεκτρονική πιστοποίηση θανάτου αυτή να επικυρώνεται ηλεκτρονικά.

Αν προκύψει ανάγκη να ζητηθούν επιπρόσθετες πληροφορίες, για λόγους εμπιστευτικότητας είναι σημαντικό, οι διευκρινιστικές ερωτήσεις να αποστέλλονται στον ενδιαφερόμενο ιατρό, στη σωστή διεύθυνση.

2.8.2 Ταυτοποίηση του θανόντος και δημογραφικές πληροφορίες

Το πλήρες όνομα του αποβιώσαντος πρέπει να καταγράφεται καθαρά και με κεφαλαία γράμματα στο χώρο που παρέχεται στο ιατρικό πιστοποιητικό.

Ζητούνται επίσης ορισμένες επιπρόσθετες πληροφορίες όπως η ηλικία, το φύλο, ο χρόνος θανάτου, ο τόπος θανάτου, ο χρόνος και τόπος του σχετικού ατυχήματος όπου ισχύει, οι συνθήκες του ατυχήματος κ.α.

Άλλες πληροφορίες όπως η διεύθυνση της τελευταίας διαμονής, το τελευταίο επάγγελμα, το επίπεδο μόρφωσης, υπηκοότητα, εθνικότητα, θρήσκευμα, κ.α. συμπληρώνονται είτε από τον πιστοποιούντα ιατρό είτε τον δημόσιο λειτουργό ανάλογα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία. Ενημερωθείτε για την εθνική νομοθεσία για να εξακριβώσετε ποιος είναι αρμόδιος για να συμπληρώνει τα στοιχεία αυτά (Παράρτημα 3, σελ. 137)

2.9 Προτεινόμενο Ιατρικό Πιστοποιητικό Περιγεννητικού Θανάτου

Για σκοπούς συλλογής κατάλληλων στοιχείων για τη βρεφική θνησιμότητα η κάθε χώρα πρέπει να συμπεριλάβει στο χώρο αυτό τις σχετικές πληροφορίες για το Εθνικό Ιατρικό Πιστοποιητικό Περιγεννητικού Θανάτου. Λόγω των σημαντικών διαφορών μεταξύ των χωρών αναφορικά με το θέμα αυτό, τόσο σχετικά με τη μορφή του πιστοποιητικού όσο και με τις χρονικές περιόδους, για την πιστοποίηση τέτοιων θανάτων, η κάθε χώρα εφαρμόζει τη δική της εθνική νομοθεσία.

Το πιο κάτω προσχέδιο προτείνεται για συζήτηση με σκοπό την εφαρμογή του στην Κύπρο.

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ

Ιατρικό Πιστοποιητικό Αιτιών Περιγεννητικού Θανάτου

Υπουργείο Υγείας -- (Τύπος -- Μέρος --)

Άρθρα και του Νόμου

Αύξων Αρ Πιστ.: 99999999

Συμπληρώνεται για όλες τις κήσεις με τουλάχιστον 22 συμπληρωμένες εβδομάδες κύησης, που κατέληξαν είτε σε θνησιγονία ή σε γέννηση ζώντος βρέφους που απεβίωσε εντός 168 ωρών (7 συμπληρωμένων ημερών) από την ώρα της γέννησης.

ΜΗΤΕΡΑ		Όνομα: _____	Αρ. Ταυτ. μητέρας: _____
Επίθετο: _____		Πατρικό: _____	
Ημερομ. Γέννησης Μητέρας: ____ / ____ / ____		ή Ηλικία: <input type="text"/> <input type="text"/> ΕΤΩΝ	(Να μη συμπληρώνεται αν η ημερομηνία γέννησης έχει δοθεί)
Χώρα μόνιμης διαμονής: _____		Υπηκοότητα: _____	Χώρα προέλευσης: _____
Διεύθυνση στην Κύπρο: Οδός: _____		Αρ.: _____	Ταχυδρ. Κώδικας: _____
Πόλη ή Δήμος ή Χωριό: _____		Ενορία: _____	Επαρχία: _____
Αναμενόμενη ημερομηνία τοκετού: ____ / ____ / ____		ή υπολογισθείσα διάρκεια κύησης (συμπληρωμένες εβδομάδες): _____	
Αριθμός προηγούμενων κυήσεων: προηγούμενα ζώντα: _____		προηγούμενα θνησιγενή: _____	προηγούμενες αποβολές: _____
Αρ. προηγούμενων καισαρικών: _____		Ύψος (cm) _____	Βάρος πριν την κύηση (Kg) _____
		Βάρος μετά την κύηση (Kg) _____	
Θεραπ. υπογονιμότητας: ☐ Δεν έγινε ☐ Πρόκληση ωορρηξίας μόνο ☐ Τεχν. σπερματέγχυση μόνο ☐ Εξωσωματική γονιμ. ☐ Ακαθόριστη			
Ημερομηνία πρώτης επίσκεψης για προγεννητική φροντίδα: ____ / ____ / ____		Αριθμός προγεννητικών επισκέψεων: _____	
Υπερηχογραφικά ευρήματα: _____		Προγεν. εργαστ. Έλεγχος: _____	
Έναρξη τοκετού: ☐ Φυσιολογική ☐ Φαρμακευτική πρόκληση ☐ Χειρουργική πρόκληση ☐ Καισαρική πριν την έναρξη τοκετού			
Προβολή: ☐ Κεφαλική ☐ Ισχιακή ☐ Εγκάρσια			
Τοκετός: ☐ Φυσιολογικός ☐ Εμβρυουλκία ☐ Σικουλκία ☐ Καισαρική πριν την έναρξη τοκετού ☐ Καισαρική μετά την έναρξη τοκετού			
Ο τοκετός έγινε από: ☐ Ιατρό ☐ Μαία ☐ Άλλο άτομο (καθορίστε) _____			
Πλακούντας: Βάρος (g) _____		Μορφολογία: _____	

ΕΜΒΡΥΟ / ΒΡΕΦΟΣ		Όνομα: _____	Αρ. Αρχ. Πληθ.: _____
Γεννήθηκε ζωντανό στις ____ / ____ / ____		και ώρα ____ : ____	Η ώρα να γράφεται με το 24 ωρο σύστημα.
και απεβίωσε στις ____ / ____ / ____		και ώρα ____ : ____	π.χ. 1 9 : 4 5
Ή γεννήθηκε νεκρό στις ____ / ____ / ____		και ώρα ____ : ____	
και είχε αποβιώσει ☐ πριν την έναρξη του τοκετού		☐ κατά τη διάρκεια του τοκετού	☐ άγνωστο
Φύλο: ☐ Άρρεν ☐ Θήλυ ☐ Ακαθόριστο		Βάρος γέννησης (g): _____	Αριθμός εμβρύων: _____
		Σειρά γέννησης: _____	
Για ζωντανά: Apgar score 1 min: _____		Apgar score 5 min: _____	Μεταφορά στη ΜΕΝΝ Μακάριου Νοσοκ.: ☐ Ναι ☐ Όχι

ΑΙΤΙΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ (παρακαλώ γράψετε ολογράφως και ευδιάκριτα, με κεφαλαία γράμματα)	
Ασθένειες ή καταστάσεις του εμβρύου ή βρέφους	
(α) κύρια ασθένεια: _____	
(β) άλλες ασθένειες: _____	
Ασθένειες ή καταστάσεις της μητέρας που επηρέασαν το έμβρυο ή βρέφος	
(γ) κύρια ασθένεια: _____	
(δ) άλλες ασθένειες: _____	
Άλλες σχετικές καταστάσεις:	
Επιλέξτε μια από τις πιο κάτω επιλογές:	
☐ Η πιστοποίηση των αιτιών θανάτου έχει επιβεβαιωθεί με νεκροτομή.	☐ Δεν έγινε ούτε πρόκειται να γίνει νεκροτομή.
☐ Πληροφορίες από αναμενόμενη νεκροτομή, δυνατόν να ληφθούν αργότερα.	

Πιστοποιώ ότι έχω γνώση των συνθηκών θανάτου του πιο πάνω αποβιώσαντος εμβρύου ή βρέφους και απ' ό,τι καλύτερα γνωρίζω και πιστεύω, οι λεπτομέρειες και αιτίες θανάτου, όπως τις έχω δηλώσει πιο πάνω, είναι αληθινές.

Όνοματεπώνυμο: _____

Τηλ. Εργασίας: _____

Όνομασία μαιευτηρίου: _____

Τηλ. Άλλο: _____

Διεύθυνση μαιευτηρίου: _____

Τηλ. Κινητό: _____

Επάγγελμα: _____

Σφραγίδα / Υπογραφή: _____

Ημερομηνία: ____ / ____ / ____

3 Εξωτερικές αιτίες θανάτου

Οι λεπτομερείς περιγραφές για πολύ εξειδικευμένα ζητήματα πιστοποίησης εξωτερικών αιτιών θανάτου, είναι εκτός των πλαισίων του εγχειριδίου αυτού. Οι πιο κάτω οδηγίες παρέχονται ως γενικές κατευθυντήριες γραμμές (περιστατικά 41-54).

3.1 Ποιος έχει την αρμοδιότητα να πιστοποιεί εξωτερικές αιτίες

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ !!

Τα κεφάλαια που αναφέρονται στους βίαιους ή μη φυσικούς θανάτους **ΔΕΝ ΑΦΟΡΟΥΝ** ιατρούς που, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, **δεν** είναι εξουσιοδοτημένοι να πιστοποιούν τέτοιους θανάτους. Σε μερικές χώρες διορίζονται συγκεκριμένοι επαγγελματίες ως υπεύθυνοι για την έκδοση τέτοιων πιστοποιητικών.

Οι νομοθεσίες, οι κανονισμοί και οι συνήθειες πρακτικές, αναφορικά με το ποιες περιπτώσεις πρέπει να διερευνώνται από θανατικούς ανακριτές ή/και ιατροδικαστές, ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ χωρών. Ως εκ τούτου, ο κάθε ιατροδικαστής ή παθολογοανατόμος πρέπει να γνωρίζει καλά την ισχύουσα νομοθεσία και κανονισμούς και να διασφαλίζει ότι όλες οι περιπτώσεις που εμπíπτουν στην αρμοδιότητά του εξετάζονται κατάλληλα.

Η συμπλήρωση του πιστοποιητικού αιτιών θανάτου ενός ιατροδικαστικού περιστατικού απαιτεί προσεκτική μελέτη και αξιολόγηση, λόγω των πρόσθετων προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν. Η αιτία θανάτου μπορεί να μην είναι σαφής, ακόμα και μετά από τη διενέργεια νεκροτομής, τοξικολογικών και ιστολογικών εξετάσεων. Παρά τις δυσκολίες αυτές, είναι σημαντικό, η ιατρική πιστοποίηση να είναι όσο το δυνατόν ακριβέστερη και πλήρης, ανάλογα με τις εκάστοτε περιστάσεις.

3.2 Πως πρέπει να δηλώνονται οι τραυματισμοί

Σε περιπτώσεις βίαιου ή μη φυσικού θανάτου τα θανατηφόρα τραύματα που προκύπτουν ως αποτέλεσμα των εξωτερικών αιτιών, αποτελούν την άμεση αιτία θανάτου. Επομένως, πρέπει να καταγράφονται στη γραμμή Ι(α).

Για κάθε θανατηφόρο τραύμα όπως, «ανοικτό τραύμα στο θώρακα», πρέπει πάντοτε να δηλώνεται η περιοχή του τραύματος π.χ. «διατομή υποκλειδίας φλέβας», «ρήξη ήπατος», «εγκεφαλική αιμορραγία», «τραυματική ρήξη θωρακικής αορτής». Δηλώνετε επίσης, στο Μέρος Ι του πιστοποιητικού, τις δυσλειτουργίες (όπως για παράδειγμα, «εμβολή αίρος», «καρδιακός επιπωματισμός») που προκάλεσαν το θάνατο.

Σε περίπτωση που ορισμένα μη θανατηφόρα τραύματα ή ασθένειες συνέτειναν στο θάνατο, αυτά δηλώνονται στο Μέρος ΙΙ.

Αν ο θάνατος οφείλεται σε μεταγενέστερες συνέπειες παλαιού τραύματος, δηλώστε τις περιστάσεις του, παλαιού, τραυματισμού (π.χ. (α) «βρογχοπνευμονία - προ 1 εβδομάδας» λόγω (β) «παραπληγίας - προ 3 ετών» λόγω (γ) «τροχαίου ατυχήματος - επιβάτης αυτοκινήτου σε σύγκρουση με άλλο αυτοκίνητο - προ 3 ετών»).

3.3 Επιπρόσθετες πληροφορίες

Το πλαίσιο επιπρόσθετων πληροφοριών (Σχήμα 3) δεν αποτελεί μέρος του διεθνούς ιατρικού πιστοποιητικού θανάτου που συστήνεται από τη ΠΟΥ. Εντούτοις, προτείνεται εδώ ως δείγμα ενός κατάλληλου πλαισίου που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη συλλογή σημαντικών

πληροφοριών που αφορούν τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έδρασαν οι εξωτερικές αιτίες. Η ΠΟΥ και η EUROSTAT συστήνουν να συλλέγονται οι πληροφορίες αυτές λόγω του ότι είναι αναγκαίες για την ακριβή κωδικοποίηση των εξωτερικών αιτιών θανάτου (βλ. επίσης το παράρτημα 2, Κατευθυντήριες Οδηγίες 15 -19).

Το πλαίσιο αυτό, παρουσιάζεται εδώ απλά ως παράδειγμα. Ανάλογα με τις εθνικές ανάγκες και το ισχύον έντυπο πιστοποιητικού θανάτου, η κάθε χώρα, κατά την υιοθέτηση του εγχειριδίου αυτού, θα πρέπει, είτε να το χρησιμοποιήσει, είτε να το τροποποιήσει ή να αποφασίσει να μην το χρησιμοποιήσει.

Ως ένδειξη της αναγκαίας ευελιξίας που χαρακτηρίζει το εγχειρίδιο αυτό, στα παραδείγματα περιστατικών που αφορούν εξωτερικές αιτίες, και παρέχονται πιο κάτω, οι «συνθήκες θανάτου», καταγράφονται και στο Μέρος Ι του πιστοποιητικού. Η πρακτική αυτή (δηλαδή η καταγραφή των συνθηκών θανάτου στο Μέρος Ι) εφαρμόζεται σε διάφορες χώρες. Επομένως, η κάθε χώρα, στα πλαίσια της δικής της υιοθέτησης του εγχειριδίου, έχει την ευχέρεια να αποφασίσει ποια από τις επιλογές αυτές αρμόζει καλύτερα στο δικό της ιατρικό πιστοποιητικό θανάτου.

3.3.1 Τρόπος θανάτου

Το στοιχείο αυτό πρέπει να συμπληρώνεται σε όλες τις περιπτώσεις. Ο τρόπος θανάτου αναφέρεται στην υποκείμενη αιτία θανάτου. Σημειώστε με το κατάλληλο τετραγωνάκι ανάλογα με το αν ο τρόπος θανάτου ήταν «ατύχημα», «αυτοκτονία», «ανθρωποκτονία» ή «ανεξιχνίαστος παρά την έρευνα που έγινε».

Σε μερικές περιπτώσεις δεν είναι δυνατό να γνωρίζει ο ιατρός ή ιατροδικαστής κατά πόσο η αιτία θανάτου ήταν 'τυχαία' ή 'επί σκοπώ'. Η αβεβαιότητα αυτή δηλώνεται επιλέγοντας το κατάλληλο τετραγωνάκι. Η Διεθνής Ταξινόμηση Ασθενειών (ICD-10) περιλαμβάνει συγκεκριμένους κωδικούς για τις περιπτώσεις που ο τρόπος θανάτου είναι ακαθόριστος. Οι θάνατοι που ΔΕΝ οφείλονται σε εξωτερικές αιτίες πρέπει να δηλώνονται ως «φυσικοί».

Η ισχύουσα εθνική νομοθεσία καθορίζει κατά πόσο οι ιατροί που ΔΕΝ έχουν ειδικότητα στην ιατροδικαστική ή παθολογοανατομία, μπορούν να πιστοποιούν μη φυσικούς θανάτους.

Σχήμα 4 - Επιπρόσθετες πληροφορίες

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία	☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξιχνίαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):					Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος		☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών	☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)	Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☐ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)					
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης					

Βλέπτετε επίσης τις παραγράφους 2.7 και 2.8 για την καταγραφή των επιπρόσθετων και των δημογραφικών πληροφοριών.

3.3.2 Ημερομηνία τραυματισμού

Στις κατάλληλες περιπτώσεις, συμπληρώστε την ακριβή ημέρα, μήνα και έτος που συνέβη ο τραυματισμός. Η ημερομηνία αυτή δεν είναι, απαραίτητα, η ίδια με την ημερομηνία θανάτου. Είναι

επιτρεπτό, αν είναι ανάγκη, η ημερομηνία τραυματισμού να υπολογίζεται κατά προσέγγιση. Σε τέτοια περίπτωση ενδείκνυται να χρησιμοποιείται η φράση «κατά προσέγγιση» πριν την ημερομηνία που δηλώνεται.

3.3.3 Εργατικοί τραυματισμοί

Μην συμπληρώνετε το στοιχείο αυτό σε περιπτώσεις φυσικού θανάτου. Όσον αφορά την Κύπρο, το στοιχείο πρέπει να συμπληρώνεται μόνο για όσους πεθαίνουν σε ηλικία 15 ετών ή άνω. (Για όσους πεθαίνουν σε ηλικία κάτω των 15 ετών, να συμπληρώνεται μόνο σε περίπτωση που αυτό καθορίζει η εθνική νομοθεσία).

Αν ο τραυματισμός συνέβη κατά τη διάρκεια της εργασίας Σημειώστε «Ναι», διαφορετικά σημειώστε «Όχι». Εργατικός τραυματισμός μπορεί να συμβεί ανεξάρτητα από το αν αυτός συνέβη κατά την άσκηση του συνήθους επαγγέλματος του αποβιώσαντος (περιστατικό 42).

3.3.4 Τόπος ατυχήματος/τραυματισμού

Δηλώστε την κατηγορία του τόπου όπου συνέβη το ατύχημα ή ο τραυματισμός. Μην δηλώνετε τα ονόματα οδών, εταιρειών ή οργανισμών. Δηλώνετε μόνο τη γενική κατηγορία του τόπου όπου συνέβη ο τραυματισμός π.χ. «σπίτι», «αγρόκτημα», «φυλακή», «αναπαυτήριο», «εθνική οδός», «λίμνη», «σχολείο», «χώροι στάθμευσης», «χωράφι», «δημόσιο κτήριο», «κατάστημα», «κέντρο αναψυχής», «γήπεδο», «εργοστάσιο» «παραλία» κ.α.

3.3.5 Περιστάσεις ατυχημάτων και τραυματισμών - πώς επήλθε το τραύμα.

Αν η υποκείμενη αιτία θανάτου οφειλόταν σε εξωτερικές αιτίες, πρέπει να δίνονται σαφείς πληροφορίες σχετικά με τις **περιστάσεις** κάτω από τις οποίες συνέβησαν τα γεγονότα. Δώστε, στη γραμμή I(β) ή I(γ) του Μέρους I (ανάλογα με το ποια ήταν η ακολουθία των επακόλουθων τραυμάτων) μια συνοπτική περιγραφή της εξωτερικής αιτίας που έδρασε ως η αρχική αιτία θανάτου. Εναλλακτικά, δώστε τις πληροφορίες αυτές σημειώνοντας τα κατάλληλα τετραγωνάκια στο πλαίσιο των επιπρόσθετων πληροφοριών. Για παράδειγμα, στη γραμμή I(α): «κάταγμα κρανίου», στη γραμμή I(β): «πτώση από απότομο βράχο».

Δώστε μια σύντομη περιγραφή για το πώς συνέβη ο τραυματισμός, εξηγώντας τις περιστάσεις ή την αιτία του ατυχήματος ή του τραυματισμού όπως στα πιο κάτω παραδείγματα: «έπεσε από τη σκάλα ενώ έβαφε το σπίτι», «ξέφυγε από το δρόμο ενώ έκανε ποδηλασία», «οδηγός αυτοκινήτου σε σύγκρουση με φορτηγό».

Για τα **μεταφορικά ατυχήματα**, δηλώστε τις απαραίτητες λεπτομέρειες, που περιλαμβάνονται στη δέκατη αναθεώρηση του ICD (ICD -10) (βλ. πλαίσιο 7 για περισσότερες εξηγήσεις).

Για περιπτώσεις **ανεπιθύμητων συμβάντων σε χειρουργικές επεμβάσεις ή άλλες ιατρικές πράξεις**, συμβουλευτείτε το πλαίσιο 8 για περισσότερες επεξηγήσεις αναφορικά με το πώς πρέπει να δηλώνονται οι περιπτώσεις αυτές.

Για **περιπτώσεις τυχαίας πτώσης**, οι περιστάσεις της πτώσης πρέπει να περιγράφονται περιληπτικά όπως: «τυχαία πτώση σε σκαλοπάτια στο σπίτι», «πτώση από κρεβάτι σε οίκο ευγηρίας». Διευκρινίστε κατά πόσο η πτώση συνέβη στο ίδιο επίπεδο με το έδαφος, όπως: «γλίστρησε στον πάγο καθώς περπατούσε σε κήπο σπιτιού» ή κατά πόσο η πτώση έγινε από ένα ψηλότερο επίπεδο, όπως: «έπεσε από σκαλωσιά στη διάρκεια εργασίας».

Αν είναι γνωστή, πρέπει να δηλώνεται και η **δραστηριότητα** του θύματος κατά τη διάρκεια του τραυματισμού όπως: «ενώ έπλενε αυτοκίνητο», «ενώ περπατούσε σε απότομη πλαγιά». (περιστατικά 49, 50).

Οποιοδήποτε **εργαλείο, όπλο, χημική ουσία ή φάρμακο** είχε οποιοδήποτε ρόλο στον τραυματισμό ή δηλητηρίαση πρέπει να δηλώνεται και να διευκρινίζεται όπως στα πιο κάτω παραδείγματα: «τυχαία, ήπια ζιζανιοκτόνο παραquat που φυλασσόταν σε μπουκάλι αναψυκτικού», «τραυματισμός από άγνωστο πρόσωπο με μαχαίρι κουζίνας κατά τη διάρκεια επίθεσης», «επίσκοπώ δηλητηρίαση με μονοξειδίο του άνθρακα από εισπνοή εξατμίσεων μηχανοκίνητου οχήματος», «τυχαίος πυροβολισμός στην πλάτη με κυνηγετικό όπλο κατά τη διάρκεια κυνηγιού».

Πλαίσιο 7 - Αναφορά μεταφορικών ατυχημάτων

Καθορίστε τα πιο κάτω:

- Τον τύπο του οχήματος του θύματος (ποδήλατο, αυτοκίνητο, βαρύ μεταφορικό όχημα, εκσκαφέας, τρένο, μικρό αεροσκάφος, εμπορικό αεροσκάφος, άλογο, επιβατηγό πλοίο, ιστιοφόρο, ...) αν αυτός είναι σχετικός με τις περιστάσεις του ατυχήματος. Δηλώστε και διευκρινίστε εάν είχαν εμπλακεί περισσότερα από ένα οχήματα.
- Διευκρινίστε τον τύπο οχήματος στο οποίο βρισκόταν ο αποβιώσας;
- Διευκρινίστε αν ο αποβιώσας ήταν οδηγός, επιβάτης, πεζός, ή πρόσωπο που μεταφερόταν στο εξωτερικό του οχήματος ή αν ανέβαινε ή κατέβαινε από όχημα;
- Διευκρινίστε αν υπήρξε σύγκρουση με άλλο αντικείμενο ή όχημα ή αν επρόκειτο για ανατροπή του οχήματος;
- Σε περίπτωση σύγκρουσης, διευκρινίστε το αντικείμενο ή τον τύπο του οχήματος με το οποίο έγινε η σύγκρουση;
- Τον τόπο του ατυχήματος: (π.χ. αυτοκινητόδρομος, παρά τον αυτοκινητόδρομο, αγρόκτημα, θάλασσα, χιονοδρόμιο, ποδηλατόδρομος, χωράφι με σιτάρι, λιμάνι κ.α.)

(Περιστατικό 43 - Περιστατικό 45)

Πλαίσιο 8 - Αναφορά χειρουργικών επεμβάσεων και ιατρικών πράξεων

Αν η αιτία θανάτου προέκυψε από επιπλοκή ή από ατύχημα κατά τη διάρκεια χειρουργικής επέμβασης ή άλλης ιατρικής πράξης ή θεραπείας, είναι σημαντικό να αναφερθεί:

- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της επιπλοκής ή του ατυχήματος;
- Ποια ήταν η επιπλοκή ή το ατύχημα;
- Ποια ιατρική πράξη διενεργήθηκε;
- Ποια ήταν η νοσηρή κατάσταση που αντιμετωπιζόταν.

(Περιστατικό 36 - 38)

4 Παραδείγματα

4.1 Εισαγωγικό σημείωμα για τα παραδείγματα

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται 54 παραδείγματα συμπλήρωσης πιστοποιητικού θανάτου. Κάθε παράδειγμα περιλαμβάνει ένα σύντομο ιστορικό και ένα κατάλληλα συμπληρωμένο πιστοποιητικό. Το έντυπο που χρησιμοποιείται για τη δήλωση των αιτιών θανάτου είναι σύμφωνο με τη σύσταση της ΠΟΥ. Περιλαμβάνει 4 γραμμές στο Μέρος I και δύο στο Μέρος II.

Πρέπει να τονιστεί ότι ο τρόπος συμπλήρωσης του καθενός από τα πιο κάτω πιστοποιητικά, όπως καταγράφεται στο παρόν εγχειρίδιο, δεν είναι ο μόνος ορθός τρόπος συμπλήρωσης. Απλά, αποτελεί ένα παράδειγμα καλής πιστοποίησης. Στην πράξη, η συμπλήρωση του κάθε πιστοποιητικού γίνεται σύμφωνα με την προσωπική ιατρική γνώμη του ιατρού.

Παράλληλα με το διεθνές έντυπο πιστοποιητικού θανάτου, παρατίθεται και ένα 'πλαίσιο επιπρόσθετων πληροφοριών'. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχεται η δυνατότητα εύκολης καταγραφής της ημερομηνίας θανάτου, του τρόπου θανάτου, των πληροφοριών για τυχόν νεκροτομή, του τόπου θανάτου και της ημερομηνίας και του τόπου τυχόν τραυματισμού ή ατυχήματος.

Για τις περιπτώσεις γυναικών που πεθαίνουν κατά τη διάρκεια της γονιμότητας υπάρχει χώρος για να δηλώνεται κατά πόσο ο θάνατος συνέβη κατά τη διάρκεια της κύησης ή κατά την περίοδο που μεσολαβεί από τον τοκετό μέχρι και ένα έτος αργότερα.

4.2 Γενικές πτυχές

4.2.1 Παραδείγματα συμπλήρωσης του Μέρους I

Περιστατικό 1 - Μια και μοναδική προηγηθείσα αιτία

Αγόρι ηλικίας 18 μηνών πέθανε από βακτηριδιακή πνευμονία, που προκλήθηκε από *Haemophilus influenzae*. Το παιδί είχε την πνευμονία για δυο μέρες. Η πνευμονία παρουσιάστηκε μετά από ιλαρά, η οποία προσέβαλε το παιδί 7 μέρες πριν το θάνατό του.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΒΑΚΤΗΡΙΔΙΑΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ (HAEMOPHILUS INFLUENZAE) λόγω	2 ΜΕΡΕΣ
Προηγηθείσες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΙΛΑΡΑΣ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 30/06/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών		☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργικοηχοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)		Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετάξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η άμεση (τελική) αιτία θανάτου ήταν η πνευμονία. Αυτή θεωρήθηκε ως επιπλοκή της ιλαράς (όπως φαίνεται και από τα χρονικά διαστήματα που αναφέρονται). Στην περίπτωση αυτή, δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε άλλες σημαντικές συντείνουσες καταστάσεις και το Μέρος II παραμένει κενό.

Η γραμμή I(α) του πιστοποιητικού θανάτου πρέπει, πάντοτε, να συμπληρώνεται. Στις σπάνιες περιπτώσεις που δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί μια αιτία θανάτου αυτό πρέπει να δηλώνεται. (βλ. περιστατικά 23, 24). Οι μηχανισμοί θανάτου (όπως καρδιακή ανακοπή, αναπνευστική ανακοπή, καρδιο-αναπνευστική ανακοπή) δεν πρέπει να αναφέρονται διότι δεν προσφέρουν οποιαδήποτε χρήσιμη πληροφορία. Το χρονικό διάστημα μεταξύ της έναρξης της κάθε νόσου και του θανάτου πρέπει να αναφέρεται έστω και κατά προσέγγιση.

Περιστατικό 2 - Περισσότερες από μια προηγηθείσες αιτίες

Άνδρας 68 ετών εισήχθει στο νοσοκομείο με αυξανόμενο πόνο στο κάτω δεξί τεταρτημόριο από τον οποίο υπέφερε για αρκετές βδομάδες. Ο ασθενής είχε χάσει περίπου 18 Kg βάρους και ανέφερε συμπτώματα αδυναμίας και αδιαθεσίας. Στην εξέταση που έγινε, παρουσίασε ηπατομεγαλία τέσσερα δάχτυλα κάτω από το δεξί πλευρικό όριο. Η δακτυλική εξέταση ήταν φυσιολογική. Δεν ανιχνεύθηκε αίμα στα κόπρανα. Οι εργαστηριακές εξετάσεις ήταν φυσιολογικές. Η ακτινογραφία θώρακα και ο βαριούχος υποκλυσμός ήταν αρνητικά. Το ΗΚΓ έδειξε αποκλεισμό δεξιού σκέλους. Η αξονική τομογραφία έδειξε πολυάριθμες εστίες και στους δύο λοβούς του συκωτιού. Η βιοψία του συκωτιού με βελόνα ήταν διαγνωστική για μετρίως διαφοροποιημένο ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα. Ο ασθενής άρχισε χημειοθεραπεία. Τρεις μήνες μετά τη διάγνωση, παρουσίασε μείωση της ηπατικής λειτουργίας και εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση του αριστερού μηρού. Εισήχθει ξανά στο νοσοκομείο. Την τρίτη μέρα, υπέστη πνευμονική εμβολή και πέθανε 30 λεπτά αργότερα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΕΜΒΟΛΗ λόγω	30 ΛΕΠΤΑ
Προηγηθείσες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΕΝ ΤΩ ΒΑΘΕΙ ΘΡΟΜΒΩΣΗ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΜΗΡΟΥ λόγω	3 ΗΜΕΡΕΣ
	γ) ΟΞΕΙΑ ΗΠΑΤΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ λόγω	3 ΗΜΕΡΕΣ
	δ) ΜΕΤΡΙΩΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΗΠΑΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ	> 3 ΜΗΝΕΣ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετιζόνταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 20/05/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):	ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)			Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η πνευμονική εμβολή είναι η τελική νόσος που, απευθείας, προκάλεσε το θάνατο. Από μόνη της δεν θα ήταν αρκετή ως αιτία θανάτου. Ως εκ τούτου δηλώνεται η πλήρης ακολουθία των παθολογικών καταστάσεων που οδήγησαν στην πνευμονική εμβολή. Η ιστολογία του νεοπλάσματος έχει δηλωθεί και είναι προφανές ότι πρόκειται για κακώθες νεόπλασμα. Η εντόπιση του νεοπλάσματος στο συκώτι είναι αυτονόητη. Τα κατά προσέγγιση χρονικά διαστήματα που μεσολάβησαν από την έναρξη της κάθε νόσου μέχρι το θάνατο έχουν δηλωθεί. Οι κλινικές πληροφορίες και οι εργαστηριακές εξετάσεις ήταν αρκετές για τον ακριβή καθορισμό των αιτιών θανάτου. Ο θάνατος ήταν φυσικός και δεν χρειάστηκε να γίνει νεκροτομή. Δεν υπήρξαν άλλες σημαντικές συντείνουσες καταστάσεις. Επομένως, το Μέρος II παραμένει κενό.

Περιστατικό 3 - Επιπρόσθετη γραμμή στο Μέρος I

Γυναίκα 59 ετών πέθανε από ασφυξία μετά από εισρόφηση εμεσμάτων, μερικές ώρες μετά από παρεγκεφαλική αιμορραγία. Τρία χρόνια προηγουμένως είχε διαγνωστεί ότι είχε επινεφρίδιο αδένωμα με υπεραλδοστερονισμό. Αυτός είχε εκδηλωθεί ως υπέρταση. Είχε επίσης συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΑΣΦΥΞΙΑ ΛΟΓΩ ΕΜΕΣΜΑΤΩΝ λόγω	ΛΕΠΤΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΠΑΡΕΓΚΕΦΑΛΙΔΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ λόγω	ΩΡΕΣ
	γ) ΥΠΕΡΤΑΣΗ λόγω	ΠΕΡΙΠΟΥ 3 ΧΡΟΝΙΑ
	δ) ΥΠΕΡΑΛΔΟΣΤΕΡΟΝΙΣΜΟΣ	> 3 ΧΡΟΝΙΑ
	ε) ΕΠΙΝΕΦΡΙΔΙΟ ΑΔΕΝΩΜΑ	
Μέρος II Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΣΥΜΦΟΡΗΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ	> 3 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 14/03/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή δικαστηριακός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών		☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργικηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)	Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Προκειμένου να δοθούν περισσότερες γραμμές για την πληρέστερη περιγραφή της αλυσίδας των γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο, οι εμπειρογνώμονες της WHO, με τη δέκατη αναθεώρηση του ICD, τροποποίησαν το διεθνές πιστοποιητικό θανάτου (περιείχε τότε, τρεις μόνο γραμμές στο Μέρος I) εισάγοντας την τέταρτη γραμμή I(δ). Μερικές φορές, για να περιγραφεί πλήρως η νοσηρή διαδικασία, είναι ανάγκη να χρησιμοποιηθούν περισσότερες από τέσσερις γραμμές. Σ' αυτές τις περιπτώσεις μπορείτε να προσθέσετε επιπλέον γραμμές. Το πιο πάνω παράδειγμα δείχνει ότι η πρόσθετη γραμμή (ε) ήταν απαραίτητη.

Όμως, προσοχή: το **Μέρος II, ουδέποτε** πρέπει να χρησιμοποιείται για την καταγραφή κατάστασης που ήταν μέρος της ακολουθίας που δηλώθηκε στο **Μέρος I**. Για παράδειγμα, στην πιο πάνω περίπτωση θα ήταν σοβαρότατο σφάλμα, αν το «επινεφρίδιο αδένωμα» καταγραφόταν στο Μέρος II. Η Συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια δεν αποτέλεσε μέρος της ακολουθίας που δηλώθηκε στο Μέρος I. Κρίθηκε όμως ότι ήταν μια σημαντική συνυπάρχουσα κατάσταση που συνέτεινε στο θάνατο. Ως εκ τούτου δηλώθηκε στο Μέρος II.

4.2.2 Παραδείγματα συμπλήρωσης του Μέρους II

Περιστατικό 4 - Μια σημαντική σοβαρή νόσος μπορεί να αποτελεί συντείνουσα κατάσταση.

Ένας άντρας 63 χρονών πέθανε 2 ημέρες μετά από την εμφάνιση περιτονίτιδας η οποία προκλήθηκε από διάτρηση δωδεκαδακτύλου, 4 ημέρες πριν το θάνατο. Η διάτρηση δωδεκαδακτύλου ήταν συνέπεια χρόνιου δωδεκαδακτυλικού έλκους, από το οποίο υπέφερε για 1 χρόνο πριν το θάνατο. Υπέφερε επίσης από καρκίνωμα βρόγχου που εντοπίστηκε τρεις μήνες πριν το θάνατο.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο* Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	α) ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΔΑ λόγω	2 ΜΕΡΕΣ
	β) ΔΙΑΤΡΗΣΗ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ λόγω	4 ΜΕΡΕΣ
	γ) ΧΡΟΝΙΟ ΕΛΚΟΣ ΔΩΔΕΚΑΔΑΚΤΥΛΟΥ λόγω	1 ΧΡΟΝΟ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΜΙΚΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ΒΡΟΓΧΟΥ	6 ΜΗΝΕΣ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 12/04/2002	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Μετά από τη συμπλήρωση του Μέρους I ο ιατρός πρέπει να εξετάσει κατά πόσο υπήρξαν άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στο μοιραίο γεγονός αλλά δεν αποτέλεσαν μέρος της ακολουθίας που τον προκάλεσαν άμεσα. Εάν αυτό ισχύει, οι καταστάσεις αυτές πρέπει να καταγράφονται στο Μέρος II. Η κατάσταση που άρχισε την αλυσίδα των γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο, ήταν το χρόνιο δωδεκαδακτυλικό έλκος. Αυτό οδήγησε σε διάτρηση και η διάτρηση προκάλεσε στην άμεση αιτία θανάτου, την περιτονίτιδα. Το μικροκυτταρικό καρκίνωμα βρόγχου δεν συμμετείχε στην αλυσίδα γεγονότων που οδήγησαν απευθείας στο θάνατο. Εν τούτοις, ο ιατρός θεώρησε ότι αυτό συνέτεινε στο θάνατο και το έχει δηλώσει στο Μέρος II. Ο ιατρός εκφράζει, με τον τρόπο αυτό, την άποψη, ότι η παρουσία του καρκινώματος είχε μεν επιταχύνει το θάνατο ή αυξήσει τις πιθανότητες θανάτου από περιτονίτιδα, αλλά δεν οδήγησε στην άμεση αιτία θανάτου. Σημειώστε ότι αναφέρονται επίσης, η εντόπιση και η ιστολογία του νεοπλασματος. Η ιστολογία καταδεικνύει ότι πρόκειται για κακόηθες νεόπλασμα. Ο θάνατος ήταν φυσικός. Οι διαγνώσεις έγιναν με κλινικά μέσα. Δεν χρειάστηκε ή δεν ζητήθηκε νεκροτομή.

Περιστατικό 5 - Καταστάσεις που δεν σχετίζονται με το θάνατο και «μηχανισμοί θανάτου»

Άντρας ηλικίας 66 ετών πέθανε στις 20 Δεκεμβρίου του 1998. Το ιστορικό του περιλάμβανε μη-ινσουλινο εξαρτώμενο σακχαρώδη διαβήτη για 15 έτη. Το 1992 υποβλήθηκε σε χολοκυστεκτομή λόγω χολολιθίασης. Έξι μήνες πριν το θάνατο ανέπτυξε διαβητική σπειραματοσκλήρυνση και 5 ημέρες προηγουμένως παρουσίασε οξεία νεφρική ανεπάρκεια. Ακολούθησε υπεργλυκαιμικό κώμα για 3 ημέρες το οποίο προκάλεσε αναπνευστική ανακοπή.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΥΠΕΡΓΛΥΚΑΙΜΙΚΟ ΚΩΜΑ λόγω	3 ΜΕΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΟΞΕΙΑ ΝΕΦΡΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ λόγω	5 ΜΕΡΕΣ
	γ) ΔΙΑΒΗΤΙΚΗ ΣΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣΚΛΗΡΥΝΣΗ λόγω	6 ΜΗΝΕΣ
	δ) ΜΗ-ΙΝΣΟΥΛΙΝΟ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ	15 ΧΡΟΝΙΑ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 20/12/1998	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήχιαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):		ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)		Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)		Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι		
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Ο μη-ινσουλινοεξαρτώμενος σακχαρώδης διαβήτης οδήγησε στη διαβητική σπειραματοσκλήρυνση. Η κατάσταση αυτή προκάλεσε οξεία νεφρική ανεπάρκεια, η οποία οδήγησε σε αναπνευστική ανακοπή. Η προηγούμενη χολοκυστεκτομή δεν είναι απαραίτητο να αναφερθεί επειδή θεραπεύτηκε πλήρως και δεν είχε σχέση με το θάνατο.

Δεν είναι απαραίτητο να αναφερθεί η αναπνευστική ανακοπή επειδή αποτελεί απλό μηχανισμό θανάτου, που δεν είναι χρήσιμος στην περιγραφή της αλυσίδας γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο. Οι καταστάσεις που δεν σχετίζονται με το θάνατο και οι μηχανισμοί θανάτου **ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ** να δηλώνονται στο πιστοποιητικό. Παραδείγματα μηχανισμών θανάτου που **δεν πρέπει** να δηλώνονται ως αιτίες θανάτου είναι τα ακόλουθα: «καρδιακή ανακοπή», «καρδιοαναπνευστική ανακοπή», «αναπνευστική ανακοπή», «ασφυξία», «συγκοπή», «ηλεκτρομηχανική αποσύνδεση» κ.α. παρόμοια.

Περιστατικό 6 - Δήλωση καπνίσματος στο Μέρος II

Άντρας 68 ετών χειρουργήθηκε πριν 6 χρόνια για καρκίνο πνεύμονος. Ήταν υπέρτασικός και είχε υποστεί σοβαρό έμφραγμα 5 χρόνια προηγουμένως. Η κατάσταση της υγείας του ήταν σταθερή και έκανε τακτικές εξετάσεις. Έκανε θεραπεία με αντιυπερτασικά για 15 έτη και η υπέρτασή του φαινόταν να είναι υπό έλεγχο. Ήταν βαρύς καπνιστής και κάπνιζε τακτικά 35 τσιγάρα την ημέρα.

Ξαφνικά παρουσίασε ισχυρό οπισθοστερνικό άλγος με συγκοπή και καταπληξία. Το ηλεκτροκαρδιογράφημα έδειξε προβλήματα στον καρδιακό ρυθμό και κοιλιακή μαρμαρυγή. Το προσωπικό του ασθενοφόρου άρχισε ανάνηψη. Η πίεση του, παρέμεινε χαμηλή (80/50) και πέθανε κατά την άφιξή του στο νοσοκομείο.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΚΟΙΛΙΑΚΗ ΜΑΡΜΑΡΥΓΗ λόγω	ΛΕΠΤΑ
Προηγηθείσες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΥΠΟΤΑΣΗΣ λόγω	ΛΕΠΤΑ
	γ) ΟΞΕΟΣ ΠΡΟΣΘΙΟΥ ΕΜΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΥ λόγω	ΛΕΠΤΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΥΠΕΡΤΑΣΗ, ΕΜΦΡΑΓΜΑ ΠΡΙΝ 5 ΧΡΟΝΙΑ, ΚΑΠΝΙΣΤΗΣ	
	ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΠΝΕΥΜΟΝΑ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΗΘΗΣ ΠΡΙΝ 6 ΧΡΟΝΙΑ	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 04/05/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργικοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή δικαστικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η ακολουθία των νοσηρών καταστάσεων που οδήγησαν στο θάνατο καταγράφηκε με τη σωστή χρονική και αιτιολογική σειρά στις κατάλληλες γραμμές του Μέρους I. Είναι σημαντικό, ότι το οξύ έμφραγμα καθορίστηκε ως **πρόσθιο**. Παρά το ότι η αρτηριακή υπέρταση, το παλαιό έμφραγμα μυοκαρδίου και ο καρκίνος πνεύμονα βρίσκονταν υπό έλεγχο, θεωρήθηκαν ότι συνέτειναν στο θάνατο και δηλώθηκαν στο Μέρος II.

Πέρα από τις ασθένειες που απαριθμήθηκαν, ο ιατρός δήλωσε και το κάπνισμα στο Μέρος II. Αυτό είναι ένα παράδειγμα για το πώς μπορούν να δηλώνονται οι συνήθειες ή οι περιβαλλοντικοί παράγοντες που θεωρούνται ότι συμβάλουν στο θάνατο. (βλ. περιστατικά 10, 16, 21, 2)

4.2.3 Η σημασία του να δηλώνεται η καλύτερη δυνατή ιατρική γνώμη

Περιστατικό 7 - Η ιατρική γνώμη επηρεάζει τις στατιστικές θνησιμότητας

Είναι δυνατό να υπάρχουν διάφοροι εναλλακτικοί τρόποι συμπλήρωσης του πιστοποιητικού, ιδίως σε πολύπλοκα περιστατικά.

Άτομο ηλικίας 57 ετών είχε ιστορικό ινσουλινο-εξαρτώμενου διαβήτη από το οποίο υπέφερε από την ηλικία των 27 χρόνων και ισχαιμική καρδιακή νόσο που ανέπτυξε 8 χρόνια πριν το θάνατο. 10 ημέρες πριν το θάνατο προσβλήθηκε από γρίπη και, 3 ημέρες αργότερα, από πνευμονία.

1^{ος} τρόπος συμπλήρωσης

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΙΝΣΟΥΛΙΝΟ-ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ λόγω	30 ΕΤΗ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΧΡΟΝΙΑ ΙΣΧΑΙΜΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ	8 ΕΤΗ
	ΙΟΣ ΙΝΦΛΟΥΕΝΖΑΣ	10 ΗΜΕΡΕΣ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

Σύμφωνα με τον ιατρό η άμεση (τελική) αιτία, δηλαδή η πνευμονία, προκλήθηκε από το σακχαρώδη διαβήτη. Η χρόνια ισχαιμική καρδιοπάθεια δεν προκάλεσε άμεσα το θάνατο αλλά, απλώς συνέτεινε σ' αυτόν.

2^{ος} τρόπος συμπλήρωσης

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΧΡΟΝΙΑ ΙΣΧΑΙΜΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ λόγω	8 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΙΝΣΟΥΛΙΝΟ-ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ	30 ΧΡΟΝΙΑ
	ΙΟΣ ΙΝΦΛΟΥΕΝΖΑΣ	10 ΗΜΕΡΕΣ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

Σ' αυτή την περίπτωση ο ιατρός θεωρεί ότι η χρόνια ισχαιμική καρδιοπάθεια προκάλεσε την πνευμονία. Ο σακχαρώδης διαβήτης συνέτεινε στο θάνατο αλλά δεν προκάλεσε οποιαδήποτε από τις άλλες καταστάσεις που αναφέρονται στο πιστοποιητικό.

3^{ος} τρόπος συμπλήρωσης

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΙΟΣ ΙΝΦΛΟΥΕΝΖΑΣ λόγω	10 ΗΜΕΡΕΣ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΧΡΟΝΙΑ ΙΣΧΑΙΜΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ ΙΝΣΟΥΛΙΝΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ	8 ΕΤΗ 30 ΕΤΗ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

Στην περίπτωση αυτή η πνευμονία θεωρείται συνέπεια της γρίπης και δεν έχει αιτιολογική σχέση με τις χρόνιες παθήσεις από τις οποίες το άτομο υπέφερε.

Το πλαίσιο επιπρόσθετων πληροφοριών για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις συμπληρώνεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως πιο κάτω:

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 03/11/2002	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξιχνίαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Εγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):		ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή δικαστικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)		Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Το παράδειγμα αυτό δείχνει ότι η δήλωση της αιτίας θανάτου μπορεί να συμπληρωθεί ορθά μεν, αλλά με διαφορετικούς τρόπους, ανάλογα με την άποψη του ιατρού. Οι διαφορετικοί τρόποι συμπλήρωσης είναι όλοι ορθοί. Εν τούτοις, στην κάθε περίπτωση, οδηγούν σε διαφορετική υποκείμενη αιτία θανάτου και επομένως διαφορετικό κωδικό. Άρα, είναι πολύ σημαντικό, ο ιατρός να αποφασίσει ποια ακολουθία διαδραμάτισε τον σημαντικότερο ρόλο στην πρόκληση του θανάτου και να την δηλώσει στο Μέρος I. Το παράδειγμα αυτό καταδεικνύει τον σημαντικό ρόλο, που έχει η γνώμη του πιστοποιούντα ιατρού, αναφορικά με τη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος των στατιστικών θνησιμότητας.

4.3 Περιστατικά που αφορούν φυσικούς θανάτους

4.3.1 Λοιμώδη νοσήματα

Περιστατικό 8 - Αυτονόητη αιτία θανάτου

Αγόρι τριών χρονών πέθανε από τοξιναιμία τέσσερις μέρες μετά από την εκδήλωση λαρυγγικής διφθερίτιδας.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΤΟΞΙΝΑΙΜΙΑ λόγω	ΩΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες	β) ΛΑΡΥΓΓΙΚΗΣ ΔΙΦΘΕΡΙΤΙΔΑΣ λόγω	4 ΗΜΕΡΕΣ
Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετιζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 02/02/1995	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):		ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)		Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)		Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι		
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Ο όρος «διφθερίτιδα» καθιστά τον αιτιολογικό μικροβιακό παράγοντα αυτονόητο. Δεν υπάρχει ανάγκη να δηλωθεί.

Περιστατικό 9 - Πώς πρέπει να δηλώνεται το AIDS

Άντρας 34 ετών εισήχθη στο νοσοκομείο με σοβαρή αναπνευστική δυσχέρεια. Ανάφερε ιστορικό εννέα μηνών με ακούσια απώλεια βάρους, νυχτερινές επιδρώσεις και διάρροια. Δεν υπήρχε ιστορικό οποιασδήποτε ιατρικής κατάστασης που θα μπορούσε να προκαλέσει ανοσοκαταστολή. Έγινε εξέταση “Eliza” και επιβεβαιωτική εξέταση “Western blot” για λοίμωξη HIV. Οι εξετάσεις των T-λεμφοκυττάρων έδειξαν ότι είχε χαμηλό «κλάσμα T-helper/suppressor». Η βιοψία πνεύμονος ήταν θετική για πνευμονία πνευμονοκύστης carinii και οδήγησε στη διάγνωση συνδρόμου επίκτητης ανοσοανεπάρκειας. Η πνευμονία του ασθενούς ανταποκρίθηκε σε θεραπεία με πενταμιδίνη και πήρε εξιτήριο από το νοσοκομείο. Ακολούθησαν δύο επιπρόσθετες εισαγωγές λόγω πνευμονίας από πνευμονοκύστη carinii. Δεκαεπτά μήνες μετά από την αρχική διάγνωση του HIV ο ασθενής παρουσίασε και πάλι πνευμονία από πνευμονοκύστη και δεν ανταποκρίθηκε σε θεραπεία. Πέθανε δύο βδομάδες αργότερα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ ΠΝΕΥΜΟΝΟΚΥΣΤΗΣ CARINII λόγω	2 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ λόγω	17 ΜΗΝΕΣ
	γ) ΛΟΙΜΩΞΗ HIV (ΤΡΟΠΟΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ) λόγω	> 17 ΜΗΝΕΣ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 07/09/1999	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Εξ ορισμού, το AIDS προκαλείται από HIV. Παρά το γεγονός ότι φαίνεται αχρείαστο να δηλωθεί ότι η λοίμωξη HIV ήταν, σ' αυτήν την περίπτωση, ο αιτιολογικός παράγοντας, εντούτοις, αυτό είναι κάτι που πρέπει να γίνεται. Η λοίμωξη HIV και το AIDS δεν είναι συνώνυμοι όροι και υπάρχουν διάφορες κλινικές καταστάσεις που μπορεί να προκύψουν μεταξύ του χρόνου λοίμωξης με HIV και της έναρξης των συμπτωμάτων του AIDS. Δεν αρκεί να αναφέρεται μόνο το AIDS στο πιστοποιητικό θανάτου διότι οι επιπτώσεις αυτής της ασθένειας μπορεί να είναι διάφορες. Αν είναι γνωστός, πρέπει να αναφέρεται επίσης ο τρόπος μετάδοσης της λοίμωξης διότι η πληροφορία αυτή μπορεί είναι χρήσιμη σε εξειδικευμένες επιδημιολογικές μελέτες (βλ. περιστατικό 38)

Περιστατικό 10 - Πώς να δηλώνεται η σήψη

Άντρας 78 ετών εισήχθη στο νοσοκομείο με πυρετό και έντονη κεφαλαλγία. Διαγνώστηκε μηνιγγίτιδα. Οι εργαστηριακές εξετάσεις επιβεβαίωσαν τη διάγνωση και απεκάλυψαν ότι η λοίμωξη προκλήθηκε από χρυσίζοντα σταφυλόκοκκο. Παρά την αντιβιοτική θεραπεία, η κατάσταση του ασθενούς χειροτέρεψε και δύο ημέρες μετά την εισαγωγή κατέληξε τελικά σε σήψη. Ο ασθενής είχε παρουσιάσει μη-ινσουλινοεξαρτώμενο σακχαρώδη διαβήτη δεκαπέντε χρόνια προηγουμένως και υποβλήθηκε σε μεταμόσχευση νεφρού λόγω επιπλοκών έξι χρόνια πριν την παρούσα εισαγωγή. Η σηπτική κατάσταση δεν βελτιώθηκε και πέθανε λόγω σηπτικής καταπληξίας πέντε μέρες αργότερα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΣΗΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ λόγω	1 ΗΜΕΡΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΣΗΨΗ ΛΟΓΩ ΧΡΥΣΙΖΟΝΤΟΣ ΣΤΑΦΥΛΟΚΟΚΚΟΥ λόγω	5 ΗΜΕΡΕΣ
	γ) ΜΗΝΙΓΓΙΤΙΔΑ ΛΟΓΩ ΧΡΥΣΙΖΟΝΤΟΣ ΣΤΑΦΥΛΟΚΟΚΚΟΥ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέμνουν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονται άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗ ΝΕΦΡΟΥ	6 ΧΡΟΝΙΑ
	ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΤΥΠΟΥ 2	15 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 15/01/1998	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξιχνίαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):			Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι	
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών			☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργικοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε):	Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Όταν η άμεση αιτία θανάτου είναι η σήψη, πρέπει να δηλώνεται το όνομα του παθογόνου μικροβιακού παράγοντα και η εντόπιση της πρωτοπαθούς λοίμωξης. Αν ο ιατρός δεν είναι σε θέση να καθορίσει τα πιο πάνω, πρέπει να δηλώνει με σαφήνεια ότι ο μικροοργανισμός και η εντόπιση της λοίμωξης δεν ήταν γνωστά (βλ. περιστατικά 1, 26, 27, 38, 42).

4.3.2 Νεοπλάσματα

Περιστατικό 11 - Καθορισμός νεοπλάσματος

Γυναίκα 58 ετών με ιστορικό υπέρτασης για δέκα χρόνια, εισήχθη στο νοσοκομείο για διερεύνηση μετά από επίμονη κεφαλαλγία που διάρκεσε μερικές εβδομάδες. Έγινε διερευνητική κρανιοτομή στις 24 Μαρτίου. Αυτή αποκάλυψε ότι υπήρχε ανεγχείρητος όγκος στον αριστερό κροταφικό λοβό. Η βιοψία έδειξε ότι ο όγκος ήταν αστροκύτωμα. Η ασθενής απεβίωσε στις 18 Μαΐου.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο* Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	α) ΑΣΤΡΟΚΥΤΩΜΑ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΚΡΟΤΑΦΙΚΟΥ ΛΟΒΟΥ λόγω β) λόγω γ) λόγω δ)	ΜΗΝΕΣ
Μέρος II Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνδέονται με τον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονται άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΥΠΕΡΤΑΣΗ (ΚΑΛΟΗΘΗΣ)	10 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 18/05/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):	ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)			Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Τα νεοπλάσματα ταξινομούνται ανάλογα με το αν είναι κακοήθη ή καλοήθη και ανάλογα με την εντόπιση της πρωτοπαθούς εστίας. Επομένως, οι ασαφείς όροι «νεόπλασμα» και «όγκος» δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται χωρίς να υπάρχει περαιτέρω διευκρίνιση. Πρέπει να δηλώνεται κατά πόσο πρόκειται για κακοήθη ή καλοήθη όγκο. Ο πρωτοπαθής όγκος πρέπει πάντοτε να καθορίζεται έστω και αν αυτός είχε, προ πολλού, αφαιρεθεί επιτυχώς.

Εάν υπάρχουν δευτεροπαθείς όγκοι, και περιληφθούν στην ακολουθία των γεγονότων που οδήγησαν στον θάνατο, πρέπει να καθορίζεται η εντόπιση τους και επίσης η εντόπιση της πρωτοπαθούς εστίας. Αν ο τόπος της πρωτοπαθούς εστίας είναι άγνωστος, το γεγονός αυτό πρέπει να δηλώνεται στο πιστοποιητικό θανάτου. Στο πιο πάνω πιστοποιητικό η υπέρταση θεωρήθηκε ότι συνέτεινε στον θάνατο αλλά δεν είχε καμιά σχέση με το αστροκύτωμα. Επομένως, δηλώθηκε στο Μέρος II.

Περιστατικό 12 - Αναφορά μεταστάσεων

Άντρας 79 ετών ανέπτυξε όγκο στην εσωτερική επιφάνεια του κάτω χείλους. Υπεβλήθη σε εγχείρηση και ο όγκος αφαιρέθηκε. Η ιστολογική εξέταση αποκάλυψε «spinocellular carcinoma». Τρία χρόνια μετά από την εγχείρηση ανέπτυξε μεταστάσεις στον τράχηλο και την άνω και κάτω γνάθο. Απεβίωσε λόγω καχεξίας.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΚΑΧΕΞΙΑ λόγω	15 ΜΕΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΡΑΧΗΛΟ, ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΓΝΑΘΟ λόγω	2 ΜΗΝΕΣ
	γ) ΑΠΟ SPINOCELLULAR ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ, ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΩ ΧΕΙΛΟΥΣ (ΕΓΙΝΕ ΕΓΧΕΙΡΙΣΗ) λόγω	3 ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέμνουν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 14/06/1998	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξιχνίαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή δικινητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργικηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε):				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Όταν χρησιμοποιούνται όροι όπως «**μεταστατικός καρκίνος πνεύμονος**» χωρίς να υπάρχει περαιτέρω επεξήγηση, δημιουργείται πρόβλημα. Σ' αυτή την περίπτωση δεν μπορεί να είναι κανείς σίγουρος κατά πόσο η πρωτοπαθής εστία ήταν στον πνεύμονα ή ο πνεύμονας ήταν ο τόπος δευτεροπαθών μεταστάσεων.

Οι δηλώσεις πρέπει να είναι ακριβείς ώστε οι πληροφορίες αυτές να είναι ξεκάθαρες. Ο τόπος των δευτεροπαθών νεοπλασμάτων πρέπει να καθορίζεται σαφώς.

Στο παράδειγμα αυτό οι φράσεις «**μεταστάσεις στον τράχηλο**», «**από spinocellular carcinoma της εσωτερικής επιφάνειας του κάτω χείλους**» έχουν περιγραφεί σωστά. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται ξεκάθαρο ότι η εσωτερική επιφάνεια του κάτω χείλους ήταν η πρωτοπαθής εστία ενώ ο τράχηλος ήταν ο τόπος των μεταστάσεων.

Περιστατικό 13 - Πρωτοπαθής καρκίνος που είχε αφαιρεθεί επιτυχώς

Γυναίκα 47 ετών με ιστορικό διαβήτη υπεβλήθη σε εγχείρηση για κακήθες νεόπλασμα του αριστερού μαστού. Η μετεγχειρητική ιστολογική εξέταση έδειξε ότι επρόκειτο για κακήθες νεόπλασμα το οποίο είχε επεκταθεί στους μασχάλιους αδένες. Περαιτέρω εξετάσεις αποκάλυψαν μεταστάσεις στο συκώτι. Δύο μήνες αργότερα η ασθενής πέθανε λόγω ηπατικής ανεπάρκειας.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο* Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	α) ΧΡΟΝΙΑ ΗΠΑΤΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
	β) ΔΕΥΤΕΡΟΠΑΘΕΣ ΚΑΚΟΗΘΕΣ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑ ΣΤΟ ΣΥΚΩΤΙ λόγω	2 ΜΗΝΕΣ
	γ) ΔΕΥΤΕΡΟΠΑΘΕΣ ΚΑΚΟΗΘΕΣ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑ ΣΤΟΥΣ ΜΑΣΧΑΛΙΑΙΟΥΣ ΛΕΜΦΑΔΕΝΕΣ λόγω	7 ΜΗΝΕΣ
	δ) ΑΠΟ ΚΑΚΟΗΘΕΣ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ	8 ΜΗΝΕΣ
Μέρος II Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνδέονται στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονται άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΙΝΣΟΥΛΙΝΟ-ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ	11 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ	☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):	ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργακτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)		Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ:				
☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η εγχείρηση δεν συμπεριλαμβάνεται στην ακολουθία γεγονότων που οδήγησαν στον θάνατο ούτε αναφέρεται αλλού στο πιστοποιητικό θανάτου.

Παρόλο που ο πρωτοπαθής καρκίνος αφαιρέθηκε επιτυχώς, αυτός δηλώνεται ως η υποκείμενη αιτία θανάτου διότι ήταν η αιτία των δευτεροπαθών κακοήθων νεοπλασμάτων στους λεμφαδένες και στο συκώτι.

Περιστατικό 14 - Άγνωστη εντόπιση πρωτοπαθούς νεοπλασματος

Γυναίκα 48 ετών με διάχυτες μεταστάσεις κατά μήκος της σπονδυλικής στήλης απεβίωσε λόγω βρογχοπνευμονίας. Παρά τις λεπτομερείς εξετάσεις που είχαν γίνει, το πρωτοπαθές νεόπλασμα δεν ήταν δυνατό να εντοπιστεί.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο* Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	α) ΒΡΟΓΧΟΠΝΕΥΜΟΝΙΑ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
	β) ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ λόγω	1 ΜΗΝΑΣ
	γ) ΑΓΝΩΣΤΗ ΕΣΤΙΑ ΠΡΩΤΟΠΑΘΟΥΣ ΚΑΡΚΙΝΟΥ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 05/04/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξιχνίαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Είναι ανάγκη να δηλώνεται ότι ο πρωτοπαθής όγκος ήταν αδύνατο να καθορισθεί. Ο όρος «καρκινομάτωση» είναι γενικός και ασαφής όρος. Η δήλωσή του ως υποκείμενη αιτία θανάτου πρέπει να αποφεύγεται, διότι δεν παρέχει επαρκείς πληροφορίες για σωστή κωδικοποίηση και χρήσιμη στατιστική και επιδημιολογική ανάλυση.

Περιστατικό 15 - Αγνώστη εντόπιση νεοπλάσματος

Άνδρας 87 ετών απεβίωσε λόγω γενικής καρκινομάτωσης. Προηγουμένως είχε διαγνωστεί μη εγχειρήσιμος καρκίνος του στομάχου. Επειδή το νεόπλασμα είχε διαγνωστεί κλινικά και δεν έγινε εγχείρηση, η ακριβής ανατομική του εντόπιση (το ακριβές μέρος του στομάχου) δεν μπορούσε να καθοριστεί.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο* Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	α) ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΗ ΚΑΡΚΙΝΟΜΑΤΩΣΗ λόγω	1 ΜΗΝΑΣ
	β) ΑΠΟ ΚΑΡΚΙΝΟ ΣΤΟΜΑΧΟΥ (ΑΚΡΙΒΗΣ ΕΝΤΟΠΙΣΗ ΑΓΝΩΣΤΗ) λόγω	ΜΗΝΕΣ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 15/02/2001	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☒ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Σε τέτοιες περιπτώσεις είναι ανάγκη να αναφέρεται ότι η ακριβής εντόπιση δεν ήταν δυνατή (βλ. περιστατικά 2, 4, 31, 40).

4.3.3 Ασθένειες του Κυκλοφορικού Συστήματος

Περιστατικό 16 - Έμφραγμα μυοκαρδίου

Άντρας 70 ετών με ιστορικό μη-ινσουλινοεξαρτώμενου διαβήτη και υπέρτασης για δέκα χρόνια και ιστορικό στηθάγχης για δύο χρόνια, μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο με οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου. Δύο βδομάδες μετά την εξαγωγή του, επέστρεψε με υποτροπή στηθάγχης και με ευρήματα συμφορητικής καρδιακής ανεπάρκειας. Το ηλεκτροκαρδιογράφημα παρουσίασε ισχαιμία. Εισήχθη στη μονάδα εντατικής στεφανιαίας θεραπείας, όπου έπαθε καρδιακή ανακοπή και πέθανε.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο* Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	α) ΠΡΟΣΘΙΟ ΕΜΦΡΑΓΜΑ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΥ λόγω	2 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
	β) ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΤΙΚΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΝΟΣΟΣ λόγω	2 ΕΤΗ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετιζόνταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΥΠΕΡΤΑΣΗ	10 ΕΤΗ
	ΜΗ ΙΝΣΟΥΛΙΝΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ	10 ΕΤΗ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 14/03/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Ο ασθενής πέθανε λόγω «αρτηριοσκληρωτικής στεφανιαίας νόσου». Αυτό τον οδήγησε σε έμφραγμα του μυοκαρδίου και σε υποτροπιάζουσα στηθάγχη, που οδήγησε στη συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια και την καρδιακή ανακοπή.

Η «καρδιακή ανακοπή» είναι ο μηχανισμός θανάτου. Η «συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια» είναι μια μη συγκεκριμένη παθολογική κατάσταση. Καμιά από τις δύο αυτές καταστάσεις είναι αιτιολογικά συγκεκριμένη. Επομένως, δεν πρέπει να δηλώνονται ως αιτίες θανάτου.

Κατά τη κρίση του ιατρού, η υπέρταση και ο μη-ινσουλινοεξαρτώμενος διαβήτης έδρασαν μόνο ως συντείνουσες αιτίες. Για το λόγο αυτό καταγράφονται στο Μέρος II του πιστοποιητικού.

Περιστατικό 17 - Ακόμα ένα περιστατικό εμφράγματος μυοκαρδίου

53χρονος άντρας εισήχθη στο νοσοκομείο μετά από 2 ημέρες με διαλείποντα πόνο στη μέση επιγαστρική περιοχή και στον αριστερό θώρακα. Ο πόνος εξαπλώθηκε στον αριστερό βραχίονα και συνοδεύτηκε από ναυτία και εμετό. Ανάφερε ιστορικό που περιλάμβανε 2 έτη περιστασιακών θωρακικών ενοχλημάτων, ενός σχεδόν λιποθυμικού επεισοδίου 6 μήνες προηγουμένως, υπέρτασης, ιστορικού καπνίσματος ενός πακέτου τσιγάρων την ημέρα για 30 χρόνια, εκ γενετής τύφλωσης, και ινσουλινοεξαρτώμενου διαβήτη. Ήταν παχύσαρκος και είχε βαριάς μορφής υπερχοληστερολαιμία. Κατά την εισαγωγή, οι τιμές των καρδιακών ενζύμων ήταν φυσιολογικές, αλλά το ηλεκτροκαρδιογράφημα παρουσίασε ισχαιμία μυοκαρδίου. Δύο ημέρες αργότερα, είχε ένα σοβαρό επεισόδιο θωρακικού άλγους, που δεν ανταποκρίθηκε στη νιτρογλυκερίνη και συνοδεύτηκε από ανύψωση του διαστήματος ST. Ο καρδιακός καθετηριασμός έδειξε σοβαρή στεφανιαία αρτηριακή στένωση. Υποβλήθηκε σε χειρουργική επέμβαση τετραπλής αορτο-στεφανιαίας παράκαμψης. Λίγο μετά την αφαίρεση της μηχανής καρδιοπνευμονικής παράκαμψης, έπαθε καρδιακή ανακοπή. Έγιναν προσπάθειες ανάνηψης με ανοικτές καρδιακές μαλάξεις, αλλά δημιουργήθηκε ρήξη στο αριστερό κοιλιακό τοίχωμα. Αυτή οδήγησε σε μεγάλη αιμορραγία και θάνατο.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΡΗΞΗ ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΚΟΙΛΙΑΣ λόγω	ΛΕΠΤΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΟΞΥ ΕΜΦΡΑΓΜΑ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΥ λόγω	2 ΗΜΕΡΕΣ
	γ) ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΗ λόγω	2 ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΙΝΣΟΥΛΙΝΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ, ΚΑΠΝΙΣΤΗΣ ΤΣΙΓΑΡΩΝ	(30 ΧΡΟΝΙΑ)
	ΥΠΕΡΧΟΛΗΣΤΕΡΟΛΑΙΜΙΑ, ΕΓΧΕΙΡΙΣΗ ΑΟΡΤΟ-ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ	(ΩΡΕΣ)
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 06/10/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξιχνίαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Σ' αυτή την περίπτωση ο «ινσουλινοεξαρτώμενος διαβήτης», το «κάπνισμα», η «υπέρταση», και η «υπερχοληστερολαιμία», θεωρήθηκαν ως παράγοντες που συνέτειναν στον θάνατο. Δεν θεωρήθηκαν ότι αποτέλεσαν μέρος της ακολουθίας που οδήγησε απευθείας στο θάνατο, που καταγράφηκε στο Μέρος I. Για το λόγο αυτό δηλώθηκαν στο Μέρος II. Η χειρουργική επέμβαση διαδραμάτισε πιθανώς κάποιο ρόλο στην πρόκληση του θανάτου αλλά δεν προκάλεσε την αρτηριακή στεφανιαία νόσο. Έτσι, και αυτή επίσης, δηλώθηκε στο Μέρος II. Η συνήθεια του καπνίσματος θα μπορούσε να συμπεριληφθεί από κάποιους ιατρούς στην κύρια αλυσίδα των γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο (δηλαδή στο Μέρος I). Όμως, η διαφορετική αυτή προσέγγιση είναι θέμα ιατρικής γνώμης και εξαρτάται από τις τοπικές επικρατούσες απόψεις.

Περιστατικό 18 - Πώς να δηλώνεται η αρτηριοσκλήρωση

Άντρας ηλικίας 60 ετών που είχε ιστορικό υπέρτασης για 20 έτη και συμπτώματα ισχαιμικής καρδιοπάθειας για 5 έτη, κατέρρευσε νεκρός στο σπίτι. Η στεφανιαία θρόμβωση, που επιβεβαιώθηκε στην νεκροτομή, διαγνώστηκε ως η αιτία θανάτου.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΘΡΟΜΒΩΣΗ λόγω	ΑΜΕΣΗ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΗ λόγω	5 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΗ λόγω	ΠΟΛΛΑ ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΥΠΕΡΤΑΣΗ (ΚΑΛΟΘΗΣ)	20 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 04/04/1999	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	☒ Ναι ☐ Όχι Έγινε νεκροτομή;
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				☒ Ναι ☐ Όχι Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη;
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργακτινοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				☐ Ναι ☒ Όχι Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες;
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Αναγνωρίζεται ότι η αρτηριοσκλήρωση θα έχει πιθανώς καταστεί γενικευμένη μέχρι την ώρα του θανάτου.

Εντούτοις, ο καθορισμός της εντόπισης της αρτηριοσκλήρωσης που οδήγησε στην άμεση αιτία θανάτου είναι αναγκαίος π.χ. «στεφανιαία αρτηριοσκλήρωση», «εγκεφαλική αρτηριοσκλήρωση».

Περιστατικό 19 - Η υπέρταση ως υποκείμενη αιτία θανάτου

Άντρας 63 χρονών έπασχε από υπέρταση. Έπαιρνε θεραπεία για πολλά χρόνια αλλά παρουσίασε υπερτασική καρδιοπάθεια και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Ενώ η καρδιοπάθεια χειροτέρευε σταδιακά, παρουσίασε οξεία σκωληκοειδίτιδα με ρήξη της σκωληκοειδούς απόφυσης και χειρουργήθηκε. Η χειρουργική επέμβαση ήταν επιτυχής, αλλά η καρδιοπάθεια επιδεινώθηκε και ο ασθενής πέθανε δύο εβδομάδες αργότερα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ λόγω	1 ΗΜΕΡΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΥΠΕΡΤΑΣΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ λόγω	2 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) ΥΠΕΡΤΑΣΗ λόγω	5 ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΣΚΩΛΗΚΟΕΙΔΕΚΤΟΜΗ ΛΟΓΩ ΟΞΕΙΑΣ ΣΚΩΛΗΚΟΕΙΔΙΤΙΔΑΣ ΜΕ ΡΗΞΗ ΤΗΣ ΣΚΩΛΗΚΟΕΙΔΟΥΣ ΑΠΟΦΥΣΗΣ	2 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
	ΧΡΟΝΙΑ ΝΕΦΡΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ	2 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 15/04/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήχιαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η σκωληκοειδίτιδα και η χειρουργική επέμβαση συντέιναν στην επιδείνωση της καρδιοπάθειας αλλά δεν ήταν μέρος της αλυσίδας γεγονότων που οδήγησαν στον θάνατο. Για αυτό το λόγο αναφέρονται στο Μέρος II όπως επίσης και η νεφρική ανεπάρκεια. Αν η υπέρταση θεωρείται ως η υποκείμενη αιτία, όλες οι επιπλοκές της πρέπει να καταγραφούν (π.χ. καρδιακή ή νεφρική ανεπάρκεια).

Συνιστάται όπως η υπέρταση προσδιορίζεται είτε ως καλοήθης ή ως κακοήθης, πράγμα που δεν έγινε στην πιο πάνω περίπτωση.

Περιστατικό 20 - Παλαιός ρευματικός πυρετός

Άντρας 45 ετών πέθανε από ανεπάρκεια μιτροειδούς λόγω ρευματικού πυρετού από τον οποίο έπασχε τα προηγούμενα 20 χρόνια.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΜΙΤΡΟΕΙΔΟΥΣ λόγω	3 ΜΗΝΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΕΝΔΟΚΑΡΔΙΤΙΔΑ ΜΙΤΡΟΕΙΔΟΥΣ ΒΑΛΒΙΔΑΣ λόγω	20 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) ΡΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ (ΑΝΕΝΕΡΓΟΣ) λόγω	20 ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 08/06/2001	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Αν και ο ρευματικός πυρετός έχει συμβεί πολλά χρόνια πριν τον θάνατο, είναι υπεύθυνος για τις επιπλοκές που οδήγησαν τον ασθενή στον θάνατο.

Είναι σημαντικό να αναφέρεται κατά πόσο η κατάσταση αυτή ήταν ενεργή ή ανενεργή κατά τον χρόνο του θανάτου.

(βλ. περιστατικά 6, 21, 27, 28 και 45)

4.3.4 Νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος

Περιστατικό 21 - Πώς να δηλώνετε την πνευμονία

Άντρας 64 ετών εισήχθη στο νοσοκομείο με αρτηριοσκληρωτικό εγκεφαλικό έμφρακτο. Μετά την αρχική θεραπεία, μεταφέρθηκε στο θάλαμο αποκατάστασης όπου ανέπτυξε υποστατική πνευμονία. Μεταφέρθηκε ακολούθως στο θάλαμο εντατικής θεραπείας όπου η καλλιέργεια πτυέλων έδειξε *Klebsiella pneumoniae*. Ο ασθενής πέθανε σε σύντομο χρονικό διάστημα. Έπασχε από ισχαιμική καρδιοπάθεια για 19 χρόνια και ήταν αλκοολικός για περίπου 20 χρόνια.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ ΛΟΓΩ KLEBSIELLA PNEUMONIAE λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΜΦΡΑΚΤΟ λόγω	2 ΜΗΝΕΣ
	γ) ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΗ λόγω	ΠΟΛΛΑ ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ	20 ΧΡΟΝΙΑ
	ΙΣΧΑΙΜΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ	19 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 02/08/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):			Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι	
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργικοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)			Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η πνευμονία είναι ασθένεια που εμφανίζεται συχνά ως το τελικό γεγονός για κάποιον που πεθαίνει από μια συγκεκριμένη υποκείμενη αιτία θανάτου, όπως «συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια λόγω ισχαιμικής καρδιοπάθειας». Σε τέτοιες περιπτώσεις, η συγκεκριμένη υποκείμενη αιτία θανάτου πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στο πιστοποιητικό θανάτου.

Όταν η πνευμονία ή βρογχοπνευμονία αναφέρεται στο πιστοποιητικό θανάτου, πρέπει να προσδιορίζετε αν η κατάσταση είναι πρωτοπαθής, υποστατική ή αποτέλεσμα εισρόφησης (εμεσμάτων ή τροφής). Αν είναι δυνατό, δηλώστε τον υπεύθυνο μικροοργανισμό. Εάν η πνευμονία έχει προκληθεί από γενική καταβολή ή παρατεταμένη κατάκλιση δηλώστε την κατάσταση που οδήγησε στην γενική καταβολή ή την παρατεταμένη κατάκλιση.

Περιστατικό 22 - Παράγοντες κινδύνου για ασθένειες του αναπνευστικού

Άντρας 75 χρονών είχε ιστορικό χρόνιας βρογχίτιδας για δέκα χρόνια, που συνδεόταν με κάπνισμα δύο πακέτων τσιγάρων ημερησίως για περισσότερο από 40 χρόνια. Όταν εξετάστηκε από τον ιατρό του, περίπου 2 χρόνια πριν το τελικό του επεισόδιο, είχε μέτρια μείωση των FEV1 και FVC και δεν είχε ανταπόκριση σε βρογχοδιασταλτικά. Κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους χρειαζόταν κορτικοστεροειδή για πρόληψη του βρογχόσπασμου και του βήχα που παρουσίαζε κατά τη διάρκεια της νύκτας. Δεν ήταν σε θέση να μειώσει το κάπνισμα σε λιγότερο από ένα πακέτο την ημέρα.

Όταν εξετάστηκε, 3 μήνες πριν το τελικό του επεισόδιο, είχε σημαντική μείωση των FEV1 και FVC χωρίς οποιαδήποτε ανταπόκριση σε βρογχοδιασταλτικά. Ξύπνησε στη διάρκεια μιας νύκτας και παραπονέθηκε στη γυναίκα του για βήχα και συνεχή επιδείνωση της αναπνευστικής του δυσχέρειας. Μεταφέρθηκε στο τμήμα επειγόντων περιστατικών, όπου διαπιστώθηκε, ότι είχε έξαρση χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας. Εισήχθη στο νοσοκομείο. Μετά από δική του επιθυμία δεν χρησιμοποιήθηκε μηχανική αναπνοή. Απεβίωσε 12 ώρες αργότερα, αφού έπαθε αναπνευστική ανακοπή.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΟΞΕΙΑ ΕΞΑΡΣΗ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗΣ ΝΟΣΟΥ ΑΕΡΑΓΩΓΩΝ λόγω	12 ΩΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΧΡΟΝΙΑ ΒΡΟΓΧΙΤΙΔΑ λόγω	10 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνδέονται στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΤΣΙΓΑΡΩΝ	40 ΧΡΟΝΙΑ

* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία	☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):					Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος	☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών	☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργακτινοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)			Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)					
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης					

Οι σχετικοί παράγοντες κινδύνου, όπως στην περίπτωση καπνιστή που αναπτύσσει χρόνια βρογχίτιδα, πρέπει επίσης να δηλώνονται στο πιστοποιητικό.

Η «αναπνευστική ανακοπή» θεωρείται ως απλός μηχανισμός θανάτου και είναι αχρείαστο να δηλωθεί ως άμεση αιτία θανάτου. (βλ. Περιστατικό 1)

4.3.5 Ασαφείς καταστάσεις και ακαθόριστες αιτίες θανάτου

Περιστατικό 23 - Αιφνίδιος φυσικός θάνατος άγνωστης αιτίας

Ένας άντρας 92 ετών βρέθηκε νεκρός στο κρεβάτι του. Δεν είχε κανένα σημαντικό προηγούμενο ιατρικό ιστορικό. Η νεκροτομή αποκάλυψε ελάχιστη στεφανιαία νόσο και γενικευμένες ατροφικές αλλοιώσεις που συνήθως συνδέονται με το γήρας. Καμία συγκεκριμένη αιτία θανάτου δεν προσδιορίστηκε. Οι τοξικολογικές αναλύσεις ήταν αρνητικές.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΑΚΑΘΟΡΙΣΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΑΙΤΙΑ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) λόγω	
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 07/07/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Σε μερικές περιπτώσεις δεν παρουσιάζεται καμία σημαντική αιτία θανάτου. Σε τέτοια περίπτωση είναι αποδεκτό να δηλωθεί, ότι παρά τη διενέργεια λεπτομερούς έρευνας, δεν ήταν δυνατό να προσδιοριστεί κάποια συγκεκριμένη αιτία θανάτου. Δεδομένου ότι ο ιατροδικαστής δεν καθόρισε οποιαδήποτε εξωτερική αιτία, ο τρόπος θανάτου θεωρείται και δηλώνεται ως «φυσικός».

Είναι όμως σημαντικό να τονιστεί, ότι τέτοιες περιπτώσεις είναι σπάνιες. Σημειώστε επίσης ότι στο παράδειγμα αυτό διενεργήθηκε νεκροτομή. Οι ηλικιωμένοι πάσχουν, στις πλείστες περιπτώσεις, από κάποια παθολογική κατάσταση και παίρνουν κάποια είδους θεραπεία. Τέτοιες καταστάσεις, συνήθως, δηλώνονται στο Μέρος II έστω και αν δεν κρίνεται ότι προκάλεσαν το θάνατο.

Περιστατικό 24 - Όταν η αιτία και ο τρόπος θανάτου παραμένουν ακαθόριστα παρά τη νεκροτομή

Σε σπάνιες περιπτώσεις, παρά τη διενέργεια ενδελεχούς έρευνας που περιλαμβάνει λήψη ιστορικού, κλινικές εξετάσεις, αυτοψία, νεκροψία, νεκροτομή, ιστολογικές και τοξικολογικές εξετάσεις η ακριβής αιτία και ο τρόπος θανάτου παραμένουν άγνωστα.

Στις 18 Αυγούστου 2003, γυναίκα 32 ετών βρέθηκε νεκρή στο σπίτι. Ούτε η αρχική έρευνα, ούτε η νεκροτομή ούτε και η τοξικολογική εξέταση αποκάλυψαν την αιτία θανάτου.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	ΑΙΤΙΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ΑΚΑΘΟΡΙΣΤΕΣ ΠΑΡΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΝΕΚΡΟΤΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	α) λόγω	
	β) λόγω	
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

Αυτό το παράδειγμα είναι ένας τρόπος με τον οποίο ο ιατροδικαστής μπορεί να δηλώσει ότι, παρά την ενδελεχή έρευνα που έχει γίνει, η αιτία δεν έχει ακόμα καθοριστεί.

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ 17/08/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☒ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος		☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών	☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργακτονοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)	Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Σε αυτήν την περίπτωση, παρά το ότι τα αποτελέσματα της νεκροτομής ήταν διαθέσιμα, ο ιατροδικαστής δεν ήταν σε θέση να καθορίσει την αιτία και τον τρόπο θανάτου. Οι πληροφορίες για την διενεργηθείσα νεκροτομή δηλώνονται στο κατάλληλο στοιχείο.

4.3.6 Θάνατοι ηλικιωμένων

Η πιστοποίηση θανάτου στους ηλικιωμένους δημιουργεί ορισμένα προβλήματα επειδή συχνά φαίνονται να έχουν πεθάνει «με τις ασθένειες τους» παρά «λόγω των ασθενειών τους». Σε μερικές περιπτώσεις ένα ηλικιωμένο άτομο μπορεί να έπασχε από διάφορες ασθένειες ή καταστάσεις αλλά καμιά από αυτές δεν παρουσιάζεται σαφώς να είχε οδηγήσει στο θάνατο. Εντούτοις, εάν είναι δυνατόν, ο αποβιώσας θα πρέπει να έχει μια σαφή και συγκεκριμένη ακολουθία των αιτιών θανάτου. Οι όροι «γήρας», «γηρατειά», «καταβολή» ή «προχωρημένη ηλικία» δεν είναι συγκεκριμένοι από τη σκοπιά της δημόσιας υγείας. Εξάλλου, η ηλικία καταγράφεται στο πιστοποιητικό, και δεν υπάρχει ορισμός που να καθορίζει ποιες ηλικίες αποτελούν το «γήρας». Όταν διάφορες καταστάσεις φαίνονται να έχουν οδηγήσει στο θάνατο, ο ιατρός πρέπει να επιλέξει την ακολουθία εκείνη που, κατά την επιστημονική του κρίση, περιγράφει όσο το δυνατόν καλύτερα, τη διαδικασία που οδήγησε στο θάνατο, και να δηλώσει τις οποιεσδήποτε άλλες σχετικές καταστάσεις στο Μέρος II.

Περιστατικό 25 - Αναφορά συγκεκριμένης υποκείμενης αιτίας θανάτου

Γυναίκα 75 ετών είχε ιστορικό νόσου Alzheimer για είκοσι έτη. Ήταν ανίκανη να εκτελέσει οποιεσδήποτε καθημερινές δραστηριότητες και χρειαζόταν εικοσιτετράωρη φροντίδα σε ίδρυμα. Δεν δεχόταν τροφή και μετά από συζήτηση με την οικογένεια λήφθηκε η απόφαση να μην της δοθεί παρεντερική ή ενδοφλέβια σίτιση. Πέθανε 20 ημέρες αργότερα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΑΦΥΔΑΤΩΣΗ λόγω	ΗΜΕΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΝΟΣΟΣ ALZHEIMER λόγω	20 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 23/03/2002	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☒ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η αφυδάτωση είναι μη-συγκεκριμένη κατάσταση και δεν πρέπει να δηλώνεται ως υποκείμενη αιτία θανάτου.

Περιστατικό 26 - Εναλλακτικές αιτίες θανάτου στους ηλικιωμένους

Γυναίκα 88 ετών που διέμενε σε γηροκομείο ανέπτυξε κολίτιδα από *Clostridium difficile*. Δεν της είχαν χορηγηθεί πρόσφατα αντιβιοτικά. Εισήχθη στο νοσοκομείο για ενυδάτωση και για αντιμικροβιακή θεραπεία. Είχε ιστορικό 25 ετών με σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2 και δεκαετές ιστορικό στηθάγχης. Την ημέρα της αναμενόμενης εξαγωγής της από το νοσοκομείο, υπέστη θρομβωτικό εγκεφαλικό επεισόδιο στην περιοχή της αριστερής μέσης εγκεφαλικής αρτηρίας που επιβεβαιώθηκε από αξονική τομογραφία. Το επίπεδο συνείδησης της επιδεινώθηκε και απεβίωσε.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΕΜΦΡΑΚΤΟ ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΣ λόγω	1 ΗΜΕΡΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) λόγω	
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ (25 ΧΡΟΝΙΑ) ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΝΟΣΟΣ (10 ΧΡΟΝΙΑ) ΚΟΛΙΤΙΔΑ CLOSTRIDIUM DIFFICILE (1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ)	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 22/06/1998	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή δικαιοδικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και 1 έτους από το τέλος κύησης				

Βάσει του ιστορικού, υπάρχουν δύο πιθανές αιτιολογικές ακολουθίες που θα μπορούσαν να είχαν οδηγήσει στο θάνατο. Η μια αρχίζει με την κολίτιδα ως υποκείμενη αιτία θανάτου (κολίτιδα → αφυδάτωση → θάνατος) ενώ η άλλη αρχίζει με το θρομβωτικό εγκεφαλικό επεισόδιο (θρομβωτικό εγκεφαλικό → θάνατος).

Ο ιατρός χρησιμοποίησε την ιατρική του κρίση και αποφάσισε ότι η δεύτερη ακολουθία ήταν η πιθανότερη και σημαντικότερη σειρά γεγονότων που οδήγησαν απευθείας στο θάνατο. Είναι απίθανο το θρομβωτικό επεισόδιο να είχε εμφανιστεί ως συνέπεια της κολίτιδας. Υπήρχαν καλά τεκμηριωμένοι αιτιολογικοί παράγοντες για αγγειοεγκεφαλική νόσο. Έτσι κατέγραψε το θρομβωτικό εγκεφαλικό επεισόδιο στο Μέρος I και οι υπόλοιπες σημαντικές καταστάσεις δηλώθηκαν στο Μέρος II.

Όπως φαίνεται στο πιο πάνω παράδειγμα, η υποκείμενη αιτία θανάτου μπορεί να καταγραφεί από μόνη της στο Μέρος I χωρίς την αναφορά άλλων καταστάσεων. Εναλλακτικά θα μπορούσε να δηλωθεί η «εγκεφαλική αρτηριοσκλήρωση» στην γραμμή I(β) ως μια πιο συγκεκριμένη υποκείμενη αιτία. Κάτι τέτοιο θα διευκρίνιζε ότι το εγκεφαλικό δεν οφειλόταν σε αρτηριακή εμβολή από ενδοκαρδιακό θρόμβο.

Χωρίς νεκροψία είναι αδύνατο να υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα αναφορικά με τα ακριβή αίτια θανάτου. Αυτό δεν εμποδίζει τον ιατρό να δηλώσει την καλύτερη δυνατή ιατρική του γνώμη.

Περιστατικό 27 - Επιπλοκές αγγειοεγκεφαλικών επεισοδίων στους ηλικιωμένους

Γυναίκα 82 ετών βρέθηκε από την κόρη της, 10 ημέρες πριν πεθάνει, ανίκανη να στηριχτεί στα πόδια ή να μιλήσει. Κατά την εξέταση η ασθενής παρουσίασε αριστερή ημιπληγία. Υπάκουε σε οδηγίες, αλλά δεν μπορούσε να μιλήσει. Η πίεση της ήταν 110/80 και παρουσίασε ακράτεια για την οποία τοποθετήθηκε μόνιμος καθετήρας. Ακολούθησε σοβαρή ουρολοίμωξη για την οποία εισήχθη στο νοσοκομείο. Είχε απώλεια αισθήσεων και η πίεση της παρέμεινε χαμηλή. Πέθανε λόγω σηψαιμίας κατά τη διάρκεια της νύχτας. Το ιατρικό της ιστορικό περιλάμβανε σκληρυντική θεραπεία για κισσούς πριν 22 χρόνια και χειρουργική θεραπεία τέσσερα έτη αργότερα. Είχε επίσης χειρουργηθεί για χολολιθίαση πριν 17 χρόνια. Ήταν παχύσαρκη και διαβητική για 20 έτη (έπαιρνε δισκία υπογλυκαιμικών φαρμάκων). Ήταν επίσης υπερτασική και δεχόταν θεραπεία επί 5 έτη με διουρητικά και κάλιο.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΣΗΨΑΙΜΙΑ λόγω	1 ΗΜΕΡΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΟΥΡΟΛΟΙΜΩΞΗ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ) λόγω	10 ΗΜΕΡΕΣ
	γ) ΗΜΙΠΛΗΓΙΑ, ΑΚΡΑΤΕΙΑ ΟΥΡΩΝ λόγω	10 ΗΜΕΡΕΣ
	δ) ΑΓΓΕΙΟ-ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ	10 ΗΜΕΡΕΣ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ (5 ΧΡΟΝΙΑ), ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ	20 ΧΡΟΝΙΑ
	ΜΗ-ΙΝΣΟΥΛΙΝΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ	20 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η ασθενής είχε πολλούς παράγοντες κινδύνου για αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια. Αυτοί έχουν δηλωθεί στο Μέρος II. Όλες οι επιπλοκές που οδήγησαν απευθείας στο θάνατο καταγράφονται στο Μέρος I. Θα ήταν προτιμότερο, το «αγγειοεγκεφαλικό επεισόδιο» να καθοριστεί με μεγαλύτερη ακρίβεια. Αυτό θα μπορούσε, αν η πληροφορία ήταν διαθέσιμη στον ιατρό, να προσδιοριστεί είτε ως «ισχαιμικό» είτε ως «αιμορραγικό».

Περιστατικό 28 - Χρόνιες καρδιοπάθειες στους ηλικιωμένους

Γυναίκα 102 ετών εισήχθη στο νοσοκομείο επειδή η ομιλία της ήταν συγκεχυμένη. Κατά την εισαγωγή, οι προτάσεις της έγιναν κατανοητές. Τοποθετήθηκε σε αντιπηκτική αγωγή. Είχε ιστορικό αρθρίτιδας, υπέρτασης, «κλειστών αρτηριών», στεφανιαίας νόσου (πριν 25 έτη), εγκεφαλικό (πριν 10 έτη), παροδικά εγκεφαλικά επεισόδια (για περίοδο 8 ετών) και συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια πριν 6 χρόνια. Την τέταρτη ημέρα της εισαγωγής, έγινε κολονοσκόπηση που έδειξε εσωτερική αιμορραγία και έτσι το αντιπηκτικό διακόπηκε. Απολύθηκε από το νοσοκομείο μετά από 7 ημέρες. Μετά την απόλυση, η ομιλία και οι κινήσεις παρέμειναν εξασθενημένες, αν και οι λειτουργίες της ήταν καλύτερες τις πρωινές ώρες της ημέρας. Το χρώμα των ποδιών της άρχισε να παρουσιάζει αλλοιώσεις. Μετά από μια εβδομάδα, η γυναίκα εισήχθη ξανά στο νοσοκομείο λόγω εμετού. Το αγγειογράφημα έδειξε ότι η κυκλοφορία στη μηριαία δεν ήταν καλή, δεν υπήρξε καμία βελτίωση στην ομιλία, η δυνατότητα να φάει και να κρατήσει την τροφή της είχε επιδεινωθεί, και οι σφυγμοί της ήταν περιοδικά άρρυθμοι με κολποκοιλιακό αποκλεισμό 3^{ου} βαθμού. Μετά από παραμονή μιας εβδομάδας στο νοσοκομείο στάλθηκε στο σπίτι της για οικιακή φροντίδα. Πέθανε δύο ημέρες αργότερα. Ο παθολόγος της συμπλήρωσε το πιστοποιητικό θανάτου.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΣΥΜΦΟΡΗΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ λόγω	6 ΧΡΟΝΙΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΚΑΡΔΙΑΚΗ ΝΟΣΟΣ λόγω	25 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετιζόνταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΥΠΕΡΤΑΣΗ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΑΡΟΔΙΚΑ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΑ ΕΠΙΣΟΔΙΑ	20 ΧΡΟΝΙΑ, 8 ΧΡΟΝΙΑ
	ΚΟΛΠΙΚΗ ΜΑΡΜΑΡΥΓΗ	5 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 02/02/2002	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργακτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Παρά το πολύπλοκο κλινικό ιστορικό της θανούσας, ο παθολόγος ήταν σε θέση να καθορίσει την ακολουθία των αιτιών θανάτου. Η κατάσταση που μπορεί να είχε συμβάλει στο θάνατο έχει δηλωθεί στο Μέρος II. Ασαφείς όροι, όπως «γεροντική εκφύλιση», δεν έχουν χρησιμοποιηθεί.

4.3.7 Μητρικοί θάνατοι

Περιστατικό 29 - Εκλαμψία

Γυναίκα 33 ετών, με στάδιο κύησης 36 εβδομάδων, είχε αρτηριακή υπέρταση (160/115), οίδημα και πρωτεϊνουρία για μια εβδομάδα πριν το θάνατό της. Την τελευταία ημέρα παρουσίασε έντονους σπασμούς (εκλαμψία), εγκεφαλική αιμορραγία και 12 ώρες αργότερα πέθανε.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΕΓΓΕΦΑΛΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ λόγω	12 ΩΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΕΚΛΑΜΨΙΑ λόγω	1 ΗΜΕΡΑ
	γ) ΒΑΡΕΙΑΣ ΜΟΡΦΗΣ ΠΡΟΕΚΛΑΜΨΙΑ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετιζόνταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 15/12/2002	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξιχνίαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):			Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι	
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)			Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☒ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Όταν ο θάνατος συμβεί κατά τη διάρκεια κύησης, τοκετού ή λοχείας ή και μέχρι ένα έτος μετά το τέλος της κύησης, το γεγονός αυτό πρέπει πάντα να δηλώνεται στο κατάλληλο στοιχείο ή να αναφέρεται στο Μέρος II, έστω και αν η νοσηρή κατάσταση της μητέρας δεν σχετιζόταν με τον θάνατο.

Περιστατικό 30 - Επιπλοκές εκτρώσεων

Γυναίκα 28 ετών πέθανε στις 19 Νοεμβρίου 2000. Έπασχε από αρτηριακή υπέρταση και χρόνια ρευματική καρδιακή νόσο, η οποία διαγνώστηκε στην ηλικία των 23 ετών. Η κατάσταση αυτή προκλήθηκε πιθανώς από οξύ ρευματικό πυρετό κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας. Το 1998 είχε ένα δύσκολο τοκετό με επιπλοκές. Στις 19 Νοεμβρίου 2000 εισήχθη στο νοσοκομείο λόγω μητρορραγίας μετά από μητρική απόξεση για μια αποβολή που είχε δύο ημέρες προηγουμένως. Πέθανε λόγω υπο-ογκαιμικού shock.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο* Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	α) ΥΠΟ-ΟΓΚΑΙΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ (HYPOVOLAEMIC SHOCK) λόγω	ΩΡΕΣ
	β) ΜΗΤΡΟΡΡΑΓΙΑ λόγω	ΩΡΕΣ
	γ) ΑΤΕΛΗΣ ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΑΠΟΒΟΛΗ λόγω	2 ΗΜΕΡΕΣ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΧΡΟΝΙΑ ΡΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ	5 ΧΡΟΝΙΑ
	ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ	5 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 19/11/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):		ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διανομής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργακτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)		Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☒ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Στο Μέρος II του πιστοποιητικού αναφέρονται όλες οι καταστάσεις που έθεσαν την γυναίκα σε κίνδυνο να παρουσιάσει προβλήματα σε σχέση με την εγκυμοσύνη.

Περιστατικό 31 - Καρκίνος μαστού κατά τη διάρκεια κύησης

Έγγαμος βοηθός οδοντίατρος 36 χρονών ήταν αλλεργική στην πενικιλίνη και διένυε τη δεύτερη της εγκυμοσύνη. Η πρώτη εγκυμοσύνη είχε καταλήξει σε αποβολή κατά την 6η εβδομάδα κύησης. Την παρακολουθούσε ειδικός μαιευτήρας. Στην 28^η εβδομάδα κύησης, μετά από συμφορητική διόγκωση του δεξιού μαστού, έγινε μαστογραφία που αποκάλυψε καρκίνο του μαστού. Η βιοψία έδειξε αδενοκαρκίνωμα. Η ασθενής μεταφέρθηκε σε ογκολογικό κέντρο για περαιτέρω εξετάσεις. Αυτές έδειξαν τοπική διήθηση και πνευμονικές μεταστάσεις. Η ασθενής ενημερώθηκε για τη διάγνωση και αποφάσισε να συνεχίσει την κύηση. Αν και η κλινική της κατάσταση ήταν σοβαρή, δεν χορηγήθηκε χημειοθεραπεία. Την 37^η εβδομάδα έγινε προγραμματισμένη καισαρική και το παιδί γεννήθηκε ζωντανό. Η χημειοθεραπεία άρχισε αμέσως, αλλά 8 ημέρες αργότερα εντοπίστηκαν μεταστάσεις στον εγκέφαλο και η ασθενής περιήλθε σε κώμα. Η άτυχη μητέρα, πέθανε μετά από 3 ημέρες.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΚΩΜΑ λόγω	3 ΜΕΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΓΚΕΦΑΛΟ λόγω	3 ΜΕΡΕΣ
	γ) ΑΠΟ ΑΔΕΝΟΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ΜΑΣΤΟΥ λόγω	10 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
	δ)	
Μέρος II	Ο ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΗΚΕ ΣΤΗΝ 28^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΥΗΣΗΣ. ΔΕΝ ΧΟΡΗΓΗΘΗΚΕ ΑΝΤΙ-ΚΑΡΚΙΝΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ. ΕΓΙΝΕ ΚΑΙΣΑΡΙΚΗ ΤΟΜΗ ΣΤΗΝ 37^η ΕΒΔΟΜΑΔΑ, 11 ΜΕΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ.	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 10/03/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	☒ Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				☒ Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				☐ Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☒ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και 1 έτους από το τέλος κύησης				

Το γεγονός ότι ο καρκίνος δεν έτυχε θεραπείας κατά τη διάρκεια της κύησης, δηλώνεται στο Μέρος II. Η καισαρική τομή έχει επίσης δηλωθεί.

4.4 Διάφορα

4.4.1 Επαγγελματικές ασθένειες

Περιστατικό 32 - Πυριτίαση

Άντρας 73 χρονών κάπνιζε 15 τσιγάρα την ημέρα για 40 χρόνια. Ήταν εξειδικευμένος εργάτης αμμοβολής μεταλλικών αντικειμένων και εργαζόταν στη μεταλλουργική βιομηχανία. 20 χρόνια προηγουμένως, μετά από υγειονομικό έλεγχο που έγινε στην εταιρία και ο οποίος περιλάμβανε ακτινογραφία θώρακα, διαγνώστηκε οξώδης πνευμονική πυριτίαση. Μετά από 5 χρόνια, η σπειρομετρία έδειξε περιοριστική αναπνευστική ανεπάρκεια με σταδιακή επιδείνωση και δύσπνοια κατά την άσκηση. Επιπλέον, 10 χρόνια προηγουμένως, το ηλεκτροκαρδιογράφημα είχε δείξει παλαιά ισχαιμία του πρόσθιου διαφράγματος του μυοκαρδίου. Δύο χρόνια πριν τον θάνατο, μετά από έξαρση δύσπνοιας που εκδηλωνόταν και κατά την ανάπαυση, ο ασθενής υποβλήθηκε σε περαιτέρω καρδιολογικές και ακτινολογικές εξετάσεις (ακτινογραφία θώρακος και υπερηχοκαρδιογράφημα). Αυτές έδειξαν χρόνια πνευμονική καρδιοπάθεια. Την τελευταία μέρα παρουσίασε σοβαρή αναπνευστική δυσχέρεια με κλινική εικόνα οξέος πνευμονικού οιδήματος που κατέληξε σε θάνατο.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΟΞΥ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΟ ΟΙΔΗΜΑ λόγω	1 ΗΜΕΡΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΧΡΟΝΙΑ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ λόγω	2 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) ΟΞΩΔΗΣ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΠΥΡΙΤΙΑΣΗ λόγω	20 ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΙΣΧΑΙΜΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ	10 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 14/06/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και 1 έτους από το τέλος κύησης				

Το οξύ πνευμονικό οίδημα είναι συχνά η τελική κατάληξη της χρόνιας πνευμονικής καρδιοπάθειας. Αυτή είναι μια παθολογική κατάσταση που προκαλείται από σοβαρή χρόνια αναπνευστική ανεπάρκεια. Στην περίπτωση αυτή η χρόνια αναπνευστική ανεπάρκεια προκλήθηκε από την πνευμονική πυριτίαση.

Η ισχαιμική καρδιοπάθεια συνέτεινε στην επιδείνωση της χρόνιας πνευμονικής καρδιοπάθειας και για τον λόγο αυτό δηλώνεται στο Μέρος II.

Περιστατικό 33 - Μεσοθελίωμα

Άντρας 58 χρονών κάπνιζε 20 τσιγάρα την ημέρα για 30 χρόνια. Εργάστηκε σε εξειδικευμένη εταιρία και ασχολήθηκε με μονώσεις και ψευδο-οροφές. Ως αποτέλεσμα, είχε εκτεθεί σε ίνες αμιάντου. Πριν 10 χρόνια παρουσίασε χρόνια βρογχίτιδα με επίμονο βήχα και παραγωγή πτυέλων για 3-4 μήνες κάθε χρόνο. Είχε συνεχή δύσπνοια για 1 χρόνο. Η ακτινολογική εξέταση έδειξε μάζα στον πνεύμονα. Ακολούθησε βιοψία και η ιστολογική εξέταση διάγνωσε κακήθες μεσοθελίωμα υπεζωκότος. Η κατάσταση του ασθενή επιδεινώθηκε ένα μήνα πριν το θάνατο του. Η αξονική τομογραφία έδειξε πολλαπλές διάχυτες μεταστάσεις. Η κατάσταση του ασθενή επιδεινώθηκε, παρουσίασε απώλεια βάρους και κατέληξε σε θάνατο μια εβδομάδα αργότερα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΝΕΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΚΑΧΕΞΙΑ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΔΙΑΧΥΤΕΣ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΙΣ λόγω	1 ΜΗΝΑ
	γ) ΚΑΚΟΗΘΕΣ ΜΕΣΟΘΗΛΙΩΜΑ ΥΠΕΖΩΚΟΤΟΣ λόγω	1 ΕΤΟΣ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΧΡΟΝΙΑ ΒΡΟΓΧΙΤΙΔΑ	10 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 06/05/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Το μεσοθελίωμα έχει επιλεγεί ως η υποκείμενη αιτία της νοσηρής διαδικασίας. Αυτό, με την εμφάνιση διάχυτων μεταστάσεων, κατέληξε σε νεοπλαστική καχεξία και θάνατο.

Η χρόνια βρογχίτιδα συνέτεινε στην επιδείνωση της κατάστασης του ασθενή.

4.4.2 Εξάρτηση από ναρκωτικά, αλκοολισμός

Περιστατικό 34 - Συνήθεις επιπλοκές χρόνιας κατανάλωσης οινόπνευματος

Άντρας 65 ετών πέθανε τον Ιανουάριο 2001. Κατανάλωνε οινόπνευμα από την ηλικία των 20 ετών. Τέσσερα χρόνια πριν το θάνατο είχε διαγνωστεί ότι έπασχε από αλκοολική κίρρωση ήπατος. Δύο χρόνια αργότερα είχε εμπλακεί σε τροχαίο ατύχημα κατά το οποίο υπέστη κατάγματα μηριαίου και πλευρών. Τρεις ημέρες πριν το θάνατό του παρουσίασε αιμορραγία κίρσων οισοφάγου, αιματέμεση και μέλαινες κενώσεις.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΑΙΜΟΡΑΓΙΑ ΚΙΡΣΩΝ ΟΙΣΟΦΑΓΟΥ λόγω	3 ΗΜΕΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΑΛΚΟΟΛΙΚΗ ΚΙΡΡΩΣΗ ΗΠΑΤΟΣ λόγω	4 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) ΧΡΟΝΙΟΣ ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ λόγω	45 ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνδέονται στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 06/01/2001	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία	☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):					Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών			☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργακτινοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)		Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)					
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης					

Το τροχαίο ατύχημα, που συνέβη δύο χρόνια πριν το θάνατο, δεν ήταν η αιτία θανάτου, ούτε κρίθηκε ότι συνέτεινε στο θάνατο. Επομένως, αυτό δεν αναφέρεται στο πιστοποιητικό. Η χρόνια κατανάλωση αλκοόλης ήταν η πραγματική αιτία των επιπλοκών που οδήγησαν τον ασθενή στο θάνατο.

Περιστατικό 35 - Υπερβολική δόση

Άνεργη γυναίκα 38 χρονών βρέθηκε νεκρή στο σπίτι της μετά από υπερβολική δόση μεθαδόνης, βενζοδιαζεπίνης και ηρωίνης. Ήταν γνωστή ναρκομανής (με εξάρτηση στην ηρωίνη για 10 χρόνια). Προσπάθησε πολλές φορές να κάνει αποτοξίνωση, ανεπιτυχώς. Ήταν οροθετική για 4 έτη και είχε πνευμονοκύστη ένα χρόνο προηγουμένως. Δύο μήνες πριν το θάνατο, φυλακίστηκε για σύντομη περίοδο. Κατά τη διάρκεια της φυλάκισης, η κατάσταση της υγείας της επιδεινώθηκε (διαγνώστηκε τοξοπλάσμωση με νευρολογικές επιπλοκές). Δεδομένου ότι διαγνώστηκε σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας (AIDS), δόθηκε θεραπεία με zidovudine (AZT), αλλά η ασθενής δεν ακολούθησε κανονικά τη θεραπεία.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΔΟΣΗ ΜΕΘΑΔΟΝΗΣ, ΒΕΝΖΟΔΙΑΖΕΠΙΝΗΣ ΚΑΙ ΗΡΩΙΝΗΣ λόγω	ΛΕΠΤΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΗΡΩΙΝΗ λόγω	10 ΧΡΟΝΙΑ
	γ) _____ λόγω	
	δ) _____ λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	HIV ΛΟΙΜΩΞΗ (4 ΧΡΟΝΙΑ) AIDS (1 ΕΤΟΣ), ΤΟΞΟΠΛΑΣΜΩΣΗ (2 ΜΗΝΕΣ), PNEUMOCYSTIS (1 ΕΤΟΣ) ΚΑΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ, ΕΛΙΠΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 14/07/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία	☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 14/07/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):					Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)					Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΔΟΣΗ ΜΕΘΑΔΟΝΗΣ, ΒΕΝΖΟΔΙΑΖΕΠΙΝΗΣ ΚΑΙ ΗΡΩΙΝΗΣ					
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης					

4.4.3 Χειρουργικές επεμβάσεις

Περιστατικό 36 - Δήλωση της νοσηρής κατάστασης για την οποία έγινε χειρουργική επέμβαση

Άντρας ηλικίας 54 χρόνων, με ιστορικό ισχαιμικής καρδιοπάθειας επί 10 έτη, εισήχθη στο νοσοκομείο για χειρουργική αφαίρεση παχέος εντέρου λόγω καρκινώματος του σιγμοειδούς. Τρεις ημέρες αργότερα ο ασθενής παρουσίασε μετεγχειρητική πνευμονική εμβολή και πέθανε μια ώρα αργότερα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗ ΕΜΒΟΛΗ λόγω	1 ΩΡΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΚΟΛΕΚΤΟΜΗ ΛΟΓΩ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑΤΟΣ ΠΑΧΕΟΣ ΕΝΤΕΡΟΥ λόγω	3 ΗΜΕΡΕΣ
	γ) ΠΡΩΤΟΠΑΘΕΣ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ΣΙΓΜΟΕΙΔΟΥΣ λόγω	18 ΜΗΝΕΣ
	δ)	
Μέρος II Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΙΣΧΑΙΜΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ	10 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 14/03/2001	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):		ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα καλή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός καλή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)		Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Επειδή το καρκίνωμα του σιγμοειδούς ήταν η κατάσταση για την οποία έγινε η χειρουργική επέμβαση, αυτή δηλώθηκε ως η υποκείμενη αιτία θανάτου. Όταν δηλώνετε μια μετεγχειρητική επιπλοκή ή μια επιπλοκή ιατρικής πράξης, πρέπει πάντοτε, να δηλώνετε και την κατάσταση για την οποία έγινε η χειρουργική επέμβαση και τότε έγινε.

Είναι σπάνιο να εμφανιστεί πνευμονική εμβολή σε άτομο κάτω των 75 ετών ξαφνικά και χωρίς συγκεκριμένη αιτία. Υπάρχουν πολλές πιθανές υποκείμενες αιτίες για την κατάσταση αυτή. Όταν η άμεση αιτία ή ο τρόπος θανάτου είναι η πνευμονική εμβολή, αυτή πρέπει να δηλώνεται στη γραμμή I(α) του πιστοποιητικού θανάτου και οι προηγούμενες αιτίες να δηλώνονται, ως μια λογική ακολουθία, στις πιο κάτω γραμμές του Μέρους I. Η υποκείμενη αιτία γράφεται στην τελευταία χρησιμοποιούμενη γραμμή. (βλ. περιστατικά 6, 17, 19, 51)

4.4.4 Ιατρικές και χειρουργικές επεμβατικές επιπλοκές

Περιστατικό 37 - Απροσδόκητη αντίδραση στο αναισθητικό

Γυναίκα 32 χρονών με αποφρακτική παλίνδρομη νεφροπάθεια και συρρικνωμένο δεξιό νεφρό είχε κοιλιακό άλγος για μια μέρα. Εισήχθη σε ιδιωτικό νοσοκομείο για προγραμματισμένη δεξιά νεφρεκτομή. Κατά τη διαδικασία της χορήγησης αναισθητικού παρουσίασε αναφυλακτικό σοκ λόγω του μυοχαλαρωτικού 'vecuronium'. Παρά τις προσπάθειες που έγιναν ήταν αδύνατο να γίνει ανάνηψη.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΑΝΑΦΥΛΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ ΛΟΓΩ (VECURONIUM) λόγω	ΛΕΠΤΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΝΑΙΣΘΗΤΙΚΟΥ ΓΙΑ ΝΕΦΡΕΚΤΟΜΗ λόγω	ΛΕΠΤΑ
	γ) ΣΥΡΡΙΚΝΩΜΕΝΟΣ ΔΕΞΙΟΣ ΝΕΦΡΟΣ λόγω	ΜΗΝΕΣ
	δ) ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗ ΑΠΟΦΡΑΚΤΙΚΗ ΝΕΦΡΟΠΑΘΕΙΑ	ΜΗΝΕΣ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 14/02/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών		☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)		Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Όταν δηλώνεται 'αναφυλακτική καταπληξία', η ουσία ή το φάρμακο που την προκάλεσε πρέπει να δηλώνεται.

Περιστατικό 38 - Μετάγγιση αίματος και AIDS

Άντρας 34 χρονών, πολιτικός μηχανικός, πέθανε στο νοσοκομείο από αναπνευστική ανεπάρκεια. Ο ασθενής είχε εισαχθεί στο νοσοκομείο για 20 ημέρες για εντατική θεραπεία. Ήταν οροθετικός στο AIDS το οποίο διαγνώστηκε πριν 2 χρόνια (αρχική διάγνωση: πνευμονοκύστη). Η εισαγωγή στο νοσοκομείο οφειλόταν σε σάρκωμα Καρσί και αναπνευστικά προβλήματα. Προσβλήθηκε επίσης από μυκητίαση του οισοφάγου και ήταν φορέας άτυπου μυκοβακτηριδίου.

Είχε προσβληθεί από HIV πριν 5 χρόνια, μετά από μετάγγιση αίματος που χρειάστηκε μετά από σύγκρουση αυτοκινήτων που συνέβη σε μια επικίνδυνη διάβαση. Ο ασθενής έπαιρνε επίσης θεραπεία για σοβαρή κατάθλιψη που παρουσιάστηκε όταν έμαθε για τη λοίμωξη HIV.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΟ ΣΑΡΚΩΜΑ ΚΑΡΣΙ, OESOPHAGEAL CANDIDIASIS, MYCOBACTERIA	ΜΗΝΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	λόγω β) ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	> 2 ΧΡΟΝΙΑ
	λόγω γ) ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ ΜΟΛΥΣΜΕΝΟΥ ΜΕ HIV	5 ΧΡΟΝΙΑ
	λόγω δ) ΤΡΟΧΑΙΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ	5 ΧΡΟΝΙΑ
	Μέρος II	
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΒΑΡΕΙΑ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ	5 ΧΡΟΝΙΑ
	ΠΝΕΥΜΟΝΟΚΥΣΤΗ	2 ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 25/02/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):		ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)		Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Σε περίπτωση AIDS και άλλων λοιμωδών νοσημάτων, ο τρόπος μετάδοσης του μολυσματικού παράγοντα είναι σημαντικός για στατιστικούς λόγους. Ο λόγος για τη μετάγγιση έχει δηλωθεί στο Μέρος I. (βλ. πλαίσιο 8).

4.4.5 Σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου νηπίων

Περιστατικό 39 - Σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου νηπίων

Στις 18 Μαρτίου 2003, νήπιο 2 μηνών βρέθηκε νεκρό στη κούνια του. Δεν είχε παρουσιαστεί οποιαδήποτε προηγούμενη νόσος. Η νεκροτομή αποκάλυψε κάποια συμφόρηση των πνευμόνων, αλλά ο ιατροδικαστής αποφάσισε ότι αυτή δεν ήταν δυνατό να είχε προκαλέσει το θάνατο. Επειδή δεν διαπιστώθηκαν οποιεσδήποτε άλλες αιτίες, κρίθηκε ότι η αιτία θανάτου ήταν το «σύνδρομο ξαφνικού θανάτου νηπίων».

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΑΙΦΝΙΔΙΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΝΗΠΙΟΥ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες	β) λόγω	
Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 17 η 18/03/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)		ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)		
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και 1 έτους από το τέλος κύησης				

Επειδή δεν ήταν δυνατό να καθοριστεί κατά πόσο ο θάνατος συνέβη πριν ή μετά τα μεσάνυκτα, η ημερομηνία θανάτου δηλώνεται ως «17^η ή 18^η Μαρτίου».

4.4.6 Τροποποίηση μετά τα αποτελέσματα περαιτέρω εξετάσεων - φυσικοί θάνατοι

Περιστατικό 40 - Τροποποίηση των αιτιών θανάτου

Άνδρας 60 ετών έπασχε από ιδιοπαθή υποτροπιάζουσα παγκρεατίτιδα για 3 χρόνια. Το προηγούμενο του ιστορικό περιλάμβανε σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1, νεφρολιθίαση που χρειάστηκε λιθοτριψία και χολοκυστίτιδα που χρειάστηκε χολοκυστεκτομή. Παρουσίασε επίσης κοιλιακά συμπτώματα που οδήγησαν σε διαγνώσεις παγκρεατικού αποστήματος και περιτονίτιδας. Μετά από τον χειρουργικό καθαρισμό και την κλινική διερεύνηση, καλλιεργήθηκαν πολλαπλοί μικροοργανισμοί από τα δείγματα που λήφθηκαν από τη φλεγμονώδη περιοχή. Ακολούθησε σηψαιμία και διάχυτη ενδοαγγειακή πήξη που οδήγησαν στο θάνατο. Οι συγγενείς αρνήθηκαν, αρχικά, να γίνει νεκροτομή και το πιστοποιητικό θανάτου συμπληρώθηκε από τον παθολόγο ως εξής:

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΕΝΔΟΚΟΙΛΙΑΚΟ ΑΠΟΣΤΗΜΑ λόγω	2 ΗΜΕΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΠΕΡΙΠΑΓΚΡΕΑΤΙΚΟ ΑΠΟΣΤΗΜΑ λόγω	1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ
	γ) ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΓΚΡΕΑΤΙΤΙΔΑ λόγω	3 ΧΡΟΝΙΑ
	δ)	
Μέρος II Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 18/04/1999	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):	ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργικηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)	Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☐ Ναι ☐ Όχι		
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και 1 έτους από το τέλος κύησης				

Τροποποίηση μετά τη λήψη των αποτελεσμάτων της νεκροτομής

Τελικά έγινε νεκροτομή που αποκάλυψε διάχυτα ενδοκοιλιακά αποστήματα. Η κεφαλή του παγκρέατος περιείχε μυζώδες κυστικό νεόπλασμα, διαμέτρου 3 εκατοστών. Ιστολογικά διαγνώστηκε ως «διηθητικό μυζώδες κυσταδενοκαρκίνωμα». Μεταστατικές εστίες αδενοκαρκινώματος βρέθηκαν στους πνεύμονες, τους πνευμονικούς πυλαίους λεμφαδένες, τους μαλακούς ιστούς του περιναίου, τους περιπαγκρεατικούς λεμφαδένες και τους λεμφαδένες γύρω από την πυλαία φλέβα. Το πάγκρεας παρουσίασε επίσης περιοχές με αιμορραγικές κυστικές επεξεργασίες που διαγνώστηκαν ως αποστήματα και αιμορραγικές ψευδοκύστες. Η θέση και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά του όγκου έδειξαν ότι είχε προκαλέσει απόφραξη του παγκρεατικού πύρου, πράγμα που πιθανώς οδήγησε σε παγκρεατίτιδα και ψευδοκύστες.

Τροποποιημένο πιστοποιητικό

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΣΗΨΗ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες	β) ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΔΑ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	γ) ΑΠΟΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	δ) ΔΙΗΘΗΤΙΚΟ ΚΥΣΤΑΔΕΝΟΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ΠΑΓΚΡΕΑΤΟΣ	ΑΓΝΩΣΤΟ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετιζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 18/04/1999	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος	☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών	☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)	Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

4.5 Περιστατικά εξωτερικών αιτιών θανάτου

4.5.1 Μεταφορικά και άλλα ατυχήματα

Περιστατικό 41 - Τυχαίοι τραυματισμοί και κατάθλιψη

Γυναίκα 64 χρονών βρέθηκε νεκρή από το σύζυγό της κατά τη διάρκεια της νύχτας. Βρισκόταν ξαπλωμένη στο πάτωμα, δίπλα στο ψυγείο. Ένα σπασμένο ποτήρι με γάλα βρισκόταν στο πάτωμα, κοντά στο σώμα της. Είχε πέσει κάτω και χτύπησε στο σκαλί. Μετά από προσπάθειες ανάνηψης κατάφερε να την επαναφέρει στη ζωή. Η ασθενής παραπονέθηκε για θωρακικό άλγος και ακολούθως για πονοκέφαλους. Μεταφέρθηκε επειγόντως στο τμήμα επειγόντων περιστατικών. Μετά από 30 λεπτά, περιήλθε σε κώμα και πέθανε μια ώρα αργότερα. Η νεκροτομή έδειξε «κάταγμα λιθοειδούς οστού», «εγκεφαλικό αιμάτωμα», και «κατάγματα πλευρών». Η ασθενής έπασχε από «κατάθλιψη» και είχε «αϋπνίες» για 1 έτος. Χρησιμοποιούσε διάφορα υπνωτικά φάρμακα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΚΩΜΑ λόγω	1 ΩΡΑ
Προηγηθείσες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΕΦΚΕΦΑΛΙΚΟ ΑΙΜΑΤΩΜΑ λόγω	2 ΩΡΕΣ
	γ) ΚΑΤΑΓΜΑ ΛΙΘΟΕΙΔΟΥΣ ΟΣΤΟΥ λόγω	2 ΩΡΕΣ
	δ) ΕΠΕΣΕ ΚΑΙ ΚΤΥΠΗΣΕ ΣΕ ΣΚΑΛΙ ΛΟΤΩ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ	2 ΩΡΕΣ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΥΠΝΩΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΛΕΥΡΩΝ	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 07/05/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 08/05/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	Έγινε νεκροτομή: ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη: ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες: ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΕΠΕΣΕ ΚΑΙ ΚΤΥΠΗΣΕ ΣΕ ΣΚΑΛΙ ΛΟΤΩ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η υποκείμενη αιτία ήταν η 'πτώση που συνέβη στο σπίτι'. Για στατιστικούς και επιδημιολογικούς σκοπούς, και προκειμένου να παρέχεται δυνατότητα πρόληψης τέτοιων θανάτων, είναι σημαντικό να δηλώνεται η εξωτερική αιτία που προκάλεσε το θανατηφόρο τραύμα. Αυτή ήταν η 'πτώση και το κτύπημα του κεφαλιού στο σκαλοπάτι'. Το 'κάταγμα του λιθοειδούς οστού' ήταν το θανατηφόρο τραύμα και η άμεση αιτία θανάτου. Και τα δύο δηλώνονται σε μια λογική χρονική και αιτιολογική ακολουθία στο Μέρος I.

Η κατάθλιψη θεωρήθηκε ως συντείνουσα αιτία και δηλώθηκε στο Μέρος II.

Περιστατικό 42 - Τραυματισμός σε εργατικό ατύχημα

Στις 15 Μαΐου 2003, ένας κηπουρός 49 χρονών παρουσιάστηκε στις πρώτες βοήθειες με επιμολυσμένη πληγή του δεξιού άκρου ποδιού. Λόγω επανειλημμένων σπασμών, εισήχθη στο νοσοκομείο. Ο ιατρός διάγνωσε τέτανο. Η σύζυγός του ανέφερε ότι την 1η Απριλίου 2003 ενώ ασχολείτο ως κηπουρός, πάτησε μια μεταλλική σκούπα του κήπου. Περιποιήθηκε την πληγή μόνος του. Ο ασθενής πέθανε από ασφυξία κατά τη διάρκεια σπασμών στις 16 Μαΐου 2003. Η νεκροψία επιβεβαίωσε την κλινική διάγνωση.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΣΠΑΣΜΟΙ λόγω	2 ΗΜΕΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΤΕΤΑΝΟΣ (ΛΟΙΜΩΞΗ ΜΕ CLOSTRIDIUM TETANI) λόγω	6 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
	γ) ΕΠΙΜΟΛΥΣΗ ΔΙΑΤΕΤΡΑΙΝΟΝΤΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΑΚΡΟΥ ΠΟΔΟΣ λόγω	6 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
	δ) ΠΑΤΗΣΕ ΤΥΧΑΙΑ ΣΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΣΚΟΥΠΑ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ ΕΝΩ ΕΡΓΑΖΟΤΑΝ ΩΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ	6 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνδέονται στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 16/05/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 01/04/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☒ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):			Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι	
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☒ Άλλο (καθορίστε) κηποσ			Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΠΑΤΗΣΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΣΚΟΥΠΑ ΚΗΠΟΥ ΕΝΩ ΕΡΓΑΖΟΤΑΝ ΩΣ ΚΗΠΟΥΡΟΣ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Στο περιστατικό αυτό ο αποβιώσας προσβλήθηκε από τέτανο κατά τη διάρκεια της εργασίας του. Αυτό πρέπει να αναφέρεται στο κατάλληλο στοιχείο των επιπρόσθετων πληροφοριών ή/και στο Μέρος I.

Περιστατικό 43 - Οδηγός οχήματος σε τροχαίο ατύχημα

Άνδρας 49 χρονών πέθανε από κάταγμα κρανίου λίγο μετά από σύγκρουση, του αυτοκινήτου που οδηγούσε, με βαρύ φορτηγό, σε ένα στενό δρόμο.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
<p>Μέρος I</p> <p>Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*</p>	<p>α) ΚΑΤΑΓΜΑ ΚΡΑΝΙΟΥ λόγω ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ, ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΣΕ, ΜΕ ΒΑΡΥ ΦΟΡΤΗΓΟ, ΣΕ</p>	15 ΛΕΠΤΑ
<p>Προηγηθείσες αιτίες</p> <p>Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.</p>	<p>β) ΕΝΑ ΣΤΕΝΟ ΔΡΟΜΟ λόγω</p> <p>γ) _____ λόγω</p> <p>δ) _____</p>	15 ΛΕΠΤΑ
<p>Μέρος II</p> <p>Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.</p>		
<p>* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.</p>		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ <p style="text-align: center;">07/06/2003</p>	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ <p style="text-align: center;">07/06/2003</p>	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☒ Άλλο (καθορίστε) : ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☒ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργακτινοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναφέρονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) <p style="text-align: center;">ΟΔΗΓΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΣΕ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΜΕ ΒΑΡΥ ΦΟΡΤΗΓΟ</p>				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Διευκρινίζεται πώς και που συνέβη το μεταφορικό ατύχημα. Η υποκείμενη αιτία θανάτου ήταν η 'σύγκρουση μεταξύ ενός αυτοκινήτου και ενός άλλου μηχανοκίνητου οχήματος στο δρόμο'. Διευκρινίζεται ότι το θύμα ήταν ο 'οδηγός' του αυτοκινήτου.

Περιστατικό 44 - Χρήση αλκοόλ και μεταφορικό ατύχημα

Στις 2 Ιανουαρίου 2003, γυναίκα 21 ετών τραυματίστηκε σοβαρά σε αυτοκινητικό ατύχημα και πέθανε από κάταγμα κρανίου με θλάση εγκεφάλου, λίγο μετά από την μεταφορά της στο νοσοκομείο. Ήταν η οδηγός αυτοκινήτου που συγκρούστηκε με άλλο αυτοκίνητο, στις 2:15 π.μ. στη γωνία δύο δρόμων. Η θανούσα είχε περάσει στην αντίθετη κατεύθυνση και συγκρούστηκε μετωπικά με το επερχόμενο αυτοκίνητο. Η νεκροτομή έδειξε τα τραύματα και η ανάλυση αίματος έδειξε επίπεδο αιθανόλης αίματος, 0.240 g / 100 ml.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΘΛΑΣΗ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ λόγω	30 ΛΕΠΤΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΚΑΤΑΓΜΑ ΚΡΑΝΙΟΥ λόγω	30 ΛΕΠΤΑ
	γ) ΑΜΒΛΥ ΤΡΑΥΜΑ ΚΡΑΝΙΟΥ λόγω	30 ΛΕΠΤΑ
	δ) ΟΔΗΓΟΣ ΣΕ ΤΡΟΧΑΙΟ, ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΔΥΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	30 ΛΕΠΤΑ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΟΞΕΙΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΑΛΚΟΟΛ (0.240 GM / 100 ML)	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 02/01/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία	☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 02/01/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	☒ Ναι ☐ Όχι Ενίνε νεκροτομή:
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):					☒ Ναι ☐ Όχι Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη:
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☒ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή δικαστικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)					☐ Ναι ☒ Όχι Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες:
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΟΔΗΓΟΣ ΣΕ ΜΕΤΩΠΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΔΥΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ					
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης					

Η οξεία δηλητηρίαση οιοπνεύματος δεν προκάλεσε άμεσα το θάνατο. Εντούτοις κρίθηκε ότι συνέτεινε στο ατύχημα και δηλώθηκε στο Μέρος II.

Περιστατικό 45 - Πεζός που κτυπήθηκε από αυτοκίνητο

Άνδρας 59 χρονών πέθανε στις 10 Φεβρουαρίου 2000. Είχε ιστορικό μη-ινσουλινοεξαρτώμενου διαβήτη για 20 χρόνια. Το προηγούμενο έτος υπέστη διαβητικό κώμα. Ένα χρόνο πριν το θάνατο, είχε οξύ διατοιχωματικό έμφραγμα μυοκαρδίου του κατώτερου πλευρικού τοιχώματος για το οποίο νοσηλεύθηκε σε νοσοκομείο. Οκτώ ημέρες πριν το θάνατο κτυπήθηκε από αυτοκίνητο ενώ διάσχιζε το δρόμο. Η κλινική εξέταση έδειξε πολλαπλά κατάγματα πλευρών και στέρνου και έγινε εισαγωγή στο νοσοκομείο. Στις 10 Φεβρουαρίου είχε νέο έμφραγμα μυοκαρδίου στην περιοχή του προηγούμενου εμφράγματος και απεβίωσε.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΟΞΥ ΕΜΦΡΑΓΜΑ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΥ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥ ΠΛΕΥΡΙΚΟΥ ΤΟΙΧΩΜΑΤΟΣ λόγω	1 ΜΕΡΑ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΛΕΥΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΝΟΥ λόγω ΠΕΖΟΣ ΠΟΥ ΚΤΥΠΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΛΟΓΩ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΝΩ	8 ΜΕΡΕΣ
	γ) ΔΙΑΣΧΙΖΕ ΤΟ ΔΡΟΜΟ λόγω	8 ΜΕΡΕΣ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΠΑΛΑΙΟ ΕΜΦΡΑΓΜΑ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΥ ΚΑΤΩΤΕΡΟΥ ΠΛΕΥΡΙΚΟΥ ΤΟΙΧΩΜΑΤΟΣ	1 ΕΤΟΣ
	ΜΗ-ΙΝΣΟΥΛΙΝΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ	20 ΕΤΗ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 10/02/2000	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 02/02/2000	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	☒ Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):	ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☒ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)			☒ Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΠΕΖΟΣ ΠΟΥ ΚΤΥΠΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΛΟΓΩ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ, ΕΝΩ ΔΙΑΣΧΙΖΕ ΤΟ ΔΡΟΜΟ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Ο ιατρός έκρινε ότι το πρόσφατο έμφραγμα μυοκαρδίου ήταν αποτέλεσμα των πολλαπλών καταγμάτων που προκλήθηκαν από το ατύχημα. Η ακολουθία αυτή αναφέρεται στο Μέρος I ως η πιο πιθανή σειρά γεγονότων για την απευθείας πρόκληση του θανάτου. Το παλαιό έμφραγμα μυοκαρδίου και ο μη-ινσουλινοεξαρτώμενος διαβήτης κρίθηκαν ότι συντέιναν στο θάνατο και καταγράφονται στο Μέρος II.

Άλλος ιατρός θα μπορούσε να είχε κρίνει, ότι τα κατάγματα απλά συντέιναν στον θάνατο και ότι δεν είχαν προκαλέσει το έμφραγμα. Σε τέτοια περίπτωση τα κατάγματα θα αναφέρονταν στο Μέρος II. Το περιεχόμενο και το νόημα του πιστοποιητικού θανάτου εξαρτώνται από την επιστημονική κρίση του πιστοποιούντος ιατρού.

4.5.2 Αυτοκτονίες

Περιστατικό 46 - Η νεκροτομή επιβεβαίωσε εκούσιο αυτοτραυματισμό με πυροβόλο όπλο

Στις 10 Μαΐου 2003, άντρας ηλικίας 25 ετών εισήχθη στο νοσοκομείο με τραύμα από πυροβόλο όπλο στο κεφάλι. Βρισκόταν στο γραφείο του σπιτιού του όταν ακούστηκε πυροβολισμός γύρω στις 9 μ.μ. Μια επιστολή, που δήλωνε σαφώς την πρόθεση του να αυτοκτονήσει, βρέθηκε πάνω στο γραφείο του. Πέθανε στις 11:05 μ.μ. την ίδια ημέρα. Η νεκροτομή κατέδειξε τραύμα του δεξιού κροτάφου από πυροβολισμό εξ επαφής, επιβεβαιώνοντας ότι η πράξη ήταν εκούσια.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΔΙΑΤΕΤΡΑΙΝΟΝ ΤΡΑΥΜΑ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ λόγω	2 ΩΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΤΡΑΥΜΑ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΑΠΟ ΚΥΝΗΓΗΤΙΚΟ ΟΠΛΟ (ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ) λόγω	2 ΩΡΕΣ
	γ) _____ λόγω	
	δ) _____ λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετιζόνταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 10/05/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☒ Αυτοκτονία	☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξιχνίαστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):					Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)					Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) Ο ΑΠΟΒΙΩΣΑΣ ΕΙΧΕ ΤΡΑΥΜΑ ΕΞ ΕΠΑΦΗΣ ΑΠΟ ΚΥΝΗΓΗΤΙΚΟ ΟΠΛΟ ΣΤΟ ΔΕΞΙΟ ΚΡΟΤΑΦΟ					
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης					

Τα ευρήματα της αυτοψίας, νεκροψίας και νεκροτομής καθώς και άλλα στοιχεία της υπόθεσης καταδεικνύουν ότι ο αυτοτραυματισμός με πυροβολισμό είχε γίνει με πρόθεση αυτοκτονίας και όχι λόγω ατυχήματος από τυχαία εκπυροσκόρτηση του όπλου.

Περιστατικό 47 - Αυτοκτονία και κατάθλιψη

Γυναίκα ηλικίας 35 ετών βρισκόταν σε αγωγή με χάπια λιθίου για μανιοκαταθλιπτική ψύχωση. Λάμβανε τη θεραπεία αυτή σε ακανόνιστα χρονικά διαστήματα. Στις 15 Φεβρουαρίου 2003 Βρέθηκε κρεμασμένη από χοντρό σχοινί μέσα στη σιταποθήκη της. Ζούσε μόνη και απομονωμένη, χωρίς οικογένεια και χωρίς κοινωνικές σχέσεις.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΑΣΦΥΞΙΑ ΛΟΓΩ ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΜΟΥ (ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ) λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΜΑΝΙΟΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΗ ΨΥΧΩΣΗ ΜΕ ΔΙΑΚΕΚΟΜΜΕΝΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνδέονται στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονται άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 15/02/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☒ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 15/02/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	☒ Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΗΣ (ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Συχνά, η κατάθλιψη είναι αιτία αυτοκτονίας. Ανάλογα με τη γνώμη του ιατρού, αυτή μπορεί είτε να αναφερθεί στο Μέρος I ως προηγούμενη αιτία της αυτοκτονίας είτε στο Μέρος II ως συντείνουσα αιτία. Στο πλαίσιο για τις επιπρόσθετες πληροφορίες αναφέρονται όλα τα στοιχεία που περιγράφουν τις συνθήκες της εξωτερικής αιτίας θανάτου. (βλ. περιστατικό 53)

4.5.3 Ανθρωποκτονίες

Περιστατικό 48 - Επίθεση

Άντρας ηλικίας 32 ετών εισήχθη στο νοσοκομείο στις 23 Αυγούστου 2003, με διάφορα τραύματα από μαχαίρι. Βρέθηκε από την αστυνομία σε ένα στενό δρόμο στις 4 π.μ. Κανένα όπλο δεν ανακαλύφθηκε. Πέθανε στις 6:30 μ.μ. την ίδια μέρα. Η νεκροτομή αποκάλυψε, ότι η ενδοθωρακική αιμορραγία που προκλήθηκε λόγω τραυματισμού του πνεύμονα από μαχαίρι, ήταν η θανατηφόρα τραυματική κατάσταση.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΕΝΔΟΘΩΡΑΚΙΚΗ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ λόγω	15 ΩΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΔΙΑΤΕΤΡΑΙΝΟΝ ΤΡΑΥΜΑ ΠΝΕΥΜΟΝΑ λόγω	15 ΩΡΕΣ
	γ) ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΝΗΣΣΟΝ ΟΡΓΑΝΟ ΟΤΑΝ ΕΠΕΣΕ ΘΥΜΑ ΕΠΙΘΕΣΗΣ λόγω	15 ΩΡΕΣ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΔΙΑΤΕΤΡΑΙΝΟΝΤΑ ΤΡΑΥΜΑΤΑ ΚΟΙΛΙΑΚΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ ΑΝΩ ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΑΚΡΩΝ	15 ΩΡΕΣ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 23/08/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☒ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 23/08/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή δικαστικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☒ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΜΑΧΑΙΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΤΕΜΝΟΝ ΚΑΙ ΝΗΣΣΟΝ ΟΡΓΑΝΟ ΣΕ ΣΤΕΝΟ ΔΡΟΜΟ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Το συγκεκριμένο διατετραίνον τραύμα πνεύμονα, που απευθείας προκάλεσε το θάνατο, αναφέρεται στο Μέρος I. Η ενδοθωρακική αιμορραγία ήταν το θανατηφόρο τραύμα.

Τα άλλα τραύματα από μαχαίρι αναφέρονται στο Μέρος II επειδή απλώς, συντέιναν στο θάνατο χωρίς να τον προκαλέσουν απευθείας.

4.5.4 Πτώσεις ηλικιωμένων

Περιστατικό 49 - Πτώσεις και γεροντική άνοια

Ηλικιωμένη γυναίκα που έπασχε από γεροντική άνοια, είχε αστάθεια στα πόδια. Ενώ περπατούσε, έπεσε και χτύπησε το κεφάλι της στο πάτωμα.

Αρχικά, φάνηκε να είναι καλά, αλλά μερικές ώρες αργότερα βρέθηκε νεκρή, καθισμένη στην καρέκλα της. Η νεκροτομή έδειξε υποδόρειο ινιικό αιμάτωμα και μεγάλο υποσκληρίδιο αιμάτωμα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΥΠΟΣΚΛΗΡΙΔΙΟ ΑΙΜΑΤΩΜΑ λόγω	3 ΩΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΑΜΒΛΥ ΤΡΑΥΜΑ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΙ λόγω	3 ΩΡΕΣ
	γ) ΕΠΕΣΕ ΛΟΓΩ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΕΝΩ ΠΕΡΠΑΤΟΥΣΕ λόγω	3 ΩΡΕΣ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέιναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΓΕΡΟΝΤΙΚΗ ΑΝΟΙΑ	ΧΡΟΝΙΑ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 15/08/2002	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 15/08/2002	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΕΠΕΣΕ ΛΟΓΩ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΕΝΩ ΠΕΡΠΑΤΟΥΣΕ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Η πτώση αναφέρεται στη τελευταία χρησιμοποιούμενη γραμμή τους Μέρους I. Αυτό υποδηλώνει ότι η τυχαία πτώση ήταν η υποκείμενη (αρχική) αιτία θανάτου και περιγράφεται σαφώς ως ατύχημα.

Στο περιστατικό αυτό η 'γεροντική άνοια' δηλώνεται στο Μέρος II ως συντείνουσα κατάσταση και όχι ως μέρος της ακολουθίας που οδήγησε απευθείας στο θάνατο.

Περιστατικό 50 - Πτώσεις λόγω γήρατος

Την 1η Ιουνίου του 2003, γυναίκα ηλικίας 80 ετών σκόνταψε και έπεσε, ενώ σκούπιζε με ηλεκτρική σκούπα στο σπίτι της. Υπέστη αυχενικό κάταγμα του αριστερού μηρού. Υποβλήθηκε σε εγχείρηση την επόμενη ημέρα για τοποθέτηση 'rip'. Τέσσερις εβδομάδες αργότερα η κατάσταση της επιδεινώθηκε, ανέπτυξε υποστατική πνευμονία και πέθανε δύο ημέρες αργότερα.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΤΕΛΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ λόγω	2 ΗΜΕΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες	β) ΑΥΧΕΝΙΚΟ ΚΑΤΑΓΜΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΜΗΡΟΥ (PINNED) λόγω	4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	γ) ΣΚΟΝΤΑΨΕ ΚΑΙ ΕΠΕΣΕ, ΕΝΩ ΣΚΟΥΠΙΖΕ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΣΚΟΥΠΑ λόγω	4 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
	δ) ΓΕΝΙΚΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ	ΧΡΟΝΙΑ
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 03/07/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 01/06/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	☒ Έγινε νεκροτομή; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):	ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργακτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)			☒ Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☐ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΣΚΟΝΤΑΨΕ ΚΑΙ ΕΠΕΣΕ, ΕΝΩ ΣΚΟΥΠΙΖΕ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΣΚΟΥΠΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ				☐ Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Ο ιατρός έκρινε ότι η πτώση προκλήθηκε από γενική αδυναμία λόγω γήρατος και ανέφερε το λόγο αυτό στο Μέρος I.

4.5.5 Δηλητηριάσεις

Περιστατικό 51 - Οξεία αλκοολική δηλητηρίαση

Στις 4η Ιουλίου 2003, άντρας ηλικίας 56 ετών βρέθηκε νεκρός σε δωμάτιο ξενοδοχείου. Η νεκροτομή έδειξε ευρήματα χρόνιας αλκοολικής κίρρωσης αλλά δεν αποκάλυψε οποιαδήποτε άλλη άμεση ανατομική αιτία θανάτου. Το επίπεδο οιοπνεύματος αίματος ήταν 0.450 g / 100 ml.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΟΞΕΙΑ ΑΛΚΟΟΛΙΚΗ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ - ΑΤΥΧΗΜΑ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΛΚΟΟΛΗΣ ΣΤΟ ΑΙΜΑ 0.450 G / 100 ML λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	γ) ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΛΚΟΟΛ λόγω	
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΑΛΚΟΟΛΙΚΗ ΚΙΡΡΩΣΗ	ΑΓΝΩΣΤΟ
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 03/06/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξχνιάστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 03/06/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☒ Άλλο (καθορίστε): ΔΩΜΑΤΙΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ			Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι	
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☒ Άλλο (καθορίστε): ΔΩΜΑΤΙΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ			Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΛΚΟΟΛ (ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΛΚΟΟΛΗΣ ΣΤΟ ΑΙΜΑ 0.450 G / 100 ML) - ΑΤΥΧΗΜΑ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Αν και η νεκροτομή αποκάλυψε την παρουσία αλκοολικής κίρρωσης, ενδεικτικής για χρόνια κατανάλωση οιοπνεύματος, το γεγονός που προκάλεσε το θάνατο ήταν η υπερβολική ποσότητα οιοπνεύματος που καταναλώθηκε και οδήγησε σε οξεία αλκοολική δηλητηρίαση.

Περιστατικό 52 - Τυχαία δηλητηρίαση από φάρμακα

Στις 12 Ιανουαρίου 2003, κοριτσάκι 2 ετών εισήχθη στο νοσοκομείο με δηλητηρίαση σαλικυλικών. Βρισκόταν σε θεραπευτική αγωγή για αμυγδαλίτιδα και λοίμωξη του ανώτερου αναπνευστικού. Της είχαν χορηγηθεί πάρα πολλές υπερβολικές δόσεις ασπιρίνης (ταμπλέτες για ενήλικες αντί για παιδικές). Πέθανε στις 13 Ιανουαρίου 2003.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΟΞΕΙΑ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΣΑΛΙΚΥΛΙΚΩΝ λόγω	23 ΩΡΕΣ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΑΛΙΚΥΛΙΚΩΝ (ΑΤΥΧΗΜΑ) λόγω	23 ΩΡΕΣ
	γ) ΣΕ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΓΙΑ ΟΞΕΙΑ ΑΜΥΓΔΑΛΙΤΙΔΑ λόγω	2 ΗΜΕΡΕΣ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονται άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 13/01/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 12/01/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	☒ Ναι ☐ Όχι Έγινε νεκροτομή;
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				☒ Ναι ☐ Όχι Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη;
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Άλλο (καθορίστε)				☒ Ναι ☐ Όχι Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες;
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΑΛΙΚΥΛΙΚΩΝ (ΑΤΥΧΗΜΑ)				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετάξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Στην περίπτωση αυτή, κρίθηκε ότι ο θάνατος οφειλόταν σε ατύχημα, επειδή δεν υπήρχε κανένα στοιχείο για εκούσια δηλητηρίαση.

Όταν ο θάνατος οφείλεται σε δηλητηρίαση, καθορίζετε την ουσία που την προκάλεσε.

Στο Μέρος I αναφέρετε το λόγο για τη χρήση της ουσίας που οδήγησε στο θάνατο (π.χ. 'θεραπεία για οξεία αμυγδαλίτιδα').

Περιστατικό 53 - Αυτοκτονία με εκούσια αυτό-δηλητηρίαση

Στις 5 Μαΐου 2003, άντρας ηλικίας 54 ετών βρέθηκε νεκρός, λόγω δηλητηρίασης από μονοξειδίο του άνθρακα, σε αυτοκίνητο που βρισκόταν σε κλειστό χώρο στάθμευσης. Υπήρχε πλαστικός σωλήνας που συνδέε το χώρο επιβατών του αυτοκινήτου, με το σωλήνα εξάτμισης του αυτοκινήτου. Ο αποβιώσας είχε κατάθλιψη για κάποιο χρονικό διάστημα λόγω του ότι υπέφερε από καρκίνο. Οι επιστολές που βρέθηκαν στο αυτοκίνητο κατέδειξαν την πρόθεση του να θέσει τέρμα στη ζωή του.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΗ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΕΙΣΠΝΟΗ ΑΕΡΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΑΤΜΙΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	γ) ΜΕΣΩ ΣΩΛΗΝΑ ΣΕ ΚΛΕΙΣΤΟ ΧΩΡΟ ΓΚΑΡΑΖ ΜΕ ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.	ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΣΤΟΜΑΧΟΥ	
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΗ	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☒ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ΑΓΝΩΣΤΗ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☒ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☐ Άλλο (καθορίστε)				Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΕΙΣΠΝΕΥΣΕ ΑΕΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΑΤΜΙΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΣΩΛΗΝΑ ΣΕ ΚΛΕΙΣΤΟ ΧΩΡΟ ΓΚΑΡΑΖ ΜΕ ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μετά 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Είναι καλύτερο να διευκρινίζεται η ακριβής χημική ουσία που προκάλεσε το θάνατο παρά να χρησιμοποιείται μια γενική περιγραφή όπως 'αέρια εξάτμισης αυτοκινήτου'.

Σημειώστε ότι ο καρκίνος στομάχου, παρά το ότι αποτελεί μια σοβαρή νόσο, δεν αναφέρεται στο Μέρος I. Δηλαδή, δεν θεωρείται ότι ήταν μέρος της ακολουθίας που οδήγησε απευθείας στο θάνατο αλλά ως μια νόσος που συνέτεινε στο θάνατο. Για το λόγο αυτό δηλώνεται στο Μέρος II.

4.5.6 Τροποποιήσεις μετά από περαιτέρω αποτελέσματα αναλύσεων - εξωτερικές αιτίες

Περιστατικό 54 - Τροποποίηση του τρόπου θανάτου και της εξωτερικής αιτίας

Στις 4 Σεπτεμβρίου 2003 στις 4 π.μ., αλκοολικός άντρας ηλικίας 50 ετών βρέθηκε από την αστυνομία, σε κατάσταση κώματος, σε εγκαταλελειμμένο σπίτι. Εισήχθη στο νοσοκομείο όπου πέθανε στις 10 π.μ. της ίδιας ημέρας. Η κλινική εξέταση κατά την εισαγωγή αποκάλυψε μεγάλο υποσκληρίδιο αιμάτωμα το οποίο προκάλεσε ενδοεγκεφαλική αιμορραγία. Υπήρξε μεγάλη αιμορραγία (subgaleal) στην περιοχή του υποσκληρίδιου αιματώματος.

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΥΠΟΣΚΛΗΡΙΔΙΟ ΑΙΜΑΤΩΜΑ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΑΜΒΛΥ ΤΡΑΥΜΑ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΓΙΑ ΑΝΩΣΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	γ) λόγω	
	δ) λόγω	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συνέτειναν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 04/09/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☐ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☒ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☐ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☒ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☐ Άλλο (καθορίστε):				Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☐ Ναι ☒ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος	☐ Αθλητικός χώρος ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών	☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος ☒ Άλλο (καθορίστε)	Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☒ Ναι ☐ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε)		ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΜΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ		
ΑΓΝΩΣΤΕΣ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

Το πιο πάνω πιστοποιητικό θανάτου, για ευνόητους λόγους, εκδόθηκε προτού ολοκληρωθούν οι έρευνες της αστυνομίας. Μετά το πέρας των ερευνών, ο ιατροδικαστής, που είχε συμπληρώσει και υπογράψει το πιστοποιητικό, έκρινε ότι ο αποβιώσας πιθανόν να έπεσε από τη σκάλα κοντά στην οποία βρέθηκε το πτώμα του. Υπό το φως των νέων στοιχείων, το πιστοποιητικό πρέπει να τροποποιηθεί στο κατάλληλο σημείο και η υποκείμενη αιτία θανάτου να δηλωθεί ως 'ατύχημα'.

Τροποποίηση του πιστοποιητικού μετά από τα αποτελέσματα έρευνας

Αιτίες θανάτου		Κατά προσέγγιση διάστημα μεταξύ έναρξης και θανάτου
Μέρος I		
Τελική νόσος ή κατάσταση που οδήγησε απευθείας στο θάνατο*	α) ΥΠΟΣΚΛΗΡΙΔΙΟ ΑΙΜΑΤΩΜΑ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
Προηγούμενες αιτίες Νοσηρές καταστάσεις, εάν υπήρξαν, που οδήγησαν στην πιο πάνω αιτία. Η υποκείμενη αιτία να δηλώνεται στην τελευταία συμπληρωμένη γραμμή.	β) ΑΜΒΛΥ ΤΡΑΥΜΑ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΙ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	γ) ΠΙΘΑΝΗ ΠΤΩΣΗ ΑΠΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΣΚΑΛΑ ΛΟΓΩ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ λόγω	ΑΓΝΩΣΤΟ
	δ)	
Μέρος II		
Άλλες σημαντικές καταστάσεις που συντέλειαν στον θάνατο, αλλά δεν σχετίζονταν άμεσα με τη νόσο ή την κατάσταση που τον προκάλεσε.		
* Αυτό δεν σημαίνει τον μηχανισμό θανάτου, π.χ. καρδιακή ανεπάρκεια, αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιακή ανακοπή. Σημαίνει τη νόσο, τραύμα ή επιπλοκή που προκάλεσε το θάνατο.		

ΗΜ. ΘΑΝΑΤΟΥ 04/09/2003	ΤΡΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Φυσικός ☒ Ατύχημα ☐ Αυτοκτονία ☐ Ανθρωποκτονία ☐ Ανεξήγηστος	ΗΜ. ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ 04/09/2003	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ☐ Ναι ☒ Όχι	Έγινε νεκροτομή; ☒ Ναι ☐ Όχι
ΤΟΠΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Νοσοκομείο ☐ Ίδρυμα ☒ Άλλο (καθορίστε): ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΙΜΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ			Λήφθηκαν τα ευρήματα της νεκροτομής υπόψη; ☒ Ναι ☐ Όχι	
ΤΟΠΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ☐ Κατοικία ☐ Άθλητικός χώρος ☐ Ίδρυμα διαμονής ☐ Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος ☐ Σχολή, άλλο ίδρυμα και/ή διοικητικός χώρος ☐ Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών ☐ Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών ☐ Γεωργικηνοτροφικός χώρος ☒ Άλλο (καθορίστε): ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΙΜΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ			Αναμένονται επιπρόσθετες πληροφορίες; ☐ Ναι ☒ Όχι	
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΥ (καθορίστε) ΠΙΘΑΝΗ ΠΤΩΣΗ ΑΠΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΣΚΑΛΑ ΛΟΓΩ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ				
ΓΙΑ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΤΕ ΑΝ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΥΝΕΒΗ: ☐ Κατά τη διάρκεια κύησης ☐ Εντός 42 ημερών από το τέλος κύησης ☐ Μεταξύ 42 ημερών και ενός έτους από το τέλος κύησης				

5 Κατάλογος ασαφών αιτιών και εισηγήσεις για περισσότερη ακρίβεια

5.1 Εισαγωγή

Μερικές ασθένειες ή καταστάσεις αναφέρονται σε περισσότερα από ένα κεφάλαια λόγω της πολυπαραγοντικής τους αιτιολογίας και λόγω του ότι διαφορετικοί ιατροί μπορεί να πιστεύουν ότι ορισμένες ασθένειες ανήκουν σε διαφορετικά συστήματα.

Αυτός ο κατάλογος και οι εισηγήσεις θα μπορούσαν να βοηθήσουν τον ιατρό για τη σωστή συμπλήρωση του πιστοποιητικού θανάτου.

I ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να δηλώνονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης της δήλωσης των λοιμώξεων:

- Οξεία, υποξεία, ή χρόνια, π.χ. οξεία αμοιβαδική δυσεντερία
- Όνομα της ασθένειας ή/και του οργανισμού, όπου είναι γνωστό π.χ. σταφυλοκοκκική εντεροκολίτιδα
- Η περιοχή, εάν η λοίμωξη μπορεί να εντοπιστεί
- Τρόπος μετάδοσης, όπου ισχύει
- Πρωτοπαθής ή δευτεροπαθής, συγγενής ή επίκτητη, πρῶιμη ή ὄπιμη, κλινική εικόνα π.χ. συγγενής συφιλιδική εγκεφαλίτιδα

(Βλ. περιστατικά 8-10, 1, 3, 21, 42)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Νόσος κυτταρο-μεγαλοϊού	την αιτία	Νόσος μεγαλοκυτταροϊού λόγω AIDS Νόσος μεγαλοκυτταροϊού λόγω άλλης ασθένειας
Εγκεφαλίτιδα	τον τύπο την αιτία (αν είναι γνωστό, καθορίστε το όνομα του μικροοργανισμού)	οξεία ιογενής εγκεφαλίτιδα εγκεφαλίτιδα λόγω ὄπιμων συνεπειών ίωσης εγκεφαλίτιδα λόγω εμβολιασμού ιδιοπαθής εγκεφαλίτιδα μηνιγγοκοκκική εγκεφαλίτιδα πυογενής εγκεφαλίτιδα εγκεφαλίτιδα λόγω φυματίωσης
Ενδοκαρδίτιδα	τον τύπο: την εντόπιση την αιτία	οξεία ενδοκαρδίτιδα χρόνια ενδοκαρδίτιδα οξεία ενδοκαρδίτιδα μιτροειδούς βαλβίδας χρόνια ενδοκαρδίτιδα αορτικής βαλβίδας χρόνια ρευματική ενδοκαρδίτιδα οξεία βακτηριδιακή ενδοκαρδίτιδα
Δυσεντερία	τον τύπο την αιτία	οξεία δυσεντερία χρόνια δυσεντερία οξεία αμοιβαδική δυσεντερία χρόνια βακτηριδιακή δυσεντερία άλλη χρόνια πρωτοζωική δυσεντερία
Ηπατίτιδα	τον τύπο οξεία ή χρόνια νεογνική κύησης τοκετού ή λοχείας ιογενής (και αν τέτοια, κατά πόσο ήταν τύπου A, B, C, D, E)	οξεία ηπατίτιδα A χρόνια ηπατίτιδα B νεογνική ηπατίτιδα οξεία ηπατίτιδα κύησης χρόνια ιογενής ηπατίτιδα B και D

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Λοίμωξη (HIV)	την επιπλοκή η επιπλοκές και την παρουσία οξέος συνδρόμου αν οφειλόταν σε επιπλοκές ιατρικών πράξεων	λοίμωξη HIV με πνευμονία πνευμονοκύστης λοίμωξη HIV με εγκεφαλίτιδα λοίμωξη HIV με σάρκωμα Karosi λοίμωξη HIV μετά από μετάγγιση μολυσμένου αίματος
Γρίππη	με πνευμονία άλλη εκδήλωση (καθορίστε)	Γρίππη με στρεπτοκοκκική πνευμονία
Μηνιγγίτιδα	την αιτία τον υπεύθυνο μικροοργανισμό	σταφυλοκοκκική μηνιγγίτιδα λόγω κατάγματος βάσης κρανίου μηνιγγοκοκκική μηνιγγίτιδα φυματική μηνιγγίτιδα μηνιγγίτιδα haemophilus influenzae ιογενής μηνιγγίτιδα - ECHO ιός
Σηψαιμία (βακτηριδαιμία, πυαιμία κ.α.)	την προηγηθείσα νόσο (προηγηθείσα κατάσταση που οδήγησε στη σηψαιμία) τον μικροοργανισμό	σταφυλοκοκκική σηψαιμία λόγω πνευμονίας σηψαιμία λόγω πολλαπλών τραυμάτων
Σύφιλη	την εντόπιση της βλάβης τον τύπο κατά πόσο ήταν συγγενής πρώιμη ή όψιμη, πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής	συγγενής σύφιλη όψιμη νευρογενής σύφιλη τριτογενής σύφιλη
Τέτανος (Βλ. Περιστατικό 42)	αν μετά από τραύμα μικρό τραύμα (καθορίστε) μεγάλο τραύμα (καθορίστε) επιλόχειος, μαιευτικός	τέτανος μετά από μικρό τραύμα στο πόδι ενώ εργαζόταν σε φάρμα
Τοξιναιμία	προηγηθείσα αιτία κύησης (καθορίστε) λευκωματινουρία εκλαμψία υπερέμεση ηπατίτιδα υπέρτασης προ-εκλαμψία	τοξιναιμία λόγω εκλαμψίας τοξιναιμία κύησης
Τοξοπλάσμωση	αν οφειλόταν σε AIDS ή άλλη ασθένεια HIV	
Φυματίωση	την αρχική εντόπιση σχετική πνευμονοκονίωση αν υπάρχει τον τρόπο μετάδοσης	πνευμονική φυματίωση λόγω συγκατοίκησης με άλλους σε ανθυγιεινές συνθήκες πνευμονική φυματίωση με πνευμοκονίαση φυματίωση αριστερού νεφρού
Ουρολοίμωξη	πρωτογενής ή δευτερογενής τον οργανισμό την εντόπιση, π.χ. ουρητήρας ή νεφρός την προηγηθείσα νόσο. διαβήτη	ουρολοίμωξη, E. coli λόγω διαβήτη τύπου 1 κυστική ουρολοίμωξη Proteus λόγω μόνιμου καθετήρα, λόγω παραπληγίας πρωτοπαθής ουρολοίμωξη S. faecalis

II ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης στο νεόπλασμα:

- Ο μορφολογικός τύπος, εάν είναι γνωστός π.χ. αστροκύττωμα κροταφικού λοβού εγκεφάλου,
- Κακοήθης, καλοήθης κ.λπ., εάν μη μορφολογικά συγκεκριμένος τη π.χ. καλοήθης όγκος προστάτη, μελάνωμα
- Όσο το δυνατόν ακριβέστερη περιγραφή του εντοπισμού της πρωτοπαθούς εστίας, και σαφής προσδιορισμός των δευτεροπαθών εστιών.
- Εάν η πρωτοπαθής εστία ή η ακριβής εντόπιση σε ένα όργανο είναι άγνωστη, δηλώστε το αναλόγως.
- Για να αποφεύγεται η ασάφεια στην ερμηνεία, όταν χρησιμοποιείται ο όρος «μεταστατικός καρκίνος», πρέπει να προσδιορίζονται η πρωτοπαθής και οι δευτεροπαθείς εστίες ως ακολούθως: «μεταστατικός καρκίνος στο (δευτεροπαθής) ή μεταστατικός από (πρωτοπαθής). π.χ. «μεταστάσεις από πρωτοπαθή καρκίνο του μαστού στον πνεύμονα», «μεταστάσεις στο συκώτι και στον εγκέφαλο από πρωτοπαθή καρκίνο του πνεύμονα», «μετάσταση στο συκώτι από πρωτοπαθή καρκίνο του ορθού».

Δείτε επίσης την παράγραφο 2.6.3 και το πλαίσιο 6. (βλ. περιστατικά 11-15 και 31)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Καρκίνος	την εντόπιση του πρωτοπαθούς καρκίνου, αν είναι γνωστή την εντόπιση του δευτεροπαθούς καρκίνου τον μορφολογικό τύπο, αν είναι γνωστός	Καρκίνος τραχήλου μήτρας Καρκίνος αριστερού μαστού, άνω έξω τεταρτημόριο Μεταστάσεις στο συκώτι Αδενοκαρκίνωμα αριστερού άνω λοβού πνεύμονα
Σάρκωμα Kaposi	κατά πόσο προκλήθηκε από AIDS ή ότι δεν οφειλόταν σε λοίμωξη HIV:	σάρκωμα Kaposi δέρματος λόγω AIDS ενδημικό σάρκωμα Kaposi δέρματος
Λευχαιμία	αν ήταν οξεία, υποξεία ή χρόνια τον τύπο	οξεία λεμφοβλαστική λευχαιμία οξεία μυελοβλαστική λευχαιμία χρόνια μυελοκυτταρική λευχαιμία οξεία μονοκυτταρική λευχαιμία
Λέμφωμα	τον τύπο:	νόσος Hodgkin λέμφωμα μη-Hodgkin λέμφωμα μικτού κυτταρικού τύπου
Μεταστάσεις	κατά πόσο ήταν μεταστάσεις ΣΤΟ όργανο (δευτεροπαθής) και/ή μεταστάσεις ΑΠΟ το όργανο (πρωτοπαθής):	μεταστάσεις ΑΠΟ πρωτοπαθές μαστού ΣΤΟΝ πνεύμονα μεταστάσεις ΣΤΟΝ εγκέφαλο ΑΠΟ πρωτοπαθές πνεύμονα μεταστάσεις ΣΤΟΝ εγκέφαλο ΑΠΟ άγνωστο πρωτοπαθή καρκίνο διάχυτες μεταστάσεις ΑΠΟ πρωτοπαθές πνεύμονα
Νεόπλασμα	τη μορφολογία, την εντόπιση, τη συμπεριφορά και τον τύπο	καλοήθης αιμαγγείωμα ήπατος πρωτοπαθές κακοήθης αδενοκαρκίνωμα ανιόντος παχέος εντέρου δευτεροπαθές αδενοκαρκίνωμα ήπατος
Νόσος Paget	την εντόπιση και κατά πόσο ήταν κακοήθης ή καλοήθης	κακοήθης νόσος Paget μαστού καλοήθης νόσος Paget δέρματος
Δευτεροπαθές	την πρωτοπαθή εντόπιση ή αν δεν είναι γνωστή δηλώστε ξεκάθαρα ότι	η πρωτοπαθής εστία ήταν άγνωστη

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Όγκος / Μάζα	τη μορφολογία, την εντόπιση, τη συμπεριφορά και τον τύπο:	καλοήθης όγκος μαστού κακοήθης όγκος ορθού μάζα εγκεφάλου άγνωστης συμπεριφοράς

Εντόπιση πρωτοπαθούς νεοπλασματος (π.χ. πρωτοπαθές καρκίνωμα έσω επιφάνειας κάτω χείλους)

<u>Χείλος</u>	<u>Στοματική κοιλότητα</u>	<u>Φάρυγγας</u>	<u>Στόμα</u>	<u>Δέρμα</u>
κάτω	παρειά (βλεννογόνος)	ρινοφάρυγγας	γλώσσα	αιδοίο
άνω	προθάλαμος	υποφάρυγγας	σιελογόνος αδένας	κόλπος
συνένωση άνω και κάτω	οπισθογόμφιος	στοματοφάρυγγας	ουρανίσκος	πέος
δέρμα χείλους	με επικάλυψη	αμυγδαλή	ούλα	όσχεο
με επικάλυψη	άγνωστο	ργίform κόλπος	με επικάλυψη	μελάνωμα (κατά εντόπιση)
άγνωστο		άγνωστο	άγνωστο	άλλος καθορισμένος τύπος (κατά εντόπιση)
				άγνωστο

<u>Ήπαρ</u>	<u>Έντερο</u>	<u>Μήτρα</u>	<u>Ενδοκρινής αδένας</u>	<u>Επινεφρίδιο</u>
σάρκωμα	παχύ έντερο (κόλον)	τράχηλος μήτρας	παραθυροειδής	μυελός
αγγειοσάρκωμα	λεπτό	σώμα μήτρας	υπόφυση	φλοιός
ηπατοβλάστωμα	κόλον με ορθό	μητρικός σύνδεσμος	κρανιοφαρυγγικός	άγνωστο
ηπατοκυτταρικό	άγνωστο	με επικάλυψη	επίφυση	
ενδοηπατικός πύρος		άγνωστο	πολυαδενικός	
άγνωστο			αορτικό σώμα	
			άγνωστο	

<u>Αναπνευστικού</u>	<u>ΚΝΣ</u>	<u>Γεννητικά Θήλεος</u>	<u>Ουροποιογεννητικού</u>
ρινική κοιλότητα	μηνίγγων	ωθήκη	νεφρός
μέσο αυτί	εγκεφάλου	εξαρτήματα	ουρητήρας
επικουρικοί κόλποι	καθορισμένος λοβός	πλακούντας	κύστη
μεσοδιάστημα	καθορισμένη κοιλία	μητρικός σύνδεσμος	ουρήθρα
τραχεία	στέλεχος εγκεφάλου	πλατύς σύνδεσμος	παραουρηθρικός αδένας
θύμος	κρανιακό νεύρο	στρογγυλός σύνδεσμος	με επικάλυψη
βρόγχος	νωτιαίος μυελός	παραμήτριο	άγνωστο
λάρυγγας	ίππειος ουρά	σάλπιγγα	
με επικάλυψη	με επικάλυψη	με επικάλυψη	
άγνωστο	άγνωστο	άγνωστο	

III ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια στις αιματολογικές διαταραχές:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας π.χ. κακοήθης αναιμία
- Αν ήταν κληρονομική, στις σχετικές περιπτώσεις π.χ. κληρονομικό σφαιροκυττάρωση
- Αν ο ασθενής ελάμβανε φαρμακευτική αγωγή καθορίστε το όνομα του φαρμάκου, και τον λόγο για τον οποίο το έπαιρνε π.χ. ανεπάρκεια αιμοπεταλίων λόγω αναλγητικών χαπιών λόγω σοβαρού πόνου στην πλάτη.

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
---------------	-----------	--------------

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Ουδετεροπενία	την αιτία της ουδετεροπενίας αν οφειλόταν σε χορήγηση φαρμάκου, την κατάσταση για την οποία δόθηκε το φάρμακο	ουδετεροπενία λόγω θεραπευτικής αγωγής με χλωραμφενικόλη
Αναιμία	αν ήταν πρωτοπαθής, τον τύπο και τη φύση τυχόν έλλειψης στοιχείων αν ήταν δευτεροπαθής, την προηγούμενη αιτία	αναιμία λόγω έλλειψης σιδήρου λόγω χρόνιας απώλειας αίματος από έλκος στομάχου αναιμία λόγω χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας λόγω διαβήτη τύπου 2
Πήξη	τον παράγοντα που ενεπλάκει στις διαταραχές της πήξης	συγγενής έλλειψη παράγοντα IX
Αιμοσφαιρινοπάθεια	τη φύση της αιμοσφαιρινοπάθειας	ομόζυγος θαλασσαιμία β

IV ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΕΣ, ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης στις ενδοκρινικές, διατροφικές και μεταβολικές διαταραχές:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας ή της λειτουργικής διαταραχής π.χ. «φλοιοεπινεφριδική ανεπάρκεια» «σύνδρομο συγγενούς υποθυρεοειδισμού»
- Ο τύπος της ανεπάρκειας, π.χ. «αμιγής υπερτριγλυκεριδαιμία»
- Η βαρύτητα της νόσου, όπου αρμόζει.

(βλ. περιστατικά 5 και 7

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Διαβήτης	τη φύση των επιπλοκών τις εκδηλώσεις και τις συγκεκριμένες εντοπίσεις	διαβήτης τύπου 1 με νεφρική νόσο διαβήτης τύπου 2 με περιφερική αγγειοπάθεια διαβήτης τύπου 1 με πολλαπλές επιπλοκές
Σακχαρώδης διαβήτης	τον τύπο και κατά πόσο συνοδεύεται από επιπλοκή ή επιπλοκές	σακχαρώδης διαβήτης τύπου 1 σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2 διαβήτης τύπου 2 με περιφερική αγγειακή νόσο διαβήτης τύπου 1 με νεφρική ανεπάρκεια διαβήτης τύπου 2 με οφθαλμολογικές επιπλοκές διαβήτης τύπου 1 με πολλαπλές επιπλοκές
Βρογχοκίλη	τον τύπο	απλή βρογχοκίλη τοξική βρογχοκίλη διάχυτη βρογχοκίλη βρογχοκίλη με μονήρη όζο πολυοζώδης βρογχοκίλη
Κακή διατροφή	τον τύπο αν ήταν συγγενής αν οφειλόταν σε στέρηση ή νόσο (καθορίστε) αν οφειλόταν σε έλλειψη πρωτεϊνών (καθορίστε τον τύπο και τον βαθμό βαρύτητας)	κακή διατροφή λόγω στέρησης
Θυρεοειδής	τη διαταραχή (καθορίστε κατά πόσο αυτή ήταν τοξική)	θυρεοτοξίκωση λόγω νόσου Grave υποθυρεοειδισμός λόγω λήψης θεραπευτικού ιωδίου

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Ουραιμία	την αιτία κατά πόσο σχετιζόταν με τοκετό ή κύηση	ουραιμία λόγω χρόνιας διαβητικής νεφροπάθειας

V ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια της δήλωσης στις διανοητικές και ψυχικές διαταραχές:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας π.χ. «παρανοϊκή σχιζοφρένια»
- Εξάρτηση από τα ναρκωτικά: διευκρινίστε την σχετική ουσία π.χ. «αλκοολισμός».

(βλ. περιστατικά 25 και 47)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Άνοια	την αιτία τον χρόνο έναρξης	γεροντική άνοια από 75 ετών αλκοολική άνοια από 70 ετών αρτηριοσκληρωτική άνοια από 78 ετών άνοια λόγω νόσου Alzheimer από 65 ετών άνοια λόγω πολλαπλών εμφράκτων άνοια με νόσο Huntington
Πνευματική καθυστέρηση	την προηγηθείσα παθολογική κατάσταση	πνευματική καθυστέρηση λόγω συνδρόμου Down
Ψυχικές διαταραχές ή αποξένωση	τη διαταραχή συμπεριφοράς την άμεση αιτία θανάτου και την νόσο που ευθυνόταν.	ψυχικές διαταραχές λόγω χρήσης ηρωΐνης ψυχικές διαταραχές λόγω εγκεφαλίτιδας ψυχικές διαταραχές λόγω αρτηριοσκλήρωσης ψυχικές διαταραχές λόγω νευροσύφιλης

VI ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης στις διαταραχές του νευρικού συστήματος:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας π.χ. σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια (ασθένεια Creutzfeldt-Jakob).
- Ο οργανισμός, στις σχετικές περιπτώσεις π.χ. μηνιγγοεγκεφαλίτιδα από Hemophilus influenzae.
- Κατά πόσο είναι κληρονομική, στις σχετικές περιπτώσεις π.χ. κληρονομική περιφερική νευροπάθεια.

(βλ. περιστατικό 27)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Χορεία	τον τύπο.	ρευματική χορεία χορεία με καρδιακές εκδηλώσεις χορεία χωρίς καρδιακές εκδηλώσεις χορεία Huntington χορεία κύησης
Εγκεφαλίτιδα	τον τύπο την αιτία	οξεία ιογενής εγκεφαλίτιδα εγκεφαλίτιδα λόγω όψιμων συνεπειών ιογενούς λοίμωξης εγκεφαλίτιδα λόγω εμβολιασμού ιδιοπαθής εγκεφαλίτιδα μηνιγγοκοκκική εγκεφαλίτιδα πυογενής εγκεφαλίτιδα

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
		εγκεφαλίτιδα λόγω φυματίωσης
Ημιπληγία	την αιτία και τη διάρκεια.	ημιπληγία λόγω τραύματος του νωτιαίου μυελού μετά από ατύχημα με αυτοκίνητο - προ 20 ετών
Υδροκέφαλος	κατά πόσο ήταν συγγενής ή επίκτητος και αν ήταν επίκτητος δηλώστε την προηγούμενη αιτία	συγγενής υδροκέφαλος υδροκέφαλος λόγω παλαιά φυματικής μηνιγγίτιδας
Νευρίτιδα	την εντόπιση την αιτία.	αλκοολική νευρίτιδα νευρίτιδα λόγω δηλητηρίασης μολύβδου νευρίτιδα λόγω ρευματοειδούς αρθρίτιδας
Παράλυση, πάρεση	την αιτία την ακριβή μορφή	παράλυση λόγω τραυματισμού κατά τον τοκετό συφιλιδική πάρεση βρεφική παράλυση τρομώδης πάρεση
Νόσος Parkinson	κατά πόσο πρόκειται για πρωτοπαθή ή δευτεροπαθή νόσο και την αιτία	ιδιοπαθής νόσος Parkinson νόσος Parkinson μετά από εγκεφαλίτιδα κακόηθες νευροληπτικό σύνδρομο

IX ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟΥ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης στις ασθένειες του κυκλοφορικού:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας π.χ. «ρευματική ανεπάρκεια μιτροειδούς», «ενδοκαρδίτιδα coxsackie»
- Η περιοχή, εάν εντοπίζεται π.χ. «υπερτασική καρδιοπάθεια και νεφροπάθεια»
- Οξεία ή χρόνια, στις σχετικές περιπτώσεις π.χ. «οξεία ρευματική περικαρδίτιδα»
- Οποιοσδήποτε επιπλοκές.

(βλ. περιστατικά 16 - 21, 2, 6, 26-28 και 44)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Ανεύρυσμα	την εντόπιση, την αιτία και κατά πόσο υπήρξε ρήξη ή διαχωρισμός.	ανεύρυσμα μέσης εγκεφαλικής αρτηρίας με ρήξη ανεύρυσμα ανιούσας αορτής χωρίς ρήξη αρτηριοσκληρωτικό ανεύρυσμα κοιλιακής αορτής με ρήξη διαχωριστικό ανεύρυσμα ανιούσας αορτής
Αρτηριοσκλήρωση, Αθήρωμα ή Αθηροσκλήρωση	αν σχετίζεται με υπέρταση, καθορίστε τον τύπο της υπέρτασης.	αρτηριοσκλήρωση με καλοήθη υπέρταση αρτηριοσκλήρωση με κακοήθη υπέρταση τις αρτηρίες που επηρεάζονται, π.χ. αρτηριοσκλήρωση στεφανιαίων αρτηριών αρτηριοσκλήρωση εγκεφαλικών αρτηριών
Αρτηρίτιδα	την αιτία και τις αρτηρίες που επηρεάζονται, π.χ.	αρτηριοσκληρωτική αρτηρίτιδα στεφανιαίων συφιλιδική αρτηρίτιδα εγκεφαλικών αρτηριών
Αρθρίτιδα	τον τύπο, την αιτία και την εντόπιση.	ρευματοειδής αρθρίτιδα νεανική ρευματοειδής αρθρίτιδα τραυματική οστεοαρθρίτιδα γόνατος

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Καρδιακή ανακοπή ανεπάρκεια διάταση υπερτροφία κάμψη	την προηγηθείσα νόσο που προκάλεσε την κατάσταση αυτή	καρδιακή ανακοπή λόγω οξέος εμφράγματος μυοκαρδίου καρδιακή ανεπάρκεια λόγω υπέρτασης καρδιακή υπερτροφία λόγω υπερτροφικής καρδιομυοπάθειας καρδιακή κάμψη λόγω διατακτικής καρδιομυοπάθειας
Καρδιαγγειακή νόσος	τη συγκεκριμένη νόσο ή κατάσταση.	υπερτασική καρδιαγγειακή νόσος αθηροσκληρωτική καρδιαγγειακή νόσος
Καρδίτιδα	την εντόπιση και τον τύπο.	οξεία ιογενής μυοκαρδίτιδα οξεία ρευματική ενδοκαρδίτιδα μηνιγγοκοκκική μυοκαρδίτιδα οξεία ουραιμική περικαρδίτιδα
Εγκεφαλική εκφύλιση	την προηγηθείσα αιτία	εγκεφαλική εκφύλιση λόγω αρτηριοσκλήρωσης
Εγκεφαλικό υγρό	την προηγηθείσα αιτία	υδροκέφαλος λόγω παλαιάς μηνιγγίτιδας
Εγκεφαλική σκλήρυνση	κατά πόσο οφειλόταν σε αρτηριοσκλήρωση ή επρόκειτο για πολλαπλή σκλήρυνση	εγκεφαλική αρτηριοσκλήρωση πολλαπλή σκλήρυνση
Αγγειοεγκεφαλικό επεισόδιο(ΑΕΕ)	την αιτία και κατά πόσο ήταν θρομβωτικό ή εμβολικό.	εμβολικό αγγειοεγκεφαλικό έμφρακτο αγγειοεγκεφαλική αιμορραγία θρομβωτικό αγγειοεγκεφαλικό έμφρακτο
Αγγειοεγκεφαλική νόσος	τη φύση της νόσου	αγγειοεγκεφαλικό έμφρακτο λόγω αρτηριοσκλήρωσης αγγειοεγκεφαλική αιμορραγία θρομβωτική αρτηριοσκληρωτική απόφραξη αριστερής καρωτίδας
Εν τω βάθει θρόμβωση	αν προηγήθηκε εγχείρηση, την κατάσταση για την οποία έγινε η εγχείρηση αν οφειλόταν σε ακινησία, την κατάσταση που προκάλεσε την ακινησία	εν τω βάθει θρόμβωση (μετεγχειρητική, νεφρεκτομή λόγω καρκίνου νεφρού)
Εμβολή	την εντόπιση αν προηγήθηκε εγχείρηση, την κατάσταση για την οποία έγινε η εγχείρηση αν οφειλόταν σε ακινησία, την κατάσταση που προκάλεσε την ακινησία	πνευμονική εμβολή αριστερού άνω λοβού λόγω μετεγχειρητικής πνευλικής θρόμβωσης εμβολή μετά από εν τω βάθει θρόμβωση λόγω ακινησίας λόγω καρκινωμάτωσης
Ενδοκαρδίτιδα	την αιτία κατά πόσο ήταν οξεία ή χρόνια την εντόπιση	ρευματική ενδοκαρδίτιδα μιτροειδούς βαλβίδας βακτηριδιακή ενδοκαρδίτιδα αορτικής βαλβίδας ρευματική ενδοκαρδίτιδα τριγλώχινος βαλβίδας βακτηριδιακή ενδοκαρδίτιδα πνευμονικής βαλβίδας
Αιμορραγία	την εντόπιση την αιτία αν οφειλόταν σε τραύματα, τις περιστάσεις οι οποίες προκάλεσαν τα τραύματα	ενδοκοιλιακή αιμορραγία λόγω ρήξης σπληνός γαστρική αιμορραγία λόγω λήψης ασπιρίνης υπαραχνοειδής αιμορραγία λόγω ρήξης συγγενούς ανευρύσματος

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Υπέρταση	κατά πόσο συνοδευόταν από: καρδιακή νόσο αγγειοεγκεφαλική νόσο νεφρική νόσο κύηση αν ήταν δευτεροπαθής, καθορίστε την προηγηθείσα αιτία	Καρδιακή υπέρτασική νόσος Υπέρταση με καρδιακή νόσο Υπέρταση με νεφρική ανεπάρκεια Δευτεροπαθής υπέρταση λόγω υπεραλδοστερονισμού Υπέρταση κύησης
Εγκεφαλικό έμφρακτο	κατά πόσο οφειλόταν σε: απόφραξη στένωση εμβολή ή θρόμβωση	Θρομβωτικό εγκεφαλικό έμφρακτο Εγκεφαλικό έμφρακτο λόγω εμβολής
Έμφραγμα μυοκαρδίου	την ακριβή εντόπιση κατά πόσο ήταν οξύ, επουλωμένο ή παλαιό	Οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου κατώτερου τοιχώματος (διατοιχωματικό) Παλαιό έμφραγμα μυοκαρδίου πρόσθιου τοιχώματος (υπενδοκάρδιο)
Μυοκαρδίτιδα	την αιτία και κατά πόσο ήταν οξεία ή χρόνια, π.χ.	οξεία ρευματική μυοκαρδίτιδα χρόνια μυοκαρδίτιδα λόγω αθηροσκλήρωσης
Περιφερική αγγειακή νόσος	την αιτία και την εντόπιση π.χ.	περιφερική αγγειακή νόσος λόγω αθηροσκλήρωσης
Ρευματικός πυρετός	κατά πόσο συνοδευόταν από καρδιακή ή άλλη νόσο και τη φύση της νόσου	οξύς ρευματικός πυρετός με αρθρίτιδα οξύς ρευματικός πυρετός με περικαρδίτιδα οξεία ρευματική ενδοκαρδίτιδα υποξεία ρευματική μυοκαρδίτιδα ρευματική χορεία
Σκλήρυνση	αν επρόκειτο για αρτηριακή, κατά πόσο ήταν στεφανιαία, εγκεφαλική ή περιφερική αν επρόκειτο για κατά πλάκας σκλήρυνση κατά πόσο ήταν στο νωτιαίο μυελό (πλευρική ή οπίσθια) κατά πόσο επρόκειτο για νεφρική σκλήρυνση	Σκλήρυνση κατά πλάκας Νεφρική ανεπάρκεια λόγω σπειραματονεφρικής σκλήρυνσης Οπίσθια σκλήρυνση νωτιαίου μυελού
Θρόμβωση	αν επρόκειτο για αρτηριακή θρόμβωση, την επηρεαζόμενη αρτηρία αν επρόκειτο για θρόμβωση ενδοκρανιακού κόλπου, κατά πόσο ήταν πτυογενής, μη-πτυογενής, λόγω όψιμων συνεπειών, μετά από έκτρωση, επιλόχειος. αν επρόκειτο για φλεβική θρόμβωση, την εντόπιση. αν συνέβη μετά από εγχείρηση ή λόγω ακινησίας, την κατάσταση για την οποία έγινε η εγχείρηση ή την κατάσταση που προκάλεσε την ακινησία	θρόμβωση μέσης εγκεφαλικής αρτηρίας πτυογενής θρόμβωση ενδοκρανιακού κόλπου μη-πτυογενής θρόμβωση ενδοκρανιακού κόλπου θρόμβωση ενδοκρανιακού κόλπου λόγω όψιμων συνεπειών παλαιάς νόσου θρόμβωση ενδοκρανιακού κόλπου μετά από έκτρωση επιλόχειος θρόμβωση ενδοκρανιακού κόλπου πυλαία φλεβική θρόμβωση εν τω βάθει θρόμβωση αριστερής κνήμης μετά από εγχείρηση για κάταγμα ισχίου εν τω βάθει θρόμβωση αριστερής κνήμης λόγω ακινησίας λόγω ημιπληγίας

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Βαλβιδοπάθεια	τις βαλβίδες που επηρεάζονται κατά πόσο ήταν οξεία ή χρόνια και την αιτία. αν ήταν ρευματική, κατά πόσο ήταν ενεργή ή ανενεργή αν ήταν μη-ρευματική, την αιτία	Χρόνια αορτική και μιτροειδής βαλβιδοπάθεια Χρόνια ρευματική αορτική βαλβιδοπάθεια Οξεία μιτροειδής ανεπάρκεια λόγω εμφράγματος μυοκαρδίου Συγγενής αορτική στένωση
Αγγειακή νόσος	τη φύση και την αιτία π.χ.	υπερτασική αγγειακή νόσος περιφερική αγγειακή νόσος

Χ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης στις αναπνευστικές ασθένειες:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας π.χ. «πνευμονία *pseudomonas*»
- Οξεία ή χρόνια μόλυνση του οργανισμού π.χ. «οξεία βρογχίτιδα»
- Οποιαδήποτε εξωτερική αιτία π.χ. «πνευμονία ακτινοβολίας λόγω εισπνοής μολυσμένης σκόνης από την έκρηξη πυρηνικών εγκαταστάσεων».

(βλ. περιστατικά 21-22 και 1)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Άσθμα	κατά πόσο αλλεργικό ή όψιμης έναρξης	Αλλεργικό άσθμα Άσθμα ενηλίκων (όψιμης έναρξης)
Ατελεκτασία	την προηγούμενη αιτία	Ατελεκτασία λόγω καρκίνου βρόγχου
Βρογχίτιδα	τον τύπο και κατά πόσο οξεία ή χρόνια κατά πόσο συνοδεύεται από άσθμα, εμφύσημα κτλ.	Οξεία βρογχίτιδα Χρόνια βρογχίτιδα με άσθμα Χρόνια βρογχίτιδα με εμφύσημα
Βρογχοπνευμονία ⁷	κατά πόσο ήταν πρωτοπαθής, υποστατική ή λόγω εισρόφησης τον αιτιολογικό μικροβιολογικό παράγοντα την προηγούμενη αιτία κατά πόσο υπήρχαν οποιεσδήποτε συντείνουσες νόσοι ή καταστάσεις	Βρογχοπνευμονία λόγω ανοσοκαταστολής μετά από μεταμόσχευση νεφρού Βρογχοπνευμονία λόγω εισρόφησης Βρογχοπνευμονία και χρόνια κατάκλιση
Πνευμονική καρδιοπάθεια	την προηγούμενη αιτία αν δεν είναι πρωτοπαθής κατά πόσο ήταν οξεία ή χρόνια.	οξεία πνευμονική καρδιοπάθεια λόγω πνευμονικής εμβολής χρόνια πνευμονική καρδιοπάθεια λόγω εμφυσήματος
Πνευμονική νόσος (χρόνια)	τη φύση της ασθένειας	αποφρακτική πνευμονική νόσος

⁷ Πνευμονία και βρογχοπνευμονία

Αν ένας θάνατος οφείλεται σε πνευμονία ή βρογχοπνευμονία καθορίστε κατά πόσο αυτή ήταν πρωτοπαθής, υποστατική ή λόγω εισρόφησης (αίματος, τροφής, μηκωνίου κτλ.). Δηλώστε την αιτία οποιασδήποτε προηγούμενης κατάστασης που οδήγησε στην πνευμονία και καθορίστε τον παθογόνο οργανισμό. Αν η πνευμονία προκλήθηκε λόγω ανικανότητας ή ακινησίας, δηλώστε την κατάσταση που προκάλεσε την ανικανότητα ή την ακινησία.

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Αποφρακτική νόσος αεραγωγών	τον τύπο κατά πόσο είναι χρόνια ή οξεία κατά πόσο εμπλέκεται λοίμωξη του κατώτερου αναπνευστικού, οξεία έξαρση άσθματος, βρογχεκτασία, εμφύσημα κ.α.	Χρόνιο εμφύσημα Αποφρακτική νόσος αεραγωγών λόγω χρόνιου άσθματος με λοίμωξη κατώτερου αναπνευστικού
Πνευμονικό οίδημα	τον τύπο κατά πόσο ήταν οξύ, υποστατικό, δευτεροπαθές λόγω καρδιακής νόσου (να καθοριστεί η νόσος) ή με υπέρταση κατά πόσο ήταν υποστατικό ή τελικό, καθορίστε τις καταστάσεις οι οποίες προκάλεσαν την ακινησία αν είναι χρόνια και οφειλόταν σε εξωτερικούς παράγοντες (καθορίστε την αιτία και τους παράγοντες)	Πνευμονικό οίδημα λόγω οξέος εμφράγματος μυοκαρδίου Πνευμονικό οίδημα λόγω νεφρικής ανεπάρκειας και κατακράτησης όγκου Πνευμονικό οίδημα λόγω υπερβολικής δόσης ηρωίνης. Πνευμονικό οίδημα λόγω χρόνιας διατατικής καρδιοπάθειας με ανεπάρκεια Πνευμονικό οίδημα λόγω κακοήθους υπέρτασης με καρδιακή νόσο
Πλευριτικό υγρό	την αιτία (ιδίως κατά πόσο οφειλόταν σε φυματίωση).	πλευριτικό υγρό λόγω φυματίωσης πλευριτικό υγρό λόγω πνευμονίας από σταφυλόκοκκο πλευριτικό υγρό λόγω καρκίνου δεξιού πνεύμονος
Πνευμονοκονίαση	κατά πόσο οφειλόταν σε πυριτίαση, ανθρακοπυριτίαση, ασβέστωση κατά πόσο υπήρχε συνοδός φυματίωση κα (καθορίστε).	Πνευμονοκονίαση λόγω πυριτίασης Πνευμονοκονίαση λόγω ασβέστωσης Πνευμονοκονίαση λόγω πυριτίασης με φυματίωση
Πνευμονία πνευμονοκύστης	κατά πόσο οφειλόταν σε AIDS ή άλλη νόσο HIV	Πνευμονία πνευμονοκύστης με AIDS Πνευμονία πνευμονοκύστης χωρίς AIDS
Πνευμονία¹	τον τύπο του οργανισμού αν ήταν υποστατική ή τελική, να καθοριστεί η προηγηθείσα νόσος.	Υποστατική πνευμονία λόγω κατάκλισης λόγω βαριάς νόσου Alzheimer Πνευμονία λόγω βαριάς σκλήρυνσης κατά πλάκας
Πνευμοθώρακας	την αιτία, (τραυματικός ή αυτόματος) αν ήταν δευτεροπαθής, πάντοτε να δηλώνετε την προηγηθείσα κατάσταση ή την αιτιολογία	Αυτόματος πνευμοθώρακας Τραυματικός πνευμοθώρακας λόγω κατάγματος πλευρά μετά από πτώση από ύψος

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Πνευμονική Εμβολή⁸	αν προηγήθηκε εγχείρηση να δηλωθεί η κατάσταση για την οποία έγινε η εγχείρηση αν οφειλόταν σε ακινησία, να δηλωθεί η κατάσταση που προκάλεσε την ακινησία αν σχετιζόταν με τοκετό, έκτρωση ή λήψη αντισυλληπτικών δισκίων.	πνευμονική εμβολή μετά από νεφρεκτομή για καρκίνωμα νεφρού πνευμονική εμβολή λόγω ακινησίας λόγω εγκεφαλικής αιμορραγίας πνευμονική εμβολή λόγω χορήγησης αντισυλληπτικών δισκίων
Αναπνευστική ανεπάρκεια	την προηγούμενη αιτία	αναπνευστική ανεπάρκεια λόγω χρόνιου εμφυσήματος
Πυριτίαση (βλ. Περιστατικό 32)	κατά πόσο συνοδεύονταν από φυματίωση	πυριτίαση χωρίς φυματίωση πυριτίαση με φυματίωση
Φυματίωση	την πρωτοπαθή εστία κατά πόσο υπήρχε συνοδός πνευμονοκονίωση.	πρωτοπαθής πνευμονική φυματίωση πνευμονική φυματίωση με πνευμοκονίωση

XI ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΠΤΙΚΟΥ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται από τον ιατρό προκειμένου να δηλωθούν με ακρίβεια οι ασθένειες του πεπτικού συστήματος:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας π.χ. «εκκολπωματώση νήστιδος»
- Περιοχή π.χ. «νόσος Crohn του παχέος εντέρου»
- Οξεία ή χρόνια στις σχετικές περιπτώσεις π.χ. «οξεία παγκρεατίτιδα»
- Φύση της οποιασδήποτε επιπλοκής π.χ. «οξεία σκωληκοειδίτιδα με γενικευμένη περιτονίτιδα».

(Βλ. περιστατικό 4)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Σκωληκοειδίτιδα	κατά πόσο ήταν οξεία ή χρόνια με περιτονίτιδα ή απόστημα	οξεία σκωληκοειδίτιδα με περιτονίτιδα χρόνια σκωληκοειδίτιδα με απόστημα
Ηπατική κίρρωση	την αιτία, π.χ. αλκοολική	αλκοολική ηπατική κίρρωση ηπατική κίρρωση λόγω χρόνιας ηπατίτιδας Β
Διάρροια	την προηγούμενη αιτία (αν ήταν άγνωστη, κατά πόσο ήταν λοιμώδης ή όχι)	διαρροϊκό σύνδρομο λόγω σαλμονέλλωσης μη λοιμώδες διαρροϊκό σύνδρομο
Γαστρεντερίτιδα	την αιτία, (λοιμώδης ή μη λοιμώδης)	Ιογενής γαστρεντερίτιδα Γαστρεντερίτιδα λόγω E. coli

⁸ Πνευμονική εμβολή

Είναι πολύ σπάνιο η πνευμονική εμβολή να συμβαίνει αυτόματα σε οποιοδήποτε άτομο κάτω των 75 ετών και υπάρχει ένα μεγάλο φάσμα καταστάσεων ή αιτιών που μπορούν να προκαλέσουν αυτή την ασθένεια. Όταν η πνευμονική εμβολή είναι ή άμεση αιτία ή ο τρόπος θανάτου, αυτή πρέπει να αναφέρεται ως τέτοια στο Μέρος 1, στη γραμμή Ι(α) του πιστοποιητικού θανάτου και οι προηγούμενες αιτίες να αναφέρονται στις κατώτερες γραμμές.

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Αιματέμεση	την αιτία, γαστρικό έλκος, ανεπιθύμητες ενέργειες φαρμάκων κ.α.	αιματέμεση λόγω πεπτικού γαστρικού έλκους αιματέμεση λόγω ρήξης κιστών οισοφάγου αιματέμεση μετά από λήψη ασπιρίνης
Ηπατίτιδα	τον τύπο κατά πόσο ήταν οξεία ή χρόνια την αιτία π.χ. αλκοολική ή νεογνική, κύησης, τοκετού ή λοχείας ή ιογενής. αν ήταν ιογενής, κατά πόσο τύπου A, B, C, D, E	οξεία αλκοολική ηπατίτιδα οξεία νεογνική ηπατίτιδα οξεία ηπατίτιδα κύησης χρόνια ιογενής ηπατίτιδα B οξεία ιογενής ηπατίτιδα A
Ηπατική ανεπάρκεια	την αιτία κατά πόσο οξεία, υποξεία ή χρόνια λοιμώδης, μετά από εμβολιασμό, μετά από μετάγγιση, τοξιναιμία κύησης ή λοχείας) μετεγχειρητική	οξεία αλκοολική ηπατική ανεπάρκεια χρόνια ηπατική ανεπάρκεια λόγω ιδιοπαθούς κίρρωση οξεία ηπατική ανεπάρκεια μετά από χορήγηση halothane για σκληροκοιλεκτομή
Απόφραξη εντέρου	την αιτία αν οφειλόταν σε καρκίνο, δηλώστε την εντόπιση και τον τύπο αν οφειλόταν σε κήλη, δηλώστε τον τύπο αν ήταν παραλυτική μετεγχειρητική, δηλώστε την κατάσταση για την οποία έγινε η εγχείρηση	Απόφραξη λεπτού εντέρου λόγω βουβωνικής κήλης Απόφραξη παχέος εντέρου λόγω καρκίνου του εγκάρσιου κόλου. Απόφρακτικός ειλεός λόγω περιτονίτιδας Μετεγχειρητική απόφραξη εντέρου – καρκίνος κεφαλής παγκρέατος
Ειλεός	την προηγηθείσα αιτία τον τύπο π.χ. μηχανικός, νεογνικός, μηκωνίου, αποφρακτικός, παραλυτικός, δωδεκαδακτυλικός.	παραλυτικός ειλεός λόγω λαπαροτομής για καρκίνο παχέος εντέρου νεογνικός ειλεός μηκωνίου
Πεπτικό έλκος	την εντόπιση π.χ. στο στομάχι, στο δωδεκαδάκτυλο κατά πόσο με αιμορραγία ή με διάτρηση	πεπτικό έλκος στομάχου πεπτικό έλκος δωδεκαδακτύλου διάτρηση πεπτικού έλκους δωδεκαδακτύλου αιμορραγία λόγω πεπτικού έλκους στομάχου
Έλκος	την εντόπιση κατά πόσο με διάτρηση ή με αιμορραγία	Έλκος δωδεκαδακτύλου Έλκος στομάχου με οξεία αιμορραγία

XIII ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης στις μυοσκελετικές διαταραχές:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας
- Όνομα του οργανισμού π.χ. «χρόνια οστεομυελίτιδα λόγω χρυσίζοντος σταφυλόκοκκου»
- Προηγηθείσα συστηματική ασθένεια, στις σχετικές περιπτώσεις
- Εντόπιση
- Επιπλοκές
- Για τις παραμορφώσεις, κατά πόσο είναι συγγενείς ή επίκτητες π.χ. «επίκτητη κυφοσκολίωση»

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Κατάγματα (βλ. περιγραφή τραυμάτων)	την εντόπιση κατά πόσο ήταν παθολογικό ή τραυματικό. αν οφειλόταν σε τραύμα, δηλώστε τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες συνέβη το τραύμα.	κάταγμα αριστερού ισχίου μετά από πτώση από εσωτερική σκάλα λόγω ατυχήματος παθολογικό κάταγμα μηριαίου λόγω οστικών μεταστάσεων από πρωτοπαθή καρκίνο αριστερού άνω λοβού πνεύμονος
Ρευματισμοί	κατά πόσο οξείς αρθριτικοί ή υποξείς αρθριτικοί αυτός ο όρος δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για να δηλώνονται άλλες νόσοι. οι χρόνιοι αρθριτικοί ρευματισμοί πρέπει να δηλώνονται ως ρευματοειδής αρθρίτιδα ή οστεοαρθρίτιδα ή σπονδυλίτιδα.	χρόνια παραμορφωτική ρευματοειδής αρθρίτιδα χρόνια οστεοαρθρίτιδα ουρική αρθρίτιδα συστηματικός ερυθρεμάτης λύκος ρευματική πολυμυαλγία
Σκολίωση	κατά πόσο επίκτητη ή φυματική συγγενής	σκολίωση λόγω φυματίωσης σκολίωση λόγω οστεοπόρωσης συγγενής σκολίωση
Σπονδυλίτιδα	κατά πόσο ήταν αγκυλωτική, παραμορφωτική, γονοκοκκική, ιερολαγώνιος, φυματική.	αγκυλωτική σπονδυλίτιδα ιερολαγώνιος γονοκοκκική σπονδυλίτιδα φυματική οσφυϊκή σπονδυλίτιδα

XIV ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΟΥΡΟΠΟΙΟΓΕΝΗΤΙΚΟΥ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης στις γενετικές διαταραχές:

- Οξεία ή χρόνια π.χ. «χρόνια πυελονεφρίτιδα»
- Κλινικό σύνδρομο και παθολογική βλάβη π.χ. «νεφρωτικό σύνδρομο με βλάβη μεμβρανοproliferative σπειραματονεφρίτιδα»
- Εντόπιση λίθων, λοιμογόνος οργανισμός και εντόπιση των λοιμώξεων, φύση των επιπλοκών π.χ. «οξεία νεφρική ανεπάρκεια με βλάβη νεφρική medullary νέκρωση».

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Ενδομητρίτιδα - Περιμητρίτιδα	κατά πόσο ήταν επιλόχεια ή λοίμωξη μετά από έκτρωση	
Ανεπάρκεια, Νεφρική	κατά πόσο ήταν οξεία ή χρόνια την αιτία	οξεία νεφρική ανεπάρκεια λόγω αναλγητικών χρόνια νεφρική ανεπάρκεια λόγω διαβήτη τύπου 1

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Νεφρίτιδα/ Σπειραματο- νεφρίτιδα	τον τύπο κατά πόσο ήταν οξεία, υποξεία ή χρόνια κατά πόσο συνοδευόταν από οίδημα κατά πόσο ήταν λοιμώδους ή τοξικής αιτιολογίας κατά πόσο συνοδευόταν από υπέρταση, αρτηριοσκλήρωση, καρδιακή νόσο ή κύηση.	χρόνια σπειραματονεφρίτιδα χρόνια σπειραματονεφρίτιδα με υπέρταση οξεία σπειραματονεφρίτιδα
Νεφρική νόσος ή ανεπάρκεια	κατά πόσο ήταν οξεία, χρόνια ή τελικού σταδίου την προηγούμενη αιτία αν συνοδευόταν από υπέρταση, καρδιακή νόσο ή νέκρωση	χρόνια νεφρική ανεπάρκεια λόγω διαβητικής νεφροπάθειας χρόνια νεφρική ανεπάρκεια λόγω διαβητικής νεφροπάθειας με υπέρταση χρόνια νεφρική ανεπάρκεια λόγω σπειραματο- νεφρίτιδας με καρδιακή ανεπάρκεια
Σαλπικίτιδα	κατά πόσο ήταν οξεία ή χρόνια κατά πόσο ήταν γονοκοκκική, φυματική, μετά από έκτρωση ή επιλόχειος	οξεία γονοκοκκική σαλπικίτιδα

XV ΘΑΝΑΤΟΙ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΥΗΣΗ, ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟ ΚΑΙ ΤΗ ΛΟΧΕΙΑ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια δήλωσης για θανάτους που συνδέονται με την εγκυμοσύνη, τον τοκετό, και τη λοχεία:

- Η φύση της νοσηρής διαδικασίας π.χ. «χρόνια οστεομυελίτιδα»
- Η φύση της επιπλοκής π.χ. «ρήξη σαλπικίτιδας εγκυμοσύνης»
- Αν η απόφραξη εμφανίστηκε κατά τη διάρκεια του τοκετού, π.χ. obstructed τοκετός λόγω του εγκάρσιας προβολής; τοκετός με ισχυρή προβολή
- Ο χρόνος θανάτου σε σχέση με τον τοκετό
- Για τυχόν αποβολή, κατά πόσο ήταν αυτόματη ή προκληθείσα, τη φύση τυχόν επιπλοκών, κατά πόσο ήταν νόμιμη ή παράνομη, αν είχε προκληθεί π.χ. «σηψαιμία μετά από παράνομα προκληθείσα έκτρωση»

(βλ. περιστατικά 29-31)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Έκτρωση	Αυτόματη (αποβολή) ή προκληθείσα Αναφέρετε την αιτία αν είναι γνωστή, τη διάρκεια της κύησης, δηλώστε πιθανή λοίμωξη ή τοξιναιμία	αυτόματη έκτρωση κατά την 30 ^η εβδομάδα κύησης
Αιμορραγία προ του τοκετού	την αιτία; π.χ. ανωμαλίες πηκτικότητας, πρόδρομος πλακούντας	αιμορραγία πριν τον τοκετό λόγω ανωμαλιών πηκτικότητας του αίματος
Ενδομητρίτιδα περιμητρίτιδα	αν ήταν λόγω επιλόχειας λοίμωξης ή λόγω λοίμωξης μετά από έκτρωση	ενδομητρίτιδα λόγω επιλόχειας λοίμωξης
Απόστημα πυέλου, Παραμητρίτιδα, Περιτονίτιδα, Φλεβίτιδα	την αιτία, ιδίως κατά πόσο ήταν λόγω επιλόχειας λοίμωξης ή λόγω λοίμωξης μετά από έκτρωση	Περιτονίτιδα μετά από έκτρωση

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Απόστημα πυέλου	την αιτία κατά πόσο ήταν λόγω επιλόχειας λοίμωξης ή λόγω λοίμωξης μετά από έκτρωση	απόστημα πυέλου μετά από έκτρωση απόστημα πυέλου μια εβδομάδα μετά από τοκετό
Κύηση	την ενδιάμεση αιτία που οδήγησε στο θάνατο	κύηση με βαριά εκλαμψία
Επιλόχειος πυρετός	τον τύπο της λοίμωξης κατά πόσο υπήρξε εμβολή, φλεβίτιδα, θρόμβωση η σηψαιμία ο όρος επιλόχειος πυρετός δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για να δηλώνεται λοίμωξη μετά από έκτρωση	επιλόχειος πυρετός με σηψαιμία επιλόχειος πυρετός και πνευμονική εμβολή
Τοξιναιμία	την προηγούμενη αιτία	εκλαμψιακή τοξιναιμία ουραιμική τοξιναιμία τοξιναιμία νεφρικής ανεπάρκειας σηπτική τοξιναιμία τοξιναιμία ηπατικής ανεπάρκειας

XVII ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΑΝΩΜΑΛΙΕΣ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια της δήλωσης στις συγγενείς ανωμαλίες:

- Περιοχή και τύπος ανωμαλίας π.χ. «ατρησία παχέως εντέρου»
- Εάν δεν είναι προφανές, διευκρινίστε κατά πόσο είναι συγγενής ή όχι π.χ. «συγγενής στένωση μιτροειδούς».
- Επιπλοκές π.χ. «δισχιδής ράχη με υδροκέφαλο».

XVIII ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ, ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΑΦΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια της δήλωσης στα συμπτώματα, ευρήματα και ασαφείς καταστάσεις:

- Η δήλωση συμπτωμάτων δεν πρέπει να αντικαθιστά την πλήρη περιγραφή των νοσηρών καταστάσεων.
- Αν λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα τυχόν νεκροτομής, αυτό να δηλώνεται ξεκάθαρα.

(Βλ. περιστατικά 12 και 23-25)

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Απόστημα	την εντόπιση την αιτία τον παθογόνο μικροοργανισμό	απόστημα παγκρέατος λόγω καρκίνου κεφαλής παγκρέατος απόστημα παγκρέατος λόγω οξείας παγκρεατίτιδας - E. coli
Συμφύσεις	κατά πόσο προηγήθηκε εγχείρηση την αιτία για την οποία έγινε η εγχείρηση το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την εγχείρηση. την εντόπιση	συμφύσεις λεπτού εντέρου με απόφραξη, μετά από σκωληκοειδεκτομή για οξεία σκωληκοειδίτιδα προ 5 ετών περικαρδιακές συμφύσεις λόγω φυματίωσης μηνιγγικές συμφύσεις λόγω μηνιγγοκοκκικής μηνιγγίτιδας συγγενείς περιτοναϊκές συμφύσεις
Ασκίτης	την προηγούμενη αιτία	ασκίτης λόγω ηπατικής ανεπάρκειας κακοήθης ασκίτης ασκίτης λόγω φυματίωσης

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
Λιθίαση	την εντόπιση και κατά πόσο υπήρξε απόφραξη	νεφρολιθίαση με απόφραξη αριστερού ουρητήρα χολολιθίαση με απόφραξη κοινού χοληφόρου πύρου
Καχεξία	τον τύπο την αιτία	καχεξία λόγω πρωτοπαθούς μικροκυτταρικού καρκίνου πνεύμονα καχεξία λόγω βαριάς χρόνιας καρδιακής ανεπάρκειας καχεξία λόγω αστίας καχεξία λόγω φυματίωσης
Κρίση	τον τύπο και την αιτία	κρίση άσθματος κρίση επιληψίας κρίση εκλαμψίας
Κύστη	την εντόπιση την αιτία	συγγενής κύστη πνεύμονος εχينوκοκκική κύστη ήπατος πολλαπλές κύστες νεφρού πολυκυστική νεφρική νόσος δερμοειδής κύστη
Γενική καταβολή	την προηγηθείσα αιτία	γενική καταβολή λόγω γενικευμένης αρτηριοσκλήρωσης γενική καταβολή λόγω αγγειοεγκεφαλικού εμφράκτου γενική καταβολή λόγω καρκινομάτωσης άγνωστης πρωτοπαθούς εστίας
Γάγγραινα	την εντόπιση τον τύπο	αρτηριοσκληρωτική γάγγραινα γάγγραινα λόγω διαβήτη τύπου 1 γάγγραινα due to gas bacillus γάγγραινα παχέος εντέρου
Αιματέμεση	την αιτία	αιματέμεση λόγω γαστρικού έλκους αιματέμεση λόγω ανεπιθύμητων ενεργειών φαρμάκου
Αιμορραγία	την εντόπιση την αιτία κατά πόσο οφειλόταν σε τραύματα τις περιστάσεις των τραυματισμών	αιμορραγία από χρόνια έλκος δωδεκαδακτύλου αιμορραγία από ρήξη σπληνός μετά από αμβλύ τραύμα σε τροχάιο ατύχημα
Αιμόπτυση	κατά πόσο οφειλόταν σε φυματίωση	αιμόπτυση λόγω πνευμονικής φυματίωσης
Ίκτερος	κατά πόσο ήταν, επιδημικός, αιμολυτικός την προηγηθείσα αιτία (νεογνικός, τοκετού, κύησης, εμβολιασμού, μετάγγισης)	συγγενής αιμολυτικός ίκτερος ίκτερος τοκετού αποφρακτικός ίκτερος λόγω χολαγγειοκαρκινώματος νεογνικός ίκτερος λόγω ασυμβατότητας ABO
Μέλαινα	την προηγηθείσα αιτία	μέλαινα λόγω πρωτοπαθούς καρκινώματος εγκάρσιου παχέος εντέρου μέλαινα λόγω έλκους δωδεκαδακτύλου
Γηρατειά	την αιτιολογική ακολουθία	άνοια λόγω αρτηριοσκλήρωσης χρόνια καρδιακή ανεπάρκεια λόγω στεφανιαίας νόσου
Γήρας	κατά πόσο συνοδευόταν από άνοια, νόσο Alzheimer κτλ.	γεροντική άνοια

Ασαφής δήλωση	Δηλώνετε:	Παραδείγματα
ΣΑΘΝ (SIDS)	τον επίσημο όρο, (βλ. παράγραφο 2.6.4) (δεν είναι αρκετό να δηλώνεται απλά ως «ξαφνικός θάνατος»)	σύνδρομο αιφνίδιου θανάτου νηπίου
Στένωση	την εντόπιση κατά πόσο ήταν συγγενής ή επίκτητη, την αιτία	συγγενής στένωση νεφρικής αρτηρίας στένωση κοινού χοληφόρου πόρου λόγω χολοκυστεκτομής για χολολιθίαση
Τετανία	Καθορίστε κατά πόσο οφειλόταν σε αλκάλωση, υποπαραθυρεοειδισμό, ραχίτιδα κατά πόσο ήταν νεογνική, μετεγχειρητική, μετά από παραθυρεοειδεκτομή	τετανία λόγω υποπαραθυρεοειδισμού νεογνική τετανία μετεγχειρητική τετανία μετά από παραθυρεοειδεκτομή
Έλκος	την εντόπιση κατά πόσο υπήρξε διάτρηση ή αιμορραγία	διάτρηση έλκους δωδεκαδακτύλου αιμορραγία από πεπτικό έλκος στομάχου

XIX ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΙ, ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ, ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΑΙΤΙΕΣ

(Τα κεφάλαια που αφορούν βίαιους ή αφύσικους θανάτους δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από ιατρούς που, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, δεν είναι εξουσιοδοτημένοι να πιστοποιούν τέτοιους θανάτους. Σε ορισμένες χώρες, ειδικοί επαγγελματίες διορίζονται ως αρμόδιοι για την έκδοση τέτοιων πιστοποιητικών)

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον πιστοποιούντα προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια περιγραφής των εξωτερικών αιτιών που προκαλούν τραύματα, δηλητηριάσεις και παρενέργειες ιατρικής φροντίδας.

(βλ. Κεφ. 3 για οδηγίες)

(βλ. περιστατικά 35-37, 41-54)

Παρενέργειες φαρμάκων κατά τη θεραπευτική αγωγή

- Δηλώστε το γεγονός.
- Όνομα του φαρμάκου, π.χ. Απλαστική αναιμία λόγω θεραπευτικής χορήγησης χλωραμφενικόλης για ουρολοίμωξη
- Τη φύση της παρενέργειας, π.χ. Μηνιγγίτιδα μετά από εμβολιασμό
- Τις επιπλοκές, π.χ. οξεία νεφρική ανεπάρκεια με νεφρική papillary νέκρωση λόγω θεραπείας αρθρίτιδας με ασπιρίνη.
- Την κατάσταση για την οποία έγινε η θεραπεία
- Περιγράψτε τις συνθήκες (βλ. την επόμενη παράγραφο σ' αυτό τον κατάλογο)

Τραυματισμοί

- Είδος τραύματος; π.χ. κάταγμα αυχενικού σπονδύλου με βλάβη του νωτιαίου μυελού. π.χ. αυτοτραυματισμός
- Εντόπιση, με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια, π.χ. ανοικτό αυχενικό κάταγμα μηριαίου
- Επιπλοκές
- Καθορίστε τις συνθήκες (βλ. την επόμενη παράγραφο αυτού του καταλόγου)

Δηλητηρίαση

- την εμπλεκόμενη ουσία

- Κατά πόσο ήταν ατύχημα, αυτοκτονία, ανθρωποκτονία, ή ακαθόριστης πρόθεσης π.χ. «τυχαία δηλητηρίαση με υπνωτικά χάπια», «τυχαία υπερβολική δόση ηρωίνης», «ανθρωποκτονία με χορήγηση αρσενικού».
- Καθορίστε τις περιστάσεις (βλ. επόμενη παράγραφο αυτού του καταλόγου)

XX ΕΞΩΤΡΙΚΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

Γενικές πληροφορίες που πρέπει να αναφέρονται από τον ιατρό προκειμένου να αυξηθεί η ακρίβεια περιγραφής της εξωτερικής αιτίας θανάτου:

- Αναφέρετε τα τραύματα (βλ. προηγούμενο κεφάλαιο στον κατάλογο αυτό)
- Καθορίστε τις συνθήκες (βλ. πλαίσια 7 και 8)

(βλ. Κεφ 3 για οδηγίες)

(βλ. περιστατικά 41-54)

Ατυχήματα κατά την εκτέλεση ιατρικής πράξης

- Δηλώστε την μετεπεμβατική επιπλοκή
- Περιγράψτε τις συνθήκες του ατυχήματος και δηλώστε επίσης την ιατρική πράξη
- Αναφέρετε την κατάσταση για την οποία έγινε η ιατρική πράξη
- Πάντοτε δηλώνετε το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της νόσου, κατάστασης ή ιατρικής πράξης και του θανάτου

Ημερομηνία τραυματισμού

- Σε περίπτωση που είναι διαφορετική από την ημερομηνία θανάτου
- Σε περίπτωση που ζητείται στο εθνικό πιστοποιητικό θανάτου

Τρόπος θανάτου

- **Ατύχημα**, π.χ. πνιγμός λόγω ατυχήματος ενώ έπαιζε στο νερό
- **Αυτοκτονία**, π.χ. αυτοκτονία με πνιγμό σε θαλάσσιο νερό
- **Ανθρωποκτονία**, π.χ. ανθρωποκτονία με μαχαίριά στην καρδιά
- **Ανεξιχνίαστος**, π.χ. έκρηξη λόγω πυρκαγιάς σε εργοστάσιο (ήταν αδύνατο να καθοριστεί κατά πόσο η φωτιά ήταν τυχαία ή τέθηκε κακόβουλα)

Τόπος τραυματισμού (ο πιο κάτω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός)

- Κατοικία (ξενώνας, караβάνι, ρυμουλκό, πάρκο, διαμέρισμα, αγροτικό υποστατικό, γκαράζ, πισίνα σπιτιού, πισίνα ξενοδοχείου, γήπεδο τένις σε ιδιωτική κατοικία, κήπος σπιτιού κ.α.)
- Ίδρυμα διαμονής (κοιτώνας, αναρρωτήριο, στρατόπεδο, αναμορφωτήριο κ.α.)
- Σχολείο, άλλα ιδρύματα και διοικητικοί χώροι (κατασκηνωτικός χώρος, εκκλησία, αίθουσα χορού, νηπιαγωγείο, θέατρο κ.α.)
- Αθλητικός χώρος (γήπεδο ποδοσφαίρου, γυμναστήριο, σχολή ιππασίας, δημόσιο γήπεδο τένις κ.α.)
- Δρόμος ή αυτοκινητόδρομος (υπεραστικός δρόμος, πεζοδρόμιο κ.α.)
- Χώρος εμπορίου και υπηρεσιών (χαρτοπαικτική λέσχη, γκαράζ, υπεραγορά, σταθμός λεωφορείου, σταθμός τρένου, αποθήκη κ.α.)
- Βιομηχανικός και/ή χώρος κατασκευών (κτήριο [οποιοδήποτε] υπό κατασκευή, κτήριο εργοστασίου, εγκαταστάσεις εργοστασίου, κοίλωμα ανόρυξης (άνθρακα, αμμοχάλικου, άμμου), σήραγγα υπό κατασκευή κ.α.)
- Γεωργοκτηνοτροφικός χώρος (αγροτικό κτήριο, αγρός καλλιεργούμενος, αγρόκτημα κ.α.)
- Άλλος χώρος (παραλία, τροχόσπιτο, άλλος ακαθόριστος χώρος, δάσος, πάρκο ψυχαγωγίας, δημόσιο πάρκο, λίμνη, λιμνούλα, γραμμή σιδηροδρόμου, ζωολογικός κήπος κ.α.)

Μεταφορικό ατύχημα (βλ. πλαίσιο 7)

- Τύπος οχήματος (αυτοκίνητο, βαρύ μεταφορικό όχημα, μοτοσικλέτα, ποδήλατο κ.α.)

- Θύμα ατυχήματος (οδηγός, επιβάτης, πεζός, πρόσωπο έξω από το όχημα κ.α.), π.χ. «οδηγός τρένου σε σύγκρουση με δένδρο που έπεσε στις γραμμές», «πιλότος αεροσκάφους που καταρρίφθηκε κατά τη διάρκεια πολεμικών επιχειρήσεων».
- Καθορίστε το αντικείμενο(α) ή τύπο του οχήματος με το οποίο έγινε η σύγκρουση
- Τον τόπο του ατυχήματος (στον αυτοκινητόδρομο, έξω από τον αυτοκινητόδρομο, γραμμές τρένου, χιονοδρόμιο, σιδηροτροχιά, έξω από το δρόμο, χωράφι καλαμποκιού, λιμάνι,βλ. πιο πάνω «Τόπος τραυματισμού».)

6 Γλωσσάριο

Όπου υπάρχει ο όρος (ΠΟΥ) σημαίνει ότι ο ορισμός λήφθηκε από επίσημα δημοσιεύματα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

English term	Ελληνικός όρος
<p>Abortion (induced abortion)</p> <p>The purposeful interruption of pregnancy performed by a specialist, with the intention to remove the products of conception.</p>	<p>Έκτρωση (προκληθείσα έκτρωση)</p> <p>Η εκούσια διακοπή της κύησης που διενεργείται από ειδικό, με σκοπό την αφαίρεση των προϊόντων της σύλληψης.</p>
<p>Accident in medical care</p> <p>A misadventure or poisoning occurring during surgery or other medical care.</p>	<p>Ατύχημα κατά την διάρκεια ιατρικής φροντίδας</p> <p>Ατυχές γεγονός ή δηλητηρίαση που συμβαίνει κατά τη διάρκεια εγχείρησης ή άλλης ιατρικής φροντίδας.</p>
<p>Activity</p> <p>Description of what the decedent was doing while he/she sustained the injury when a death for external cause occurs. This is a vital information for prevention of accidents purposes.</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Περιγραφή της ασχολίας που έκανε ο αποθανών όταν υπέστη τον τραυματισμό για περιπτώσεις που ο θάνατος οφειλόταν σε εξωτερική αιτία. Αποτελεί ουσιώδη πληροφορία για σκοπούς πρόληψης των ατυχημάτων.</p>
<p>Amended death certificate</p> <p>A second certificate of death correcting the information provided for the same deceased in a previously issued certificate. The amended certificate takes into account new clinical findings thus modifying or completing the reported causes of death.</p>	<p>Τροποποιημένο πιστοποιητικό θανάτου</p> <p>Μεταγενέστερο πιστοποιητικό θανάτου που διορθώνει τις πληροφορίες που δόθηκαν για τον ίδιο αποβιώσαντα σε προηγούμενο πιστοποιητικό. Το τροποποιημένο πιστοποιητικό λαμβάνει υπόψη νέα κλινικά δεδομένα που τροποποιούν ή συμπληρώνουν τις αναφερθείσες αιτίες θανάτου.</p>
<p>Antecedent cause</p> <p>Any cause involved in the train of events leading to death, with the exception of the immediate cause (for example: antecedent cause for the condition reported on line I(α), is the condition reported on line I(β)) or, if the certificate has not been filled out correctly, the condition that the certifier should have reported there.</p>	<p>Προηγθείσα αιτία</p> <p>Οποιαδήποτε αιτία που περιλαμβάνεται στην ακολουθία των γεγονότων που οδήγησαν στο θάνατο, με εξαίρεση την άμεση αιτία ή σε περίπτωση που το πιστοποιητικό δεν έχει συμπληρωθεί ορθά, η κατάσταση που ο ιατρός θα έπρεπε να είχε αναφέρει στο μέρος αυτό. π.χ. προηγθείσα αιτία για την κατάσταση στη γραμμή I(α), είναι η κατάσταση που αναφέρεται στη γραμμή I(β).</p>
<p>Automated coding system</p> <p>Software tools-based systems which assigns ICD codes to the entities (see item) reported on death certificates and, through the application of ICD rules, determines the underlying cause of death. The utilization of such tools allows avoiding biases in coding and allows reproducibility and comparability between countries.</p>	<p>Αυτοματοποιημένο σύστημα κωδικοποίησης</p> <p>Σύστημα βασισμένο σε λογισμικά εργαλεία το οποίο απονέμει κώδικες ICD στις οντότητες (όρους) που αναφέρονται στα πιστοποιητικά θανάτου και, μέσω της εφαρμογής των κανόνων ICD, καθορίζει την υποκείμενη αιτία θανάτου. Η χρήση τέτοιων εργαλείων επιτρέπει την αποφυγή των συστηματικών σφαλμάτων της κωδικοποίησης και παρέχει τη δυνατότητα συνέπειας και συγκρισιμότητας μεταξύ χωρών.</p>
<p>Birth weight</p> <p>The first weight of the fetus ή newborn obtained after birth. (WHO) (see low, very low and extremely low birth weight).</p>	<p>Βάρος γέννησης</p> <p>Το πρώτο βάρος του εμβρύου ή νεογνού που λαμβάνεται μετά από τη γέννηση. (ΠΟΥ) (βλ. χαμηλό, πολύ χαμηλό και εξαιρετικά χαμηλό βάρος γέννησης).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Extremely low birth weight - Less than 1.000 	<ul style="list-style-type: none"> • Εξαιρετικά χαμηλό βάρος γέννησης -

English term	Ελληνικός όρος
g (up to and including 999 g) (WHO).	λιγότερο από 1.000 g (μέχρι και 999 g) (ΠΟΥ).
<ul style="list-style-type: none"> • Very low birth weight - Less than 1.500 g (up to and including 1.499 g) (WHO). • Low birth weight - Less than 2.500 g (up to and including 2,499 g) (WHO). 	<ul style="list-style-type: none"> • Πολύ χαμηλό βάρος γέννησης - λιγότερο από 1.500 g (μέχρι και 1.499 g) (ΠΟΥ). • Χαμηλό βάρος γέννησης - λιγότερο από 2.500 g (μέχρι και 2,499 g) (ΠΟΥ).
Cause of death	Αιτία θανάτου
Any condition, which leads to ή contributes to death and is classifiable according to the International Classification of Diseases (ICD) system.	Οποιαδήποτε κατάσταση, που οδηγεί ή συντείνει στο θάνατο και μπορεί να ταξινομηθεί σύμφωνα με το Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης Ασθενειών (ICD).
Circumstances of injury, poisoning ή violence	Περιστάσεις τραυματισμού, δηλητηρίασης ή βίας
All the events surrounding and/or causing the injury, poisoning ή violence.	Όλα τα γεγονότα που αφορούν ή/και προκαλούν τραυματισμό, δηλητηρίαση ή βία.
Coding rules	Κανόνες κωδικοποίησης
Coding rules contained in the applicable revision of the ICD, published by the World Health Organization, allow to systematically select an underlying cause of death from all entity reported in the death certificate. These coding rules improve the usefulness and comparability of mortality statistics among countries by giving preference to certain categories and by consolidating conditions.	Οι κανόνες κωδικοποίησης που περιλαμβάνονται στην τρέχουσα αναθεώρηση του ICD, που δημοσιεύεται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και επιτρέπουν τη συστηματική επιλογή της υποκείμενης αιτίας θανάτου από το σύνολο των οντοτήτων που αναφέρονται στο πιστοποιητικό θανάτου. Αυτοί οι κανόνες κωδικοποίησης βελτιώνουν τη χρησιμότητα και τη συγκρισιμότητα των στατιστικών θνησιμότητας μεταξύ χωρών με το να δίνουν προτεραιότητα σε ορισμένες κατηγορίες και με την παγίωση των όρων.
Contributory cause	Συντείνουσα αιτία
any cause of death that is neither the immediate, intervening, originating antecedent nor underlying is a contributory cause of death. (i.e. conditions that should be reported on Μέρος II).	οποιαδήποτε αιτία θανάτου που δεν είναι ούτε η άμεση, ούτε ενδιάμεση, ούτε η αρχική προηγηθείσα, ούτε η υποκείμενη αιτία αλλά μια αιτία που συντέινει στο θάνατο. Αυτές οι αιτίες πρέπει να αναφέρονται στο Μέρος II.
Death Certificates	Πιστοποιητικά θανάτου
Official records of individual deaths including the cause of death certified by a physician, ή other legally appointed professional and any other required identifying information as well.	Επίσημα ατομικά έγγραφα που αφορούν αποβιώσαντες και περιλαμβάνουν τις αιτίες θανάτου, πιστοποιημένες από ιατρό ή άλλο νόμιμα διορισμένο επαγγελματία, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες απαραίτητες πληροφορίες ταυτοποίησης του αποβιώσαντος.
Direct obstetric death	Άμεσος μαιευτικός θάνατος
Those deaths resulting from obstetric complications of the pregnant state (pregnancy, labour and puerperium), from interventions, omissions, incorrect treatment, ή from a chain of events resulting from any of the above (WHO).	Θάνατος που οφείλεται σε μαιευτικές επιπλοκές εγκύου κατάστασης (κύησης, τοκετού και λοχείας) και προκαλείται από επεμβάσεις, παραλείψεις, εσφαλμένη θεραπεία ή από αλυσίδα γεγονότων που προκύπτει από οποιοδήποτε εκ των ανωτέρω (ΠΟΥ).
Duration of disease	Διάρκεια ασθένειας
Time elapsed between the onset of the disease and the death.	Ο χρόνος που παρήλθε μεταξύ της αρχής της ασθένειας και του θανάτου.
Entity	Οντότητα
A diagnostic term or condition entered on the	Διαγνωστικός όρος ή κατάσταση που δηλώθηκε στο

English term	Ελληνικός όρος
certificate of death that constitutes a codable entry.	πιστοποιητικό θανάτου και μπορεί να κωδικοποιηθεί.
<p>Epidemiology</p>	<p>Επιδημιολογία</p>
<p>The study of the distribution and determinants of health-related states or events in specified populations, and the application of this study to the control of health problems.</p>	<p>Η μελέτη της κατανομής καταστάσεων ή γεγονότων σχετικών με την υγεία και των καθοριστικών παραγόντων αυτών, σε καθορισμένους πληθυσμούς, και η εφαρμογή της μελέτης αυτής για τον έλεγχο των προβλημάτων υγείας.</p>
<p>External Causes of Death</p>	<p>Εξωτερικές αιτίες θανάτου</p>
<p>Deaths due to accidents and violence including environmental events, circumstances and conditions as the cause of injury, poisoning, and other adverse effects. Broad categories include accidents, suicides, medical misadventures ή abnormal reactions, homicide, legal intervention, and injury from war operations.</p>	<p>Αιτίες θανάτου όπως τα ατυχήματα και η βία, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών φαινομένων, περιστάσεις και καταστάσεις που προκαλούν τραυματισμούς, δηλητηριάσεις, και άλλες δυσμενείς επιπτώσεις. Οι βασικές κατηγορίες περιλαμβάνουν τα ατυχήματα, τις αυτοκτονίες, τις ιατρικές ανεπιθύμητες παρενέργειες ή αντιδράσεις, τις ανθρωποκτονίες, νομικές επεμβάσεις και τραυματισμούς λόγω πολεμικών επιχειρήσεων.</p>
<p>Family of classifications</p>	<p>Οικογένεια ταξινομήσεων</p>
<p>This concept, developed by WHO, suggests the idea that health-related problems may be classified with the use of several different classifications depending on the user needs and purposes;</p>	<p>Η έννοια αυτή, που αναπτύχθηκε από την ΠΟΥ, προβάλλει την ιδέα ότι τα σχετικά με την υγεία προβλήματα μπορούν να ταξινομηθούν χρησιμοποιώντας αριθμό διαφορετικών ταξινομήσεων, ανάλογα με τις ανάγκες και τους σκοπούς των χρηστών.</p>
<p>ICD10 forms the “core” of this family, but it is now flanked by different adaptations for specific fields (oncology, psychiatry, etc...) based on diagnosis and by different classifications not based on diagnosis (ICF, medical procedures, etc...) that may be used coupled with ICD10 ή autonomously.</p>	<p>Η ICD10 αποτελεί τον "πυρήνα" αυτής της οικογένειας, αλλά πλαισιώνεται σήμερα από διάφορες προσαρμογές για ειδικούς τομείς βασισμένους στη διάγνωση (ογκολογία, ψυχιατρική, κ.α.) ή μη βασισμένους στη διάγνωση (ICF, ιατρικές πράξεις κ.α.) Αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε σε συνδυασμό με την ICD10 ή αυτοτελώς.</p>
<p>Fetal death (deadborn fetus)</p>	<p>Εμβρυϊκός θάνατος (θνησιγονία)</p>
<p>Death prior to the complete expulsion ή extraction from its mother of a product of conception, irrespective of the duration of pregnancy; the death is indicated by the fact that after such separation, the fetus does not breathe ή show any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord, ή definite movement of voluntary muscles (WHO).</p>	<p>Θάνατος που συμβαίνει πριν από τον πλήρη αποχωρισμό προϊόντος σύλληψης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της κύησης. Ο θάνατος αποδεικνύεται από το γεγονός ότι μετά από τον αποχωρισμό το νεογνό δεν αναπνέει, ούτε παρουσιάζει άλλες ενδείξεις ζωής, όπως καρδιακούς παλμούς, σφυγμό στον ομφάλιο λώρο ή εμφανή κίνηση των γραμμωτών μυών. (WHO).</p>
<p>Gestational Age</p>	<p>Ηλικία κυοφορίας</p>
<p>The duration of gestation is measured from the first day of the last normal menstrual period. Gestational age is expressed in completed days ή completed weeks (e.g. events occurring 280 to 286 completed days after the onset of the last normal menstrual period are considered to have occurred at 40 weeks of gestation) (WHO).</p>	<p>Η ηλικία της κυοφορίας μετριέται από τη πρώτη ημέρα της τελευταίας φυσιολογικής έμμηνης ρύσης. Η ηλικία της κυοφορίας εκφράζεται σε συμπληρωμένες ημέρες ή συμπληρωμένες εβδομάδες (πχ γεγονότα που συμβαίνουν 280 ως 286 ημέρες μετά την έναρξη της τελευταίας εμμηνορυσίας θεωρούνται ότι έγιναν την 40η εβδομάδα της κύησης) (ΠΟΥ).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Gestational Age, Post-term 	<ul style="list-style-type: none"> • Υπερώριμο
<p>More than 42 completed weeks (294 days) of gestation (WHO).</p>	<p>42 συμπληρωμένες εβδομάδες ή περισσότερο (294 ημέρες ή περισσότερες) κυοφορίας. (ΠΟΥ)</p>

English term	Ελληνικός όρος
<ul style="list-style-type: none"> • Gestational Age, Term From 37 completed weeks to less than 42 completed weeks (259 to 293 days) of gestation (WHO). • Gestational Age, Pre-term Less than 37 completed weeks (less than 259 days) of gestation (WHO). 	<ul style="list-style-type: none"> • Κανονικό. Από 37 ως λιγότερο από 42 συμπληρωμένες εβδομάδες (259 ως 293 ημέρες) κυοφορίας • Πρόωρο Λιγότερο από 37 συμπληρωμένες εβδομάδες (μικρότερο των 259 ημερών) (ΠΟΥ)
<p>ICD-10 code</p> <p>A single ICD alphanumeric string representing a single disease ή trauma ή the association of two of them.</p>	<p>Κώδικας ICD-10</p> <p>Μια ενιαία αλφαριθμητική σειρά της ICD που αντιπροσωπεύει μια ενιαία νόσο ή τραύμα ή συνδυασμό των δύο.</p>
<p>ICD Clinical Modification (ICD-CM)</p> <p>Modification of the ICD used to classify morbidity (conditions and interventions), providing very detailed descriptions.</p>	<p>Κλινική Τροποποίηση της ICD (ICD-CM)</p> <p>Τροποποίηση του ICD που χρησιμοποιείται για την ταξινόμηση της νοσηρότητας (καταστάσεις και επεμβάσεις), και παρέχει λεπτομερείς περιγραφές.</p>
<p>Immediate cause of death</p> <p>Any disease ή condition entered on line (α) in Μέρος I of the death certificate directly leading to death and consequent to diseases entered on lower lines of Μέρος I. Also known as terminal, direct ή final cause of death.</p>	<p>Άμεση αιτία θανάτου</p> <p>Οποιαδήποτε νόσος ή κατάσταση που καταγράφεται στη γραμμή I(α) στο Μέρος I του πιστοποιητικού θανάτου και η οποία οδηγεί άμεσα στο θάνατο και οφείλεται σε αιτίες που καταγράφονται στις κατώτερες γραμμές του Μέρους I. Είναι επίσης γνωστή ως η τελική αιτία θανάτου.</p>
<p>Indirect obstetric death</p> <p>Deaths resulting from previously existing disease or disease that developed during pregnancy and which was not directly the result of obstetric conditions, but which was aggravated by the physiologic effects of pregnancy (WHO).</p>	<p>Έμμεσος μαιευτικός θάνατος</p> <p>Θάνατος που οφείλεται σε προϋπάρχουσα ασθένεια ή ασθένεια που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια της κύησης και η οποία δεν οφειλόταν άμεσα σε μαιευτικές καταστάσεις, αλλά επιδεινώθηκε από τα φυσιολογικά αποτελέσματα της κύησης (ΠΟΥ).</p>
<p>International Classification of Diseases (ICD)</p> <p>International Classification of Diseases. A widely used system of classifying diseases and injuries. Each disease or set of diseases has an ICD code ή ICD group assigned to it.</p>	<p>Διεθνής Ταξινόμηση Ασθενειών (ICD)</p> <p>Διεθνής ταξινόμηση των ασθενειών. Ένα ευρέως διαδεδομένο σύστημα ταξινόμησης ασθενειών και τραυμάτων. Η κάθε νόσος ή σύνολο νόσων έχει το δικό της κώδικα ICD.</p>
<p>Intervening cause</p> <p>any cause between the originating antecedent cause and the immediate cause of death, or, if the certificate has not been filled out correctly, any condition that the certifier should have reported there. Also known as complication.</p>	<p>Ενδιάμεση αιτία</p> <p>οποιαδήποτε αιτία μεσολαβήσει μεταξύ της αρχικής προηγηθείσας αιτίας και της άμεσης αιτίας θανάτου, ή, αν το πιστοποιητικό δεν έχει συμπληρωθεί σωστά, οποιαδήποτε κατάσταση την οποία ο ιατρός θα έπρεπε να είχε αναφέρει εκεί. Είναι επίσης γνωστή ως επιπλοκή.</p>
<p>Injury at work</p> <p>intentional ή unintentional injury, which happened to a person engaged in his/her work or a volunteering activity.</p>	<p>Τραυματισμοί στην εργασία</p> <p>Εκούσιος ή ακούσιος τραυματισμός που συνέβη σε πρόσωπο που ασχολείτο στην εργασία του ή σε εθελοντική δραστηριότητα.</p>
<p>Late maternal death</p> <p>the death of a woman from direct ή indirect obstetric causes more than 42 days but less than one year after termination of pregnancy (WHO).</p>	<p>Όψιμος μητρικός θάνατος</p> <p>Ο θάνατος γυναίκας από άμεσες ή έμμεσες μαιευτικές αιτίες περισσότερο από 42 ημέρες, αλλά λιγότερο από ένα έτος μετά τη λήξη της κύησης.</p>
<p>Live birth</p>	<p>Γέννηση ζωντανού βρέφους</p>

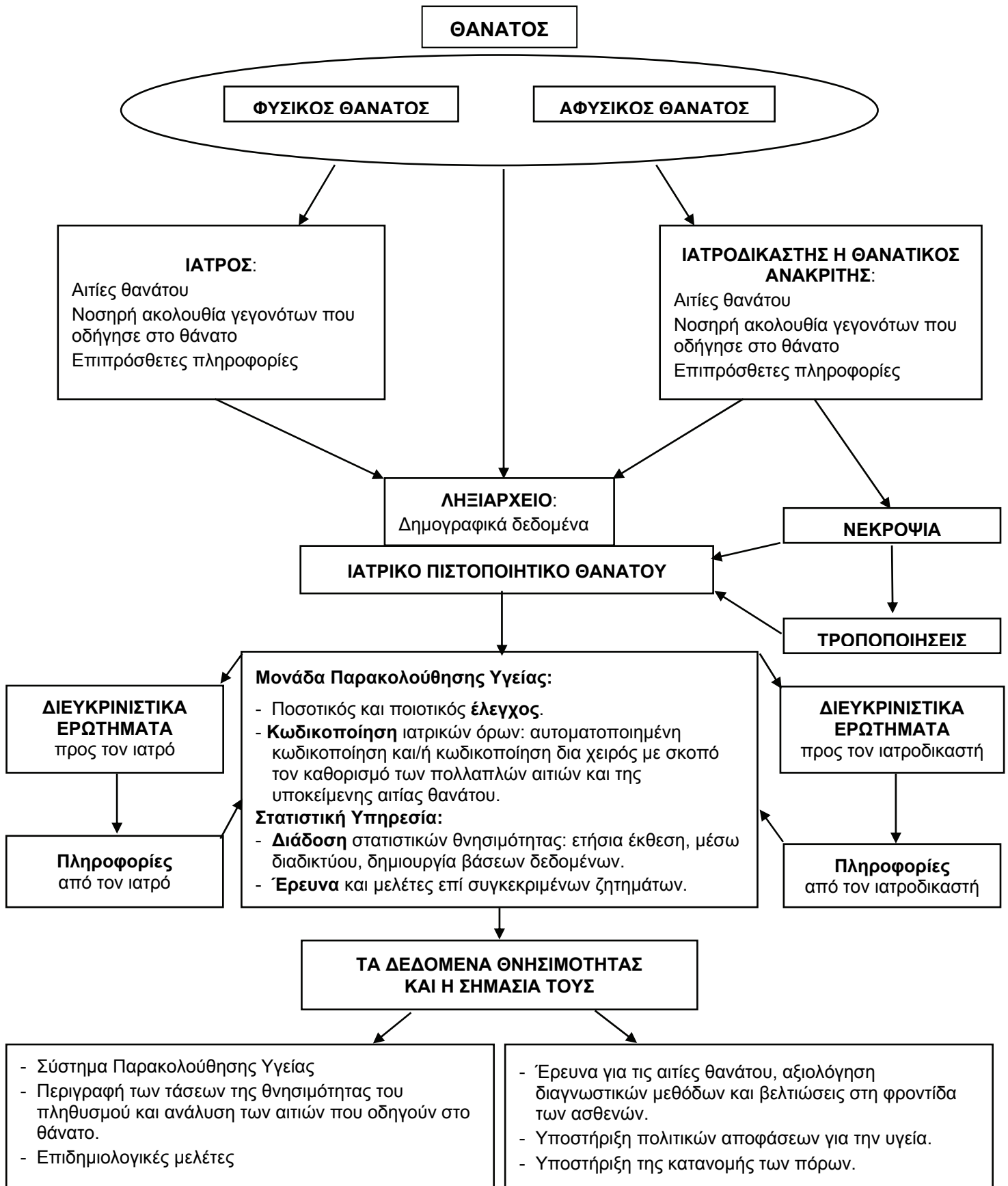
English term	Ελληνικός όρος
<p>The complete expulsion ή extraction from its mother of a product of conception, irrespective of the duration of the pregnancy, which after such separation, breathes ή shows other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord, ή definite movement of voluntary muscles, whether or not the umbilical cord has been cut ή the placenta is attached; each product of such a birth is considered liveborn (WHO).</p>	<p>Ο πλήρης αποχωρισμός ή εξαγωγή από τη μητέρα, προϊόντος σύλληψης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της κύησης, το οποίο μετά τον αποχωρισμό αναπνέει ή παρουσιάζει οποιαδήποτε άλλη ένδειξη ζωής, όπως καρδιακούς παλμούς, σφυγμό του ομφάλιου λώρου ή σαφή κίνηση των γραμμωτών μυών, ανεξάρτητα από το αν έχει αποκοπεί ο λώρος ή ο πλακούντας παραμένει προσκολλημένος. Κάθε προϊόν τέτοιας γέννησης θεωρείται γεννημένο ζωντανό (ΠΟΥ).</p>
<p>Manner of death</p> <p>Manner of death help to clarify the modality/intention surrounding a decease. The most common option for the classification of this variable are: Natural, Accident, Suicide, Homicide and Undetermined.</p>	<p>Τρόπος του θανάτου</p> <p>Η δήλωση του τρόπου θανάτου χρησιμεύει για να καθορίζεται το είδος της πρόθεσης που υπήρξε κατά την πρόκληση του κάθε θανάτου. Οι συνήθειες επιλογές για την ταξινόμηση αυτής της μεταβλητής είναι: φυσικός, λόγω ατυχήματος, αυτοκτονία, ανθρωποκτονία και ακαθόριστος.</p>
<p>Maternal death</p> <p>The death of a women while pregnant or within 42 days of termination of pregnancy, irrespective of the duration and the site of the pregnancy, from any cause related to ή aggravated by the pregnancy or its management, but not from accidental or incidental cause. (WHO) (see direct obstetric death and indirect obstetric death).</p>	<p>Μητρικός θάνατος</p> <p>Θάνατος γυναίκας που συνέβη κατά τη διάρκεια κύησης ή εντός 42 ημερών από το τέλος της κύησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια και τον εντοπισμό της κύησης, από οποιαδήποτε αιτία που σχετιζόταν ή επιδεινώθηκε από την κύηση ή τον χειρισμό της, αλλά όχι από τυχαία ή περιστασιακή αιτία (ΠΟΥ) (βλ. άμεσος μαιευτικός θάνατος και έμμεσος μαιευτικός θάνατος).</p>
<p>Miscarriage (spontaneous abortion)</p> <p>intentionally left blank for countries adaptation.</p>	<p>Αποβολή (αυτόματη αποβολή)</p> <p>Σκόπιμα, αφήνεται κενό για προσαρμογή από την κάθε χώρα.</p>
<p>Multiple Causes of Death</p> <p>All those diseases, morbid conditions ή injuries which either resulted in ή contributed to death and the circumstances of the accident ή violence which produced any such injuries.</p>	<p>Πολλαπλές αιτίες θανάτου</p> <p>Όλες οι ασθένειες, νοσηρές καταστάσεις ή τραυματισμοί που είτε οδήγησαν ή συνέτειναν στο θάνατο καθώς και οι συνθήκες του ατυχήματος ή της βίας που προκάλεσαν τέτοιους τραυματισμούς.</p>
<p>Neonatal period</p> <p>Begins at birth and ends 28 completed days after birth. Neonatal deaths (deaths among live births during the first 28 completed days of life) may be subdivided into early neonatal deaths, occurring during the first seven days of life, and late neonatal deaths, occurring after the seventh day but before 28 completed days of life (WHO).</p>	<p>Νεογνική περίοδος</p> <p>Αρχίζει αμέσως μετά τη γέννηση και τελειώνει όταν συμπληρωθούν 28 ημέρες μετά τη γέννηση. Οι νεογνικοί θάνατοι (θάνατοι βρεφών, που γεννήθηκαν ζωντανά, στις πρώτες 28 συμπληρωμένες ημέρες ζωής) υποδιαιρούνται σε πρώιμους νεογνικούς θανάτους, που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια των πρώτων επτά ημερών ζωής, και σε όψιμους νεογνικούς θανάτους, που συμβαίνουν από την έβδομη ημέρα μέχρι 28 συμπληρωμένες ημέρες ζωής (ΠΟΥ).</p>
<p>One-term entity</p> <p>a diagnostic entity that is classifiable to a single ICD-10 code. It can be one word ή more than one word.</p>	<p>Οντότητα</p> <p>Διαγνωστική οντότητα που ταξινομείται σε ένα κώδικα ICD-10. Μπορεί να είναι μια λέξη ή περισσότερες από μια λέξεις.</p>
<p>Originating antecedent cause</p> <p>this term indicates the condition entered on the lowest used line in Μέρος I, or, if the certificate has not been filled out correctly, the condition that the</p>	<p>Αρχική προηγηθείσα αιτία</p> <p>Ο όρος αυτός σημαίνει την κατάσταση που εισάγεται στη κατώτερη χρησιμοποιούμενη γραμμή στο Μέρος I ή (εάν το πιστοποιητικό δεν έχει</p>

English term	Ελληνικός όρος
certifier should have reported there. The originating antecedent cause is, from a medical point of view, the starting point of the train of events that eventually caused the death; in this manual it is commonly referred to as "underlying cause of death".	συμπληρωθεί σωστά) την κατάσταση που ο ιατρός θα έπρεπε να είχε καταγράψει εκεί. Η αρχική προηγηθείσα αιτία είναι, από ιατρική άποψη, η αφετηρία της ακολουθίας των γεγονότων που προκάλεσαν τελικά το θάνατο. Στο εγχειρίδιο αυτό συνήθως αναφέρεται ως "υποκείμενη αιτία θανάτου".
Perinatal period	Περιγεννητική περίοδος
Begins at 22 completed weeks (154 days) of gestation (when birth weight is normally 500 g) and ends seven completed days after birth (WHO).	Αρχίζει στις 22 συμπληρωμένες εβδομάδες ή 154 ημέρες κύησης (όταν το βάρος γέννησης είναι κανονικά 500 g) και τελειώνει επτά ολοκληρωμένες ημέρες μετά τη γέννηση (ΠΟΥ).
Period of gestation	Περίοδος κύησης
see gestational age.	βλ. διάρκεια κύησης.
Place of death	Τόπος θανάτου
The place where the death occurred.	Ο τόπος όπου συνέβη ο θάνατος.
Place of injury	Τόπος τραυματισμού
Place where the injury took place.	Ο τόπος όπου συνέβη ο τραυματισμός.
Pregnancy related deaths	Θάνατος σχετιζόμενος με κύηση
A death of a woman while pregnant ή within 42 days of termination of pregnancy, irrespective to the cause of death. (WHO)	Θάνατος γυναίκας που συνέβη κατά τη διάρκεια κύησης ή εντός 42 ημερών από το τέλος της κύησης, ανεξάρτητα από την αιτία θανάτου. (ΠΟΥ)
Properly positioned	Κατάλληλα καταχωρημένες
Condition(s) placed in an appropriate order to form a sequence of events.	Καταστάσεις που καταχωρούνται με κατάλληλη σειρά ούτως ώστε να αποτελούν ακολουθία γεγονότων.
Quality of death certificate completion	Ποιότητα πιστοποιητικών θανάτου
A well completed death certificate should guarantee accuracy and the use of specific diagnostic terms for all items; the cause of death section should contain a single sequence in Μέρος I with the indication of duration; other possible contributing conditions should be reported in Μέρος II. Such death certificates result in a proper coding and in high quality statistical data.	Το ορθά συμπληρωμένο πιστοποιητικό θανάτου εγγυάται την ακρίβεια με τη χρήση εξειδικευμένων διαγνωστικών όρων για όλα τα στοιχεία. Το μέρος που παρέχεται για τις αιτίες θανάτου πρέπει να περιέχει μια ενιαία ακολουθία στο Μέρος I, με ένδειξη της διάρκειας της κάθε νόσου. Άλλες πιθανές συντείνουσες καταστάσεις αναφέρονται στο Μέρος II. Τέτοια πιστοποιητικά οδηγούν σε ορθή κωδικοποίηση και σε υψηλής ποιότητας στατιστικά στοιχεία.
Query	Διευκρινιστικό ερώτημα
Request of information to the certifier by the vital statistics system due to difficulties to attribute appropriate codes to the death certificate provided.	Ερώτημα που υποβάλλεται, από τον υπεύθυνο οργανισμό στατιστικών θνησιμότητας, προς τον ιατρό για επιπρόσθετες πληροφορίες, λόγω δυσχέρειας στην κωδικοποίηση πιστοποιητικού θανάτου.
Selected underlying cause of death	Επιλεγείσα υποκείμενη αιτία θανάτου
a condition which is chosen either temporarily ή finally by the application of an international selection rule.	Κατάσταση που επιλέγεται είτε προσωρινά είτε τελεσίδικα κατά την εφαρμογή διεθνούς κανόνα επιλογής
Sequence	Ακολουθία
two ή more conditions entered on successive lines of Part I, each condition being an acceptable cause of the one entered on the line above it.	Δύο ή περισσότερες καταστάσεις σε διαδοχικές γραμμές του Μέρους I, όπου η κάθε κατάσταση είναι αποδεκτή αιτία της κατάστασης που καταγράφεται στη γραμμή που βρίσκεται πιο πάνω από αυτή.

English term	Ελληνικός όρος
<p>Transport accident</p> <p>Any accident involving a device designed primarily for, ή being used at the time primarily for, conveying people ή goods from one place to another.</p>	<p>Μεταφορικό ατύχημα</p> <p>Οποιοδήποτε ατύχημα στο οποίο εμπλέκεται κατασκευή σχεδιασμένη ή χρησιμοποιούμενη κατά τον χρόνο του ατυχήματος, για μεταφορά ανθρώπων ή εμπορευμάτων από ένα μέρος σε άλλο.</p>
<p>Trend</p> <p>temporal evolution of a phenomenon.</p>	<p>Τάση</p> <p>Η διαχρονική εξέλιξη ενός φαινομένου.</p>
<p>Underlying cause of death</p> <p>The disease or injury which initiated the train of morbid events leading directly to death or the circumstances of the accident or violence that produced the fatal injury (WHO).</p>	<p>Υποκείμενη αιτία θανάτου</p> <p>Η ασθένεια ή το τραύμα που άρχισε την ακολουθία των νοσηρών καταστάσεων που οδήγησαν άμεσα στο θάνατο ή οι συνθήκες του ατυχήματος ή βίας που προκάλεσαν τον μοιραίο τραυματισμό (ΠΟΥ).</p>
<p>Vital statistics</p> <p>Data collected from continuous ή periodic recording ή registration of all "vital events", such as births, deaths, marriages and divorces.</p>	<p>Ζωτικές στατιστικές</p> <p>Τα στοιχεία που συλλέγονται κατά τη συνεχή ή περιοδική εγγραφή ή καταχώρηση όλων των "ζωτικών γεγονότων", όπως γεννήσεων, θανάτων, γάμων και διαζυγίων.</p>
<p>Women of reproductive age (or women of childbearing age) Refers to all women aged 15 to 49 years (WHO).</p>	<p>Γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας (ή γυναίκες γόνιμης ηλικίας) περιλαμβάνουν όλες τις γυναίκες ηλικίας 15 έως 49 ετών (WHO).</p>

7 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 – Σχεδιάγραμμα της ροής πληροφοριών θνησιμότητας στην Κύπρο

Παράρτημα 2 - Απόσπασμα από τις συστάσεις της EUROSTAT για την ορθή πρακτική πιστοποίησης των αιτιών θανάτου.

(Excerpt from EUROSTAT recommendations on causes of death certification practices)

CONFIDENTIALITY

Principle: Understanding that the basic principle for confidentiality of Causes of Death data is to obtain the highest quality of information whilst protecting / respecting the deceased, his or her family and the certifying authority. This principle should be applied following the existing guidelines on statistical data in general and on Causes of Death data in particular.

Recommendation 4

Identifiable Causes of Death data should not be used for general administrative purposes (i.e. insurance, personal interest matters...) unless this is required by legislation and subsequently specifically requested.

Recommendation 5

Any change in privacy or data protection should avoid the possible adverse consequences on Causes of Death statistics and medical research.

Recommendation 6

It is essential that the implications of confidentiality regulations be properly understood. Thus the above principle should be respected whenever appropriate during the training of physicians or when communicating with lawyers, researchers and public.

Recommendation 7

Any use of identifiable data other than that for statistical purposes, including public health and medical research, is not the responsibility of the statistical bodies and therefore should not be subject to discussion in the framework of statistical issues. However, under certain conditions for research purposes, individual causes of death data could be used, following existing national rules and regulations.

Recommendation 8

Further investigation into the use of national rules and regulations of individual causes of death data for research purposes in European countries is recommended. This could lead to a list of best practices, aiming at the 'step-wise' improvement of common practices in European countries.

INFANT CAUSES OF DEATH CERTIFICATION

Preamble: the perinatal death certificate recommended by the WHO has been adopted by only a few European countries. Among the reasons for this non-application, the difficulty to select a sole underlying cause of death and thus include these deaths in routine cause of death statistics, is the most important.

Recommendation 11

The European Commission should facilitate consultations with the WHO concerning the perinatal death certificate.

Recommendation 12

Consideration should be given on ways to encourage the correlation / linkage of detailed birth information to infant deaths. Should that prove impractical, the standard death certificate should be extended to include a single cause of maternal morbidity (if any), relevant to the infant death.

Recommendation 13

Analysis of infant mortality is enhanced by additional data from events around the time of birth (i.e.; birth weight, Apgar score, single/multiple birth, delivery complications). To put these into context, both numerator (deaths) and denominator (births) should be used, and include the same additional variables.

Recommendation 14

Three main additional elements, relevant to the analysis of infant deaths, to be collected should be: birth weight, gestation and plurality.

GENERAL CAUSES OF DEATH CERTIFICATION

Recommendation 15

Each European country must use the 'International Form of Medical Certification of Cause of Death' with 4 lines (WHO Revision Conference 1989). Each European country should also apply the WHO rules, guidelines and regulations for selection of the underlying cause of death.

Recommendation 16

The basic additional information to be collected on the death certificate is:

- place of death; (home, hospital, nursing home etc.)
- place of accident;
- pregnancy state;
- country of usual residence;
- citizenship.

Recommendation 17

For the purpose of violent causes of death statistics, the definition of epidemiological criteria should be harmonised so that it is made clear whether the death is due to suicide, homicide, accident or could not be determined after investigation.

Recommendation 18

Information on autopsies should be recorded on death certificates, including:

- was an autopsy carried out?
- was it a legal or medical autopsy?
- has the result been used in certification?
- is an autopsy still on-going?

Recommendation 19

Information on other investigations should be recorded on death certificates, including:

- were specific investigations carried out to help in the certification of cause of death?
- are specific investigations still on-going?

If the answers to the above are 'yes', the certifier should specify.

Recommendation 20

In case of legal inquest:

- the Causes of Death Statistics Office must be informed if there is an inquest (provisional death certificate);
- the Causes of Death Statistics Office could use a provisional cause of death before the final cause of death;
- the persons (or institutions) who state the final cause of death must transmit the information to the Causes of Death Statistics Office;
- the Causes of Death Statistics Office must ask for the final cause of death;
- the Causes of Death Statistics Office must include the final cause of death in statistics.

Recommendation 21

Causes of Death Statistics Offices should notify the EUROSTAT office of any change in their national death certificate when submitting annual data.

Recommendation 22

The development of electronic certification should be supported.

TRAINING PRACTICES**Recommendation 30**

Basic training in death certification for medical students as well as continuous professional development for practising physicians should be developed.

Recommendation 31

Basic certification training should be:

- taught at the end of clinical training;
- integrated into appropriate courses in public health or epidemiology;
- *av* taught in legal medicine, emphasis on WHO guidelines and definitions is essential;
- the contents of the course and exams should be prepared by Causes of Death Statistics Offices in collaboration with university teachers.

Recommendation 32

Causes of Death Statistics Offices should, through collaborative effort, investigate the opportunities for continuous professional training for physicians, and integrate death certification as a training module (in many countries vocational training/continuous professional training is an obligation for physicians).

Recommendation 33

The creation of a basic training course package should be developed as reference on certification (sequence, underlying causes etc.) for specific national training purposes on Causes of Death certification, and be adapted by each European country.

Recommendation 34

To encourage awareness of the medical profession and improve certification, a common model or leaflet for inclusion in national training packages and campaigns should be developed. The main contents should be common and each country will adapt the final redaction and form to its own context. The document has to be short, freely available and easily copied (e.g. small plastic card, filofax). Certification must be explained with text and examples of case histories of 4/5 lines. These case histories have to be prepared with hospital practitioners. The Causes of Death Statistics Offices should find specific opportunities to disseminate the document.

Recommendation 35

The creation of a common website on Causes of Death certification should be developed within existing networks of EUROSTAT and WHO (to be adapted by each European country).

Recommendation 36

Causes of Death Statistics Offices should take advantage of opportunities for informing doctors on death certification via: queries, medical and public health journals, conferences and congresses for physicians.

The follow-up of these recommendations on certification training needs to be organised (capacity and authority) with a possible responsibility of Ministries of Health and delegation to the Causes of death Statistics Offices.

Παράρτημα 3 - Αποσπάσματα από την εθνική νομοθεσία για τις πληθυσμιακές στατιστικές

N. 141(I)/2002

2396

Ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος του 2002, εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 141(I) του 2002

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΡΓΕΙ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΟΥΝ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΩΝ, ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ, ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ, ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΕΙΣΑΓΕΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ/ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Θάνατος και ταφή

20. Ο θάνατος κάθε προσώπου που αποθνήσκει στην Κύπρο καταχωρείται στα μητρώα του Ληξιαρχου της Επαρχίας. Οι λεπτομέρειες που καθορίστηκαν θα παρέχονται στο Ληξίαρχο στο έντυπο καταχώρησης θανάτων και θα περιλαμβάνουν στοιχεία που αφορούν τον αποβιώσαντα, τον αρμόδιο πληροφοριοδότη, ιατρική πιστοποίηση του θανάτου, άδεια και βεβαίωση ταφής:

Καταχώρηση θανάτου.

Νοείται ότι στην περίπτωση εύρεσης πτώματος και ελλείψει πληροφοριών σχετικά με την αιτία, το χρόνο θανάτου και την ταυτότητα του αποθανόντος, ο θάνατος καταχωρείται από τον Έπαρχο της Επαρχίας όπου βρέθηκε το πτώμα, μετά το πόρισμα Θανατικής Ανάκρισης.

21. Αρμόδιος πληροφοριοδότης για την παροχή πληροφοριών προς το Ληξίαρχο για το θάνατό προσώπου είναι—

Αρμόδιος πληροφοριοδότης.

- (α) Οποιοσδήποτε συγγενής του προσώπου που απεβίωσε και παρευρίσκειτο κατά το θάνατό του ή τον έχει περιθάψει κατά την τελευταία του ασθένεια·
- (β) οποιοδήποτε πρόσωπο που παρευρίσκειτο κατά το θάνατο ή πρόσωπο που έχει περιθάψει τον αποβιώσαντα κατά την τελευταία του ασθένεια ή πρόσωπο που προκάλεσε λόγω δυστυχήματος το θάνατο·
- (γ) οποιοσδήποτε συγγενής του αποβιώσαντος που διαμένει ή βρίσκεται στο χωριό ή την πόλη όπου συνέβηκε ο θάνατος·
- (δ) ο κάτοχος του Ιδρύματος ή ο κάτοχος της οικίας όπου συνέβηκε θάνατος·
- (ε) αυτός που διενήργησε την ταφή του πτώματος·
- (στ) αστυνομικός, ή ιατρός ή πρόεδρος κοινοτικού συμβουλίου/κοινοτάρχης.

22. Κάθε αρμόδιος πληροφοριοδότης οφείλει, εάν ήθελε κληθεί γι' αυτό το σκοπό να παράσχει, όσο καλύτερα γνωρίζει και πιστεύει, στον κάτοχο Ιδρύματος όπου συνέβηκε ο θάνατος, ή στον ιατρό που περιέθαλψε τον αποβιώσαντα κατά την τελευταία του ασθένεια ή στον ιατρό που κλήθηκε μετά το θάνατο, ή σ' αυτόν που διενήργησε την ταφή ή σε αστυνομικό, ή στο Ληξίαρχο της Επαρχίας, τις καθορισμένες λεπτομέρειες και να υπογράψει το έντυπο καταχώρησης θανάτου.

Καθήκοντα αρμόδιου πληροφοριοδότη.

Ν. 141(Ι)/2002

2404

Έντυπο
καταχώρησης
θανάτου.

23.—(1) Σε περίπτωση θανάτου προσώπου που έτυχε ιατρικής περίθαλψης κατά την τελευταία του ασθένεια, ο ιατρός που τον περιέθαλψε πρέπει να συμπληρώνει και υπογράφει το καθορισμένο έντυπο καταχώρησης θανάτου.

(2) Σε περίπτωση που το πτώμα προσώπου που δεν ετυχε ιατρικής περίθαλψης κατά την τελευταία του ασθένεια εξετάζεται από ιατρό, ο ιατρός που θα εξετάσει το πτώμα αυτό μπορεί, εάν κρίνει τούτο σκόπιμο, να συμπληρώσει και υπογράφει το καθορισμένο έντυπο καταχώρησης θανάτου.

(3) Οι πρόνοιες του άρθρου αυτού δεν ισχύουν όταν υπάρχει εύλογος υποψία ότι ο αποβιώσας έτυχε βίαιου ή μη φυσιολογικού ή αγνώστου αιτίας θανάτου ή απέθανε από άλλες συνθήκες για τις οποίες απαιτείται η διεξαγωγή θανατικής ανάκρισης σύμφωνα με τον περί Θανατικών Ανακριτών Νόμο.

Θάνατος
μέσα σε
Ίδρυμα.

24.—(1) Κάθε φορά που συμβαίνει θάνατος μέσα σε Ίδρυμα, ο κάτοχος ή ο υπεύθυνος του Ίδρυματος υποχρεούται να καταχωρήσει στο έντυπο καταχώρησης θανάτου τις προσωπικές λεπτομέρειες του αποβιώσαντα, τα στοιχεία του αρμόδιου πληροφοριοδότη και ιατρική πιστοποίηση θανάτου, και μεριμνά για την παράδοση του πιο πάνω εντύπου σε αυτόν που διενήργησε την ταφή.

(2) Το πρόσωπο που διενεργεί την ταφή οφείλει να αποστείλει το έντυπο καταχώρησης θανάτου στον οικείο Ληξιαρχο.

Θάνατος
εκτός
Ίδρυματος
πιστο-
ποιημένος
ιατρικώς.

25. Εάν οποιοδήποτε άτομο αποβιώσει εκτός Ίδρυματος και εάν πριν το θάνατό του έτυχε ιατρικής περίθαλψης ή εάν το πτώμα εξετάσε μετά το θάνατο ιατρός σύμφωνα με το άρθρο 23 του Νόμου αυτού, ο ιατρός αυτός πρέπει να συμπληρώσει το καθορισμένο έντυπο καταχώρησης θανάτου και να μεριμνήσει για την παράδοσή του σε αυτόν που διενεργεί την ταφή και στο Ληξιαρχο.

Ταφή.

26. Κανένα πρόσωπο δεν μπορεί να διενεργήσει ταφή και κανένας υπεύθυνος κοιμητηρίου δεν μπορεί να επιτρέψει την ταφή παρά μόνο με την παρουσία του εντύπου καταχώρησης θανάτου ή με τη συμπλήρωση από τον ίδιο του σχετικού προς το σκοπό αυτό μέρους του πιο πάνω εντύπου πάνω στο οποίο επίσης φαίνεται ή επισυνάπτεται ένα από τα ακόλουθα:

- (α) Πιστοποίηση θανάτου από ιατρό σύμφωνα με το άρθρο 23 του Νόμου αυτού·
- (β) διάταγμα που εξουσιοδοτεί την ταφή σύμφωνα με το άρθρο 14 του περί Θανατικών Ανακριτών Νόμου·
- (γ) άδεια ταφής που εκδόθηκε από το Ληξιαρχο σύμφωνα με το άρθρο 28 του Νόμου αυτού.

Υποχρεώσεις
προσώπου
που διενεργεί
την ταφή.

27. Κάθε πρόσωπο που διενεργεί την ταφή αποβιώσαντος πρέπει να αποστείλει στο Ληξιαρχο προ της παρόδου δεκαπέντε ημερών από την ταφή, το έντυπο καταχώρησης θανάτου σε σχέση με τον αποβιώσαντα, το οποίο προσήχθη σ' αυτό σύμφωνα με τα άρθρα 24 και 25 του Νόμου αυτού ή συμπληρώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 26 του Νόμου αυτού, και πάνω στο οποίο πρέπει να πιστοποιήσει την ημερομηνία και τον τόπο της ταφής.

Άδεια
ταφής από το
Ληξιαρχο.

28.—(1) Τίποτε στο παρόν Μέρος δεν εμποδίζει το Ληξιαρχο να δεχθεί το έντυπο καταχώρησης θανάτου που φέρει τις λεπτομέρειες που αφορούν τον αποβιώσαντα και τον αρμόδιο πληροφοριοδότη, καθώς και την ιατρική πιστοποίηση θανάτου και να προβεί στην καταχώρηση του θανάτου. Σε περίπτωση καταχώρησης θανάτου πριν την ταφή, ο Ληξιαρχος μπορεί να εκδώσει γραπτή άδεια ταφής σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2405

N. 141(I)/2002

(2) Σε περίπτωση που έχει μεταφερθεί το πτώμα στην Κύπρο για ταφή ο Ληξίαρχος της Επαρχίας της ταφής εκδίδει γραπτή άδεια ταφής σύμφωνα με το άρθρο αυτό, εφόσον ικανοποιείται ότι ο θάνατος έχει καταχωρηθεί κατάλληλα στη χώρα στην οποία συνέβηκε.

(3) Άδειες ταφής σύμφωνα με το άρθρο αυτό εκδίδονται πάνω σε ειδικό έντυπο που ήθελε αποφασίσει ο Γενικός Ληξίαρχος, με βάση κριτήρια που θα καθορισθούν με Κανονισμούς.

29. Κανένας δεν μπορεί να μετακινήσει εκτός Κύπρου πτώμα προσώπου που απεβίωσε στην Κύπρο, εκτός εάν κατέχει πιστοποιητικό θανάτου στο οποίο να εμφανίζεται ότι ο θάνατος έχει κατάλληλα καταχωρηθεί.

Μετακίνηση πτώματος εκτός Κύπρου

30. Είναι καθήκον του Ληξίαρχου να χρησιμοποιεί οποιοδήποτε μέσο έχει στη διάθεσή του ούτως ώστε να ενημερώνεται για τους θανάτους και τις ταφές που συμβαίνουν στην Επαρχία του και να μεριμνά ούτως ώστε οι λεπτομέρειες που αφορούν τους θανάτους και τις ταφές να αποστέλλονται στο Ληξιαρχείο για τους σκοπούς του Νόμου αυτού. Σε οποιοδήποτε χρόνο μετά την πάροδο δεκαπέντε ημερών από την ταφή, ο Ληξίαρχος μπορεί, εάν δεν έχουν ακόμη αποσταλεί σ' αυτόν οι πληροφορίες που αφορούν το θάνατο και την ταφή, να απαιτήσει γραπτώς από αρμόδιο πληροφοριοδότη σχετικά με το θάνατο αυτό ή από αυτόν που διενέργησε την ταφή, όπως αυτός παράσχει μέσα σε επτά μέρες από τη λήψη της απαίτησης τις αναγκαίες λεπτομέρειες σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο.

Καθήκοντα Ληξίαρχου για κλήση πληροφοριοδότη.

31. Ο κάτοχος Ίδρυματος τηρεί στοιχεία των θανάτων που συμβαίνουν στο Ίδρυμα και κάθε ιατρός τηρεί στοιχεία θανάτων των προσώπων τα οποία περιέθαλψε κατά την τελευταία τους ασθένεια, ή για τα οποία συμπλήρωσε και υπέγραψε ιατρικό πιστοποιητικό θανάτου και κάθε πρόσωπο που έχει την ευθύνη για τη συμπλήρωση του εντύπου καταχώρησης θανάτου οφείλει να τηρεί τα αναγκαία στοιχεία για το θάνατο, με βάση τα οποία συμπληρώθηκε το έντυπο καταχώρησης θανάτου και κάθε υπεύθυνος κοιμητηρίου οφείλει να τηρεί στοιχεία που αφορούν τις ταφές που γίνονται στο κοιμητήριο. Τα στοιχεία που τηρούνται σύμφωνα με το άρθρο αυτό θα περιλαμβάνουν συγκεκριμένες λεπτομέρειες και θα αποκαλύπτονται στο Ληξίαρχο εάν και όταν ζητηθούν.

Τήρηση Αρχείου θανάτων σε Ίδρυμα.

32. Μετά την πάροδο δώδεκα μηνών από την ημερομηνία θανάτου, ο θάνατος καταχωρείται μόνο με την έγκριση του Ληξίαρχου, αφού παρασχεθεί τέτοια δικαιολογία/μαρτυρία από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο και θεωρηθεί από το Ληξίαρχο ως ικανοποιητική και με την καταβολή του καθορισμένου χρηματικού προστίμου, που καθορίζεται με Κανονισμούς, εκδίδεται το σχετικό πιστοποιητικό.

Καταχώρηση θανάτου μετά την παρέλευση δώδεκα μηνών.

33.—(1) Κάθε φορά που διεξάγεται θανατική ανάκριση σύμφωνα με τον περί Θανατικών Ανακριτών Νόμο, ο θανατικός ανακριτής αποστέλλει στο Ληξίαρχο της Επαρχίας όπου διεξήχθη η θανατική ανάκριση αντίγραφο του πορίσματος της ανάκρισης.

Θανατική ανάκριση.

(2) Κάθε φορά που θάνατος προσώπου παραπέμπεται στο θανατικό ανακριτή και ο θανατικός ανακριτής αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Θανατικών Ανακριτών Νόμου, ότι δεν είναι αναγκαία η διεξαγωγή θανατικής ανάκρισης αυτός, μέσα σε επτά μέρες από την απόφαση, αποστέλλει στο Ληξίαρχο της Επαρχίας στην οποία συνέβηκε ο θάνατος αντίγραφο του πορίσματος της διεξαχθείσας νεκροψίας σύμφωνα με τον περί Θανατικών Ανακριτών Νόμο.

Ν. 141(Ι)/2002

2406

Θάνατος
σε πλοίο ή
αεροσκάφος.

34. Θάνατος προσώπου που επεσυνέβη πάνω σε πλοίο ή αεροσκάφος που βρίσκεται νόμιμα στα χωρικά ύδατα ή στον εναέριο χώρο της Κύπρου, καταχωρείται στην Επαρχία στην οποία το πτώμα μετακομίσθηκε από το πλοίο ή το αεροσκάφος.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αρχείο γεννήσεων και θανάτων

Αρχείο
Γεννήσεων και
Θανάτων.

35. Ο Γενικός Ληξιαρχος τηρεί Γενικό Αρχείο των γεννήσεων και θανάτων που έχουν καταχωρηθεί σε όλες τις Επαρχίες, ο δε Ληξιαρχος τηρεί ειδικό Αρχείο γεννήσεων και θανάτων που έχουν καταχωρηθεί σε κάθε Επαρχία, ξεχωριστά:

Νοείται ότι ο Γενικός Ληξιαρχος μπορεί, με τη συγκατάθεση του Υπουργού να μη ζητεί την τήρηση Ειδικού Αρχείου σε οποιαδήποτε Επαρχία για ορισμένες κατηγορίες εγγράφων, με βάση ειδικά κριτήρια που θα καθορισθούν με Κανονισμούς.

Έγγραφα
που τηρούνται
στο Αρχείο.

36. Τα έγγραφα που τηρούνται στο Αρχείο πρέπει να είναι τα πρωτότυπα των εντύπων καταχώρησης γεννήσεων ή θανάτων ή αντίγραφα αυτών που έγιναν όπως προνοείται από το άρθρο 39 του Νόμου αυτού.

Τρόπος
τήρησης
Αρχείων.

37. Ο τρόπος καταχώρησης γεννήσεων και θανάτων και ο τρόπος τήρησης των Αρχείων αποφασίζεται από το Γενικό Ληξιαρχο, με βάση Κανονισμούς που θα καθορισθούν για το σκοπό αυτό.

Επαρχιακά
Αρχεία
Γεννήσεων
και Θανάτων.

38. Αρχεία που περιέχουν καταχωρήσεις που έγιναν σύμφωνα με τους περί Καταχώρησης Γεννήσεων και Θανάτων Νόμους, θεωρούνται σαν Επαρχιακά Αρχεία για τους σκοπούς του Νόμου αυτού. Αρχεία που τηρούνται από τους προέδρους των κοινοτικών συμβουλίων/κοινοτάρχες, σχετικά με τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τους Νόμους αυτούς, πρέπει να παραδοθούν για φύλαξη από το Ληξιαρχο σε χρόνο τον οποίο ήθελε ορίσει ο Γενικός Ληξιαρχος.

Αντίγραφα
πρωτοτύπων.

39. Ο Γενικός Ληξιαρχος μεριμνά για τη δημιουργία ή διαφύλαξη των Γενικών και/ή Επαρχιακών Αρχείων, μπορεί όμως να ετοιμάσει αντίγραφα των πρωτοτύπων καταχωρήσεων με κατάλληλη εκτύπωση στον ηλεκτρονικό υπολογιστή, με φωτοτυπίες ή με άλλα μέσα. Βεβαιώσεις του πιστού των πιο πάνω αντιγράφων πρέπει να γίνονται για κάθε αντίγραφο που περιλαμβάνεται στα Γενικά ή Επαρχιακά Αρχεία. Αντίγραφα καταχωρήσεων πιστοποιημένα σύμφωνα με το άρθρο αυτό θεωρούνται σαν πρωτότυπες καταχωρήσεις για τους σκοπούς του Νόμου αυτού.

Διόρθωση
Αρχείου.

40.—(1) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού «τροποποίηση» περιλαμβάνει τη διόρθωση λαθών, προσθήκη, νέο όνομα ή αλλαγή ονόματος, ή αλλαγή ονόματος και φύλου συγχρόνως και ακύρωση οποιασδήποτε εγγραφής. Καμία τροποποίηση δεν μπορεί να γίνει στο Αρχείο που τηρεί ο Γενικός Ληξιαρχος παρά μόνο με βάση ειδικά κριτήρια που θα καθορισθούν με Κανονισμούς.

(2) Τροποποιήσεις που έγιναν στο Γενικό Αρχείο πρέπει να γίνονται και στο αντίστοιχο Επαρχιακό Αρχείο και τροποποιήσεις που έγιναν στο Επαρχιακό Αρχείο πρέπει να γίνονται και στο Γενικό Αρχείο.

(3) Κανένα λάθος δεν απαλείφεται από χειρόγραφο ή από έντυπο καταχώρησης στο Αρχείο και καμία προσθήκη ή διόρθωση δεν μπορεί να καλύψει ή να αφανίσει την πρώτη εγγραφή.

(4) Οι τροποποιήσεις πρέπει να κυρωθούν με όποιο τρόπο ήθελε αποφασίσει ο Ληξιαρχος, που θα καθοριστεί με Κανονισμούς. Η ημερομηνία επικύρωσης καταχωρείται στο Αρχείο.

2407

N. 141(I)/2002

41. Ο Γενικός Ληξιαρχος μπορεί, αν θεωρεί τούτο αναγκαίο, με βάση μαρτυρία που παρέχεται σ' αυτόν από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, την οποία κρίνει ικανοποιητική, να προβεί στη διόρθωση γραφικού λάθους ή οιουδήποτε άλλου λάθους σχετικά με τα πραγματικά γεγονότα οιασδήποτε εγγραφής στο Αρχείο του Ληξιαρχείου.

Διόρθωση λαθών.

42. Ο Ληξιαρχος μπορεί, αν θεωρεί τούτο αναγκαίο και με βάση μαρτυρία που παρέχεται σ' αυτόν από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, την οποία κρίνει ικανοποιητική, να προβεί σε οποιαδήποτε καταχώρηση πρόσθετων στοιχείων στην εγγραφή στο Επαρχιακό Αρχείο.

Προσθήκη στοιχείων στο Αρχείο.

Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού «πρόσθετο στοιχείο» περιλαμβάνει—

- (α) Περαιτέρω λεπτομέρειες που αφορούν το έκθετο ή εγκαταλειμμένο βρέφος,
- (β) λεπτομέρειες που αφορούν τον πατέρα που δεν καταχωρήθηκε αρχικά με βάση το άρθρο 17,
- (γ) ημερομηνία μεταγενέστερου γάμου του πατέρα με τη μητέρα του παιδιού,
- (δ) πορίσματα θανατικής ανάκρισης ή νεκροψίας που έγινε σύμφωνα με τον περί Θανατικών Ανακριτών Νόμο,
- (ε) οποιεσδήποτε από τις λεπτομέρειες που έχουν καθοριστεί και δεν παρασχέθησαν κατά το χρόνο καταχώρησης της γέννησης ή του θανάτου,
- (στ) αποφάσεις Οικογενειακών Δικαστηρίων που αφορούν θέματα του παρόντος Νόμου.

43.—(1) Ύστερα από έγγραφη αίτηση του ενδιαφερόμενου προσώπου και με βάση μαρτυρία την οποία μπορεί να θεωρήσει ικανοποιητική και με την καταβολή του ειδικού τέλους, που καθορίζεται με Κανονισμούς, ο Ληξιαρχος μπορεί—

Όνομα ή αλλαγή ονόματος.

- (α) Στις περιπτώσεις που κατά το χρόνο της καταχώρησης δε δόθηκε όνομα ή επώνυμο στο παιδί, να μεριμνήσει για την εγγραφή ονόματος ή/και επωνύμου,
 - (β) να μεριμνήσει για την καταχώρηση πρόσθετου ονόματος, ή επωνύμου νοουμένου ότι το σύνολο των ονομάτων/επωνύμων δε θα είναι περισσότερα των δύο,
 - (γ) να μεριμνήσει για την εγγραφή αλλαγής ονόματος ή επωνύμου νοουμένου ότι το σύνολο των ονομάτων/επωνύμων δε θα είναι περισσότερα των δύο, συμπεριλαμβανομένου και του αρχικού ονόματος.
- (2) Για κάθε μια από τις πιο πάνω τρεις περιπτώσεις ο αιτητής υποχρεούται να πληρώσει τέλος £30.

44. Στις περιπτώσεις που η γέννηση ή ο θάνατος έχει καταχωρηθεί και ο Ληξιαρχος ικανοποιείται, με βάση σχετική μαρτυρία ότι η εν λόγω εγγραφή πρέπει να ακυρωθεί, μπορεί να επιφέρει την ακύρωση της καταχώρησης στο Αρχείο με όποιο τρόπο ήθελε αποφασίσει ο Ληξιαρχος.

Ακύρωση γέννησης ή θανάτου.

45.—(1) Με την παραλαβή κοινοποίησης από το δικαστήριο ότι εκδόθηκε διάταγμα υιοθεσίας προσώπου του οποίου η γέννηση καταχωρήθηκε, ο Ληξιαρχος της Επαρχίας όπου καταχωρήθηκε η γέννηση θα προβαίνει στην επανακαταχώρηση της γέννησης στο Επαρχιακό Αρχείο Γεννήσεων. Κατά την επανακαταχώρηση πρέπει να καταχωρούνται μόνο λεπτομέρειες που αφορούν τους υιοθετούντες καθώς και το όνομα, φύλο, ημερομηνία γέννησης και

Επανακαταχώρηση γέννησης υιοθετηθέντος παιδιού.

N. 141(I)/2002

2408

Επαρχία Γέννησης αυτού που υιοθετήθηκε, καμιά δε άλλη λεπτομέρεια που φαίνεται στην πρώτη καταχώρηση. Στην επανακαταχώρηση πρέπει να σημειώνεται αναφορά στο σχετικό διάταγμα υιοθεσίας.

(2) Ο Ληξίαρχος μεριμνά ώστε η αρχική καταχώρηση να σημανθεί με ειδική σφραγίδα ούτως ώστε στο εξής να μη εκδίδονται κεκυρωμένα αντίγραφα για την καταχώρηση αυτή.

Κατάρτιση
ευρετηρίου.

46.—(1) Ο Γενικός Ληξίαρχος φροντίζει για την κατάρτιση ευρετηρίων περιλαμβανομένων και ηλεκτρονικών, των εγγράφων γεννήσεων και θανάτων που έχουν καταχωρηθεί σύμφωνα με το Νόμο αυτό και για τη φύλαξή τους στο Γενικό Ληξιαρχείο.

(2) Ευρετήρια γεννήσεων και θανάτων που έχουν καταχωρηθεί σύμφωνα με το Νόμο αυτό στην Επαρχία και ευρετήρια γεννήσεων και θανάτων που έχουν καταχωρηθεί πριν την έναρξη εφαρμογής του Νόμου αυτού καταρτίζονται όπως ήθελε εγκρίνει ο Γενικός Ληξίαρχος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αρ. 3497 της 4ης ΜΑΪΟΥ 2001

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΜΕΡΟΣ Ι

Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 88(Ι) του 2001

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ
ΜΗΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΘΑΝΑΤΩΝ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Καταγραφής Συνοπτικός
τίτλος.
Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001.

2. «Αρχείο» σημαίνει το αρχείο που ιδρύεται με βάση το άρθρο 3· Ερμηνεία.

«άμεσος μητρικός θάνατος» σημαίνει το θάνατο που είναι αποτέλεσμα μαιευτικών επιπλοκών στη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού ή της λοχείας·

«αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών» είναι η επεξεργασία που διεξάγεται στο σύνολό της ή εν μέρει με αυτόματο τρόπο·

«έμμεσος μητρικός θάνατος» σημαίνει το μητρικό θάνατο που είναι αποτέλεσμα ασθένειας που παρουσιάζεται στη διάρκεια ή μετά από εγκυμοσύνη, τοκετό ή λοχεία·

«επεξεργασία πληροφοριών» είναι η συστηματική συλλογή, καταχώρηση, συσχέτιση, τροποποίηση, διαγραφή και μετάδοση προσωπικών πληροφοριών με τη χρήση ή χωρίς τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και η χρησιμοποίηση μαθηματικών μεθόδων για την εξαγωγή συμπερασμάτων από τις πληροφορίες αυτές·

(559)

N. 88(I)/2001

560

«μητρικός θάνατος» σημαίνει το θάνατο γυναίκας από οποιαδήποτε αιτία κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης ή σαράντα δύο μέρες μετά τη λήξη της ανεξάρτητα από τη διάρκεια της κύησης και περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο μητρικό θάνατο και δεν περιλαμβάνει θάνατο από τυχαία αιτία άσχετη με την εγκυμοσύνη·

«περιγεννητικός θάνατος» σημαίνει το θάνατο—

- (α) εμβρύου που επισυμβαίνει μετά την εικοστή τέταρτη εβδομάδα της κύησης ή τη λήξη της, ή
- (β) βρέφους που επισυμβαίνει μέχρι και δώδεκα μήνες μετά τη γέννησή του·

«προσωπική πληροφορία» είναι αυτή που αναφέρεται σε συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο ή σε φυσικά πρόσωπα η οποία δύναται να προσδιοριστεί ατομικά.

Ίδρυση
Αρχείου.

3.—(1) Ίδρύεται Αρχείο καταγραφής μητρικών και περιγεννητικών θανάτων, η ρύθμιση και η λειτουργία του οποίου καθορίζονται με κανονισμούς, που θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

(2) Το Αρχείο τελεί υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας.

Προστασία
προσώπων
πληροφοριών.

4. Η αυτοματοποιημένη τήρηση και επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών ρυθμίζεται με την έκδοση Κανονισμών οι οποίοι πρέπει να βασίζονται στις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία του Ατόμου σχετικά με την Αυτόματη Επεξεργασία Προσωπικών Πληροφοριών του 1981.

Αδικήματα
και ποινές.

5. Οποιοδήποτε πρόσωπο παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή δύο χιλιάδων λιρών ή σε φυλάκιση δύο ετών ή και στις δύο ποινές μαζί.

Παράρτημα 4 - Σύντομος οδηγός για την εθνική εφαρμογή

Το εγχειρίδιο αυτό προορίζεται να εφαρμοστεί από όλες τις χώρες της Ευρώπης. Επομένως, θα χρειαστούν ορισμένες προσπάθειες για να προσαρμοστεί στις συγκεκριμένες ανάγκες της κάθε χώρας.

Ο στόχος του σύντομου αυτού παραρτήματος είναι να εξηγήσει τους λόγους που οδήγησαν στην επιλογή της παρούσας δομής του εγχειριδίου. Αυτή έχει επιλεγεί προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του σε όλες τις χώρες. Το παράρτημα αυτό δεν απευθύνεται στους ιατρούς και ιατροδικαστές, αλλά σε εκείνους που έχουν την ευθύνη για την εθνική προσαρμογή και εφαρμογή του εγχειριδίου.

Κεφάλαια 1- 3: Στα κεφάλαια αυτά υπάρχουν δύο επίπεδα οδηγιών 'ελεύθερο κείμενο' και 'πλαίσια' στα οποία απαριθμούνται τα κύρια σημεία που χρήζουν προσοχής. Αυτό επιτρέπει την επιλογή μεταξύ ενός 'γρήγορου οδηγού' βασισμένου στα πλαίσια ενός πιο λεπτομερούς κειμένου αναφοράς, παρέχοντας και στις δύο περιπτώσεις, τις ουσιαστικές πληροφορίες που απαιτούνται για τη βελτίωση της ποιότητας της πιστοποίησης. Εντούτοις, δεν αποκλείεται να διατηρηθούν και οι δύο αυτές μορφές στο τελικό εγχειρίδιο, παρέχοντας έτσι, την πληρέστερη δυνατή περιγραφή της ορθής πρακτικής για την πιστοποίηση.

Κεφάλαιο 4: Παραδείγματα περιστατικών.

Για να εφαρμοστεί μια αποτελεσματική διδακτική μέθοδος, τα περιστατικά έχουν διαιρεθεί σε διάφορες κατηγορίες, η κάθε μια από τις οποίες επεξηγεί συγκεκριμένες πτυχές της πιστοποίησης. Εντούτοις το κάθε παράδειγμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να συζητηθούν διάφορα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν. Προκειμένου να παρασχεθούν πληροφορίες για όλες αυτές τις πτυχές, παρέχονται στο τέλος του κάθε παραδείγματος και ορισμένες παραπομπές.

Για να διευκολυνθεί η συζήτηση, το κάθε παράδειγμα έχει ως τίτλο με μια σύντομη φράση, που περιγράφει περιληπτικά το κύριο θέμα του περιστατικού. Το κάθε παράδειγμα ακολουθείται από ένα σύντομο σχόλιο που εξηγεί τον κύριο διδακτικό του στόχο. Το πρώτο περιστατικό της κάθε κατηγορίας αφορά το γενικό πρόβλημα πιστοποίησης για τη συγκεκριμένη κατηγορία. Τα επόμενα περιστατικά της κατηγορίας αφορούν πιο εξειδικευμένες πτυχές.

Τα στοιχεία για το 'πώς συνέβη το τραύμα' και για τον 'τρόπο θανάτου' συχνά περιέχουν τις ίδιες πληροφορίες που δηλώνονται στην τελευταία χρησιμοποιούμενη γραμμή του Μέρους Ι. Η κάθε χώρα, μέσα στα πλαίσια της δικής της εφαρμογής του εγχειριδίου, πρέπει να αποφασίσει ποια από τις δύο επιλογές ταιριάζει καλύτερα με το δικό της πιστοποιητικό θανάτου.

Κεφάλαιο 5: Κατάλογος ασαφών αιτιών και χρήσιμες οδηγίες για το πώς μπορεί να βελτιωθεί η ακρίβεια.

Ο κατάλογος αυτός διαιρείται σε ομάδες σύμφωνα με τα κεφάλαια της ICD-10. Για την κάθε ομάδα παρουσιάζονται, αρχικά, μερικές γενικές οδηγίες, και ακολουθούν παραπομπές στο ελεύθερο κείμενο και στα σχετικά περιστατικά. Μετά από αυτές τις γενικές πληροφορίες, υπάρχει ένας πιο εξειδικευμένος, αλφαβητικός, κατάλογος ασθενειών, όρων ή συμπτωμάτων που απαιτούν εξειδικευμένες οδηγίες και διευκρινίσεις. Οι στόχοι της εθνικής εφαρμογής διευκολύνονται με την παροχή των δύο πιο πάνω επιλογών ανάλογα με τις υπάρχουσες ανάγκες. Η πρώτη επιλογή παρέχει γενικές οδηγίες για ομάδες ασθενειών όπως δίνονται στην αρχή της κάθε ομάδας, στο μέρος «Γενικές πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται από τον ιατρό για να βελτιωθεί η ακρίβεια». Η δεύτερη επιλογή συνίσταται στην παροχή περισσότερων λεπτομερειών στο μέρος «Αλφαβητικός κατάλογος ασθενειών ή καταστάσεων».

